Regeringens proposition 1994/95:49

Reformerad löneexekution och målhantering hos kronofogdemyndigheten

Prop. 1994/95:49

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 oktober 1994

Ingvar Carlsson

Laila Freivalds
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att de två nuvarande formerna av löneexekution, utmätning av lön och införsel i lön, slås samman till ett enhetligt system, så att all löneexekution sker genom utmätning. Sådan utmätning föreslås, i likhet med den nuvarande införseln, kunna äga rum utan tidsbegränsning i stället för högst sex månader om året som den nuvarande löneutmätningen. Anstånd skall dock kunna medges under pågående löneutmätning. I princip behålls nuvarande företrädesordning så att underhållsbidrag och skatter m.m. har företräde framför andra fordringar. Löneutmätning för vissa fordringar skall kunna ske även under konkurs.

Vid all löneutmätning tillämpas samma förbehållsbelopp för gäldenären. Dessa belopp höjs något i förhållande till nuvarande förbehållsbelopp vid införsel men ligger lägre än nuvarande förbehållsbelopp vid utmätning av lön. Detta innebär att nivån kommer att ligga högre än Socialstyrelsens vägledande norm för socialbidrag och därmed också högre än gränsen för vad som anses vara en skälig levnadsnivå.

Vidare föreslås en mera rationell hantering av enskilda mål hos kronofogdemyndigheten. Målen skall handläggas i ettårsperioder och sökanden kan få denna period förlängd. Syftet är att få bort onödigt arbete som är förknippat med att skicka målen fram och tillbaka mellan sökandena och myndigheten. Målen kan hos myndigheten vara föremål för utredning, verkställighet eller bevakning. Reglerna om uppskov med verkställighet anpassas till ettårshanteringen.

1 *Riksdagen 1994/95. 1 saml. Nr 49*

Det nya systemet kommer att få en positiv effekt i resurshänseende hos kronofogdemyndigheterna. För parterna i målen innebär det förenklingar.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer. Inriktningen är att ikraftträdandet skall kunna ske den 1 januari 1996.

1 Förslag till riksdagsbeslut 6

2 Lagtext 7
2.1 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken 7
2.2 Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272) 28
2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt 31
2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt 32
2.5 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979) 33
2.6 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349) 35
2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m. fl 36
2.8 Förslag till lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189) 38
2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare 39
2.10 Förslag till lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617) 40
2.11 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672) 42
2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret 44
2.13 Förslag till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497) 45
2.14 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830) 46
2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. 47
2.16 Förslag till lag om ändring i skuldsaneringslagen (1994:334) 49
2.17 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009) . . 51

3 Ärendet och dess beredning 52

4 Något om nuvarande ordning och reformbehovet 52

5 Löneexekution 54
5.1 Ett enhetligt löneexekutivt institut 54
5.2 Företrädesordningen 56
5.3 Tidsbegränsningar, utmätningsbart belopp och utmätningsbara ersättningar 58

5.4 Förbehållsbelopp 60
5.5 Löneutmätning under konkurs 64
5.6 Forum för frågor om utmätning av lön hos gäldenärer som saknar hemvist i Sverige 65

6 Hanteringen hos kronofogdemyndigheten av mål som gäller betalningsskyldighet 66
6.1 Enskilda mål 66
6.1.1 Handläggningstiden 66
6.1.2 Handläggningsåtgärder 67
6.1.3 Underhållsbidrag 69
6.2 Allmänna mål 70
6.3 Uppskov och anstånd 71

7 Preskription 73
7.1 Preskription av huvudfordran i enskilda mål 73
7.2 Preskription av förrättningskostnader, särskilt grundavgifter i allmänna mål och mål om underhållsbidrag 74

8 Förslagens praktiska konsekvenser 76

9 Ekonomiska konsekvenser 76

10 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser 77

11 Författningskommentar 78
11.1 Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken 78
11.2 Förslaget till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272) 92
11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt 92
11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt 92
11.5 Förslaget till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979) 93
11.6 Förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349) 93
11.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. 93
11.8 Förslaget till lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189) 94
11.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare 94
11.10 Förslaget till lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617) 94
11.11 Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1987:672) 94

11.12 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret 95
11.13 Förslaget till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497) 95
11.14 Förslaget till lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830) 95
11.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. 95
11.16 Förslaget till lag om ändring i skuldsaneringslagen (1994:334) 96
11.17 Förslaget till lag om ändring i sjölagen (1994:1009) 96

Bilaga 1 Sammanfattning av RSV Rapport 1992:1 97
Bilaga 2 Lagförslagen i RSV Rapport 1992:1 100
Bilaga 3 Förteckning över remissinstanserna 165
Bilaga 4 Lagrådsremissens lagförslag 166
Bilaga 5 Lagrådets yttrande 211
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 oktober 1994 213

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i utsökningsbalken,
2. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
3. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt,
4. lag om ändring i lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt,
5. lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979),
6. lag om ändring i studiestödslagen (1973:349),
7. lag om ändring i lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.,
8. lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189),
9. lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,
10. lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617),
11. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
12. lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret,
13. lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497),
14. lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830),
15. lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,
16. lag om ändring i skuldsaneringslagen (1994:334),
17. lag om ändring i sjölagen (1994:1009).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om utsökningsbalken

dels att 15 kap. skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 3 §, 3 kap. 4, 22 och 23 §§, 4 kap. 8–11 och 33 §§, 7 kap., 13 kap. 1 §, 16 kap. 5 §, 17 kap. 3 och 6–8 §§ samt 18 kap. 7, 12 och 16 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i balken skall införas tolv nya paragrafer, 4 kap. 1 a, 9 a–9 g, 13 a och 36 §§, 13 kap. 14 a § och 16 kap. 12 a §, samt närmast före 4 kap. 36 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
1 §	
Denna balk är tillämplig i fråga om verkställighet av dom eller annan exekutionstitel, som innefattar betalningsskyldighet eller annan förpliktelse, samt i fråga om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan liknande säkerhetsåtgärd.	
Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning *eller införsel*. Verkställighet som avser annan förpliktelse eller säkerhetsåtgärd sker i den ordning som anges i 16 kap.	Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning. Verkställighet som avser annan förpliktelse eller säkerhetsåtgärd sker i den ordning som anges i 16 kap.
2 kap.[1]	
3 §	
Ansökan skall göras hos den kronofogdemyndighet som är behörig enligt bestämmelserna i 4 kap. 8 §, *15 kap. 7* § eller 16 kap. 1 eller 10 §.	Ansökan skall göras hos den kronofogdemyndighet som är behörig enligt bestämmelserna i 4 kap. 8 § eller 16 kap. 1 eller 10 §.
Vid tillämpning av denna balk skall med svarandens hemvist förstås den ort där han är bosatt samt, beträffande dödsbo, den ort där den döde senast var bosatt och, beträffande annan juridisk person, den ort som enligt 10 kap. rättegångsbalken grundar domstols behörighet i tvistemål i allmänhet.	

[1] Senaste lydelse 1993:893.

3 kap.

4 §

Dom som ej har vunnit laga kraft får verkställas i fall och under villkor som anges i 5–9 §§.

Om hinder mot att utmätt egendom säljs eller influtna medel betalas ut finns *bestämmelser* i 8 kap. 4 §, 13 kap. 14 § och *15 kap. 22* §.

Bestämmelser om hinder mot att utmätt egendom säljs eller influtna medel betalas ut finns i 8 kap. 4 § *samt* 13 kap. *1* och 14 §§.

22 §

Upphävs exekutionstitel, skall sökt verkställighet omedelbart inställas. Redan vidtagen åtgärd för verkställighet skall såvitt möjligt återgå. Sådan återgång skall ske genast, om *ej* annat har förordnats. I mål om utmätning *eller införsel* skall dock vidtagen åtgärd *ej* utan särskilt förordnande återgå förrän det avgörande varigenom exekutionstiteln har upphävts har vunnit laga kraft.

I mål om utmätning *eller införsel* skall kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad borgenären skall betala tillbaka. Härvid får ställd säkerhet *tagas* i anspråk. I annat mål skall myndigheten på begäran återställa besittning eller annat förhållande som har rubbats, om hinder *ej* möter.

Upphävs *en* exekutionstitel, skall sökt verkställighet omedelbart inställas. Redan vidtagen åtgärd för verkställighet skall såvitt möjligt återgå. Sådan återgång skall ske genast, om *inte* annat har förordnats. I mål om utmätning skall dock vidtagen åtgärd *inte* utan särskilt förordnande återgå förrän det avgörande varigenom exekutionstiteln har upphävts har vunnit laga kraft.

I mål om utmätning skall kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad borgenären skall betala tillbaka. Härvid får ställd säkerhet *tas* i anspråk. I annat mål skall myndigheten på begäran återställa besittning eller annat förhållande som har rubbats, om hinder *inte* möter.

Sökanden är även skyldig att ersätta skada som svaranden har lidit genom verkställigheten.

23 §

Bestämmelserna i 3–13 och 15–20 §§ samt 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna och andra och tredje styckena gäller ej i allmänt mål.

Dom eller beslut, varigenom någon har dömts att utge böter eller vite eller har ålagts sådan särskild rättsverkan av brott som innefattar betalningsskyldighet, får ej verkställas förrän domen eller beslutet har vunnit laga kraft. Annan exekutionstitel i allmänt mål får verkställas innan den har vunnit laga kraft, om det är särskilt föreskrivet.

Exekutionstitel i allmänt mål verkställs såsom lagakraftägande dom. I stället för vad som sägs i 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna gäller att åter-

Exekutionstitel i allmänt mål verkställs såsom lagakraftägande dom. I stället för vad som sägs i 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna gäller att åter-

gång av utmätning *eller införsel* skall ske genast, när exekutionstiteln har upphävts.

gång av utmätning skall ske genast, när exekutionstiteln har upphävts.

4 kap.

1 a §

Utmätning på grund av att gäldenären enligt lag på särskilda tider skall betala underhållsbidrag till make, förutvarande make, eget barn eller annans barn skall avse samtliga bidrag som är förfallna vid verkställighetstillfället. Sökanden kan dock begära att verkställigheten skall begränsas till vissa bidragsbelopp.

Utmätning får inte ske för underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken sedan tre år har förflutit från den ursprungliga förfallodagen.

8 §[2]

Frågor om utmätning prövas av kronofogdemyndigheten i det län där gäldenären har sitt hemvist, där egendom som tillhör gäldenären finns eller där verkställighet annars lämpligen kan ske.

Frågor om utmätning av lön eller annan förmån som avses i 7 kap. prövas, om gäldenären inte har hemvist här i landet, av kronofogdemyndigheten i *det län där arbetsgivaren eller någon annan som ger ut förmånen finns.*

Frågor om utmätning av lön eller annan förmån som avses i 7 kap. prövas, om gäldenären inte har hemvist här i landet, av Kronofogdemyndigheten i *Stockholms län.*

Har utmätning sökts hos kronofogdemyndighet som ej är behörig enligt första eller andra stycket, får myndigheten likväl i brådskande fall vidtaga åtgärd som avses i 6 kap. 12 § innan målet enligt 2 kap. 4 § första stycket överlämnas till kronofogdemyndighet som är behörig.

9 §

Ett mål om utmätning handläggs under ett år från dagen för ansökan. Vid utmätning för ett konkursbos räkning enligt 7 kap. 19 § handläggs dock målet under konkursen utan tidsbegränsning. Ett mål kan under handläggningstiden

[2] Senaste lydelse 1993:893.

vara föremål för utredning, verkställighetsåtgärder eller bevakning.

Pågår vid utgången av en ettårsperiod utmätning av lön för underhållsbidrag som avses i 1 a § första stycket, skall målet handläggas under ytterligare en ettårsperiod.

Försätts gäldenären i konkurs avbryts handläggningen av målet, såvida inte utmätning av lön pågår för en fordran som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § eller utmätning skall ske för ett konkursbos räkning enligt 7 kap. 19 §.

9 a §

Handläggningen skall fortsätta under ytterligare en ettårsperiod om sökanden begär det (förnyelseansökan). En sådan ansökan får göras tidigast sex månader före handläggningstidens utgång. Handläggningstiden får förlängas ett obegränsat antal gånger.

9 b §

Utmätt gods får säljas och influtna medel redovisas trots att handläggningstiden löpt ut eller handläggningen avbrutits enligt 9 §. Detsamma gäller i fråga om åtgärd mot arbetsgivare enligt 7 kap. 21 §.

9 §

Kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning som påkallas av *ansökningens* innehåll, gäldenärens förhållanden och övriga omständigheter undersöka *huruvida* gäldenären har utmätningsbar egendom.

9 c §

Om en ansökan avser utmätning utan inskränkning, skall kronofogdemyndigheten i den utsträckning som påkallas av *ansökans* innehåll, gäldenärens förhållanden och övriga omständigheter *utreda gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden samt* undersöka *om* gäldenären har utmätningsbar egendom *(fullständig tillgångsundersökning).*

9 d §

Om en ansökan om utmätning avser endast lön eller annan förmån som avses i 7 kap. 1 § och fordringar som avses i 1 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, skall kronofogdemyndigheten utreda gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden (begränsad tillgångsundersökning).

9 e §

Om sökanden begär det under handläggningstiden, skall kronofogdemyndigheten göra en sådan tillgångsundersökning som avses i 9 c eller 9 d § (kompletterande tillgångsundersökning). En sådan undersökning får göras ett obegränsat antal gånger.

9 f §

Om kronofogdemyndigheten får kännedom om att gäldenären har utmätningsbar lös egendom, skall den utmätas även om ansökan om utmätning begränsats enligt 9 d §.

Fordringar som avses i 1 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter skall alltid utmätas.

Särskilda föreskrifter om utmätning av fast egendom, registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg finns i 4 kap. 5 §.

9 g §

Kronofogdemyndigheten skall i förekommande fall snarast efter genomförd utredning underrätta sökanden om att utmätning av lön inte kan ske eller att gäldenären saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen.

10 §[3]

Utmätning *i enskilt mål* skall ske så snart som möjligt efter det att behövliga handlingar har kommit in till kronofogdemyndigheten.

Om sökanden *i enskilt mål* medger uppskov med utmätningen och om uppskovet varar över *sex* månader *från dagen för ansökan,* är ansökan förfallen. Om sökanden medger uppskov fler än två gånger, är ansökan också förfallen.

Bestämmelser om indrivning i allmänt mål finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Utmätning skall ske så snart som möjligt efter det att behövliga handlingar har kommit in till kronofogdemyndigheten.

Om sökanden medger uppskov med utmätningen och om uppskovet varar över *två* månader, är ansökan förfallen. Om sökanden medger uppskov fler än två gånger *under en ettårig handläggningsperiod*, är ansökan också förfallen. *Under uppskovstiden tillämpas 9 f andra stycket och 11* §§.

11 §

Har två eller flera sökt utmätning mot samma gäldenär, skall utmätning för fordringarna ske samtidigt, om ej utmätning för någon av fordringarna därigenom fördröjs oskäligt.

Bestämmelserna i *15 kap. 16* § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid *införsel har motsvarande tillämpning* vid utmätning.

Bestämmelserna i *7 kap. 17* § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid *utmätning av lön tillämpas även* vid *annan* utmätning.

13 a §

Under den tid då varken utredning eller verkställighetsåtgärder pågår, skall kronofogdemyndigheten bevaka målet. Under bevakningstiden tilllämpas 9 f och 11 §§.

33 §

Om det genom rättegång eller på annat sätt blir utrett att utmätt egendom tillhörde tredje man, skall utmätningen hävas, såvida ej tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden. Har egendomen sålts, gäller hävandet av utmätningen endast rätten till influtna medel.

Utmätning skall också hävas, om försäljning av egendomen eller in-

Utmätningen skall också hävas, om försäljning av egendomen eller

[3] Senaste lydelse 1993:893.

drivning av utmätt fordran *ej* kan *antagas* ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig.

indrivning av utmätt fordran *inte* kan *antas* ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig *eller om fordringsanspråket kan antas bli tillgodosett genom utmätning av lön under handläggningsperioden.*

Särskilda bestämmelser om allmänna mål

36 §[4]
Bestämmelserna i 9–10 och 13 a §§ tillämpas inte i allmänt mål. Bestämmelser om indrivning i allmänt mål finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

7 kap. Utmätning av lön m.m.

Allmänna bestämmelser

1 §[5]

Bestämmelserna i detta kapitel gäller i fråga om utmätning av

1. arbetstagares lön, vare sig den utgår som tidlön, ackordslön, provision eller annan gottgörelse,

2. annan ersättning för arbetsinsats av gäldenären, om dennes ställning är jämförlig med en arbetstagares,

3. periodiskt vederlag för utnyttjande av patent, rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annan sådan rättighet eller för överlåtelse av rörelse,

3. belopp som utgår som pension eller livränta,

4. belopp som utgår som pension eller livränta,

4. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, rehabiliteringspenning, ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och annan ersättning som *utgår* på grund av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring

5. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, rehabiliteringspenning, ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och annan ersättning som *lämnas* på grund av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring

[4] Förutvarande 36 § upphävd genom 1993:893.

[5] Senaste lydelse 1991:1989.

eller annan tjänstgöring som ersätts med samma eller liknande förmåner som värnpliktstjänstgöring, allt i den *mån* ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller skall återbetalas.

Bestämmelserna i detta kapitel är *ej* tillämpliga när gäldenären är dödsbo eller annan juridisk person.

För vissa fall när skälig lön ej utgår för gäldenärens arbete gäller enligt 18 § särskilda bestämmelser.

eller annan tjänstgöring som ersätts med samma eller liknande förmåner som värnpliktstjänstgöring, allt i den *utsträckning* ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller skall återbetalas.

Bestämmelserna i detta kapitel är *inte* tillämpliga när gäldenären är dödsbo eller annan juridisk person.

2 §

Vad som föreskrivs om utmätning av lön gäller även utmätning av annan förmån som avses i 1 §, om *ej* annat anges. Bestämmelser om arbetsgivare gäller därvid den som utger förmånen.

Vad som föreskrivs om utmätning av lön gäller även utmätning av annan förmån som avses i 1 §, om *inte* annat anges. Bestämmelser om arbetsgivare gäller därvid den som utger förmånen.

Villkor för utmätning

3 §

Lön som innestår hos arbetsgivaren får utmätas genom att arbetsgivaren åläggs att innehålla och *tillställa* kronofogdemyndigheten *viss del. Beslut* om utmätning får *meddelas beträffande lön som förfaller under viss i beslutet angiven tid eller beträffande* viss lönepost.

Lön som innestår hos arbetsgivaren får utmätas genom att arbetsgivaren åläggs att innehålla och *betala ut en viss del av lönen till* kronofogdemyndigheten. *Beslutet* om utmätning får *avse framtida utbetalningar av lön eller* viss lönepost.

Utmätning av lön skall ske endast om det är försvarligt med hänsyn till det belopp som kan beräknas flyta in.

4 §

Lön får *tagas* i anspråk genom utmätning endast *i den mån lönen uppenbart* överstiger vad *som behövs för gäldenärens och hans familjs* underhåll samt till fullgörande av *underhållsskyldighet som i övrigt åvilar honom.* Om utmätningen avser ackordslön,

Lön får *tas* i anspråk genom utmätning endast *till den del den* överstiger vad *gäldenären behöver för sitt och familjens* underhåll samt till fullgörande av *betalningsskyldighet mot annan som vid utmätning av lön har bättre rätt till lönen. Vid utmätning för*

provision eller annan ersättning som innestår för längre tid än en månad, skall särskild hänsyn *tagas* till detta förhållande.

underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § skall även betalningsskyldighet mot annan som har lika rätt som sökanden beaktas.

Om utmätningen avser ackordslön, provision eller annan ersättning som innestår för längre tid än en månad, skall särskild hänsyn *tas* till detta förhållande.

5 §

Utmätning får ej under ett och samma kalenderår tillämpas sammanlagt längre tid än sex månader. Utmätning får ej heller under två kalenderår efter varandra ske så att lönen i en följd eller utan större uppehåll tas i anspråk under längre tid än sex månader. Det bör om möjligt undvikas att lönen tas i anspråk under gäldenärens semester eller i omedelbar anknytning till denna.

Första stycket är ej tillämpligt vid utmätning av ackordslön, provision eller annan ersättning som innestår för längre tid än en månad. Meddelas i annat fall beslut om utmätning beträffande viss lönepost, skall beslutet vid tillämpning av första stycket anses gälla den tid på vilken den posten belöper.

Om belopp som utgår som pension eller livränta förfaller med längre mellanrum än en månad, får utmätning därav ej ske i vidare mån än om beloppen hade förfallit månadsvis.

Den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av belopp multiplicerade med ett tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad närmast föregående år och prisläget i oktober 1993 (normalbelopp). Beloppen är 43 800 kronor för ensamstående, 72 360 kronor för sammanlevande makar och därmed jämställda, 23 240 kronor för varje barn till och med det kalenderår då barnet fyller sex år och 26 750 kronor för tid därefter.

Normalbeloppen skall anses innefatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Normalbeloppen fastställs för varje år av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

6 §

Ersättning som utgår i stället för semester och innestår hos arbetsgivaren får ej i något fall utmätas utan gäldenärens medgivande i målet. Detta gäller även semestermedel som av arbets-

Utmätning av lön för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket får ske endast om bidragsbeloppet utestår obetalt eller om gäldenären vid två eller flera tillfällen under de senaste två åren före utmätningsbeslutet har

givaren har betalats till särskild kassa och innestår hos denna.

underlåtit att betala i rätt tid och det finns anledning att anta att detta skall upprepas.

Utmätning får bara ske för bidragsbelopp som är förfallet när verkställighet skall ske eller som förfaller näst därefter.

Förfarandet

7 §

Innan beslut om utmätning meddelas skall gäldenären *beredas* tillfälle att yttra sig, om det *kan ske utan avsevärd tidsutdräkt. Gäldenären behöver dock ej* höras när han byter anställning och beslut skall meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren, *om ej särskilda skäl föreligger.*

Innan *ett* beslut om utmätning meddelas, skall gäldenären *ges* tillfälle att yttra sig, om det *inte avsevärt skulle fördröja handläggningen. Om det inte finns särskilda skäl för det, behöver gäldenären dock inte* höras när han byter anställning och beslut skall meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren.

8 §

Kronofogdemyndigheten bestämmer dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (utmätningsbeloppet), *dels det belopp som enligt 4 § skall förbehållas gäldenären (det utmätningsfria beloppet).*

Vid utmätning av lön skall kronofogdemyndigheten bestämma dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (utmätningsbeloppet), dels *förbehållsbeloppet. I stället för att fastställa ett utmätningsbelopp får myndigheten bestämma att all lön som överstiger förbehållsbeloppet skall tas i anspråk.*

Är det fråga om utmätning av sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket *4*, bestäms utmätningsbeloppet och *det utmätningsfria beloppet* per dag.

Vid utmätning av sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket *5* bestäms utmätningsbeloppet *och förbehållsbeloppet* per dag. *Om sådan ersättning betalas ut* för mer än en dag, skall *utmätningsbelopp och förbehållsbelopp* för samtliga dagar som *ingår i* ersättningsperioden *räknas samman.*

8 a §[6]

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 §

Vid utmätning för ett engångsbelopp som avser underhållsbidrag

[6] Införd genom 1987:372.

första stycket utges för mer än en dag, skall *utmätningsbeloppen och de utmätningsfria beloppen räknas samman* för samtliga dagar som ersättningsperioden *omfattar.*

med företrädesrätt enligt 14 § skall kronofogdemyndigheten vid behov fördela beloppet på särskilda poster efter vad som är skäligt med hänsyn till den tid som beloppet är avsett för och övriga omständigheter. De särskilda posterna anses vid utmätningen förfallna enligt vad som bestämts vid fördelningen.

9 §

Om särskilda skäl *föreligger*, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att anpassa sättet för *lönens utbetalande* så att utmätning kan verkställas i *därför lämpad* ordning.

Om *det finns* särskilda skäl, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att anpassa sättet för *löneutbetalningen* så att *utmätningen* kan verkställas i *lämplig* ordning.

10 §

Beslut om utmätning skall ändras, om anledning *föreligger*. Innan ändring *beslutas skall den part som ändringen går emot beredas* tillfälle att yttra sig, om *ej* det är uppenbart obehövligt eller beslutet *ej* kan uppskjutas.

Ett beslut om utmätning skall ändras, om *det finns* anledning *till det*. Innan *en* ändring *som är till nackdel för gäldenären beslutas, skall denne ges* tillfälle att yttra sig, om *det inte* är uppenbart obehövligt eller beslutet *inte* kan uppskjutas.

Ett beslut om utmätning för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket skall hävas, om gäldenären betalar förfallna bidrag och uppkomna förrättningskostnader och det finns anledning att anta att gäldenären även i framtiden fullgör bidragsskyldigheten.

11 §

Kronofogdemyndigheten får på begäran av sökanden eller gäldenären bevilja anstånd under pågående utmätning av lön. På begäran av gäldenären får anstånd dock beviljas endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl.

11 §

Kronofogdemyndigheten skall underrätta arbetsgivaren *angående* beslut om utmätning och i *fråga* som avses i 9 *eller 10* §.

12 §

Kronofogdemyndigheten skall underrätta arbetsgivaren *om ett* beslut om utmätning och *beslut* i *frågor* som avses i 9–*11* §§.

13 §[7]

Företrädesordning

Utmätningen medför förmånsrätt när det belopp som skall innehållas har förfallit till betalning.

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket *4* utges för mer än en dag, skall ersättningen anses ha förfallit till betalning med utmätningsbeloppet varje dag som ersättningsperioden omfattar.

Utmätning av lön medför förmånsrätt när det belopp som skall innehållas har förfallit till betalning.

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket *5* utges för mer än en dag, skall ersättningen anses ha förfallit till betalning med utmätningsbeloppet varje dag som ersättningsperioden omfattar.

14 §

Vid utmätning av lön har följande fordringar i nämnd ordning företräde framför andra fordringsanspråk:

1. fordran som avser underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken,

2. konkursbos fordran på gäldenärens lön enligt 3 kap. 4 § konkurslagen (1987:672), om lönen innehållits under konkursen,

3. fordran som avses i 2 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Företrädesrätten enligt första stycket 1 gäller även sådant utländskt underhållsbidrag som får verkställas i Sverige, om bidragsfordringen vid verkställighetstillfället inte är äldre än tre år.

[7] Senaste lydelse 1987:372.

12 §

Skatteavdrag har företräde framför utmätning. Om förhållandet mellan införsel och utmätning finns bestämmelser i 15 kap. 16 och 17 §§.

15 §

Avdrag för preliminär skatt har företräde framför utmätning av lön. Utmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § och förrättningskostnaderna i målet har företräde framför avdrag för kvarstående skatt. Vid utmätning av lön för annan fordran har avdrag för kvarstående skatt företräde. En fordran enligt 14 § första stycket 1 har företräde framför förrättningskostnaderna i målet.

16 §

Vid samtidig utmätning för flera underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § skall det innehållna beloppet fördelas efter de löpande bidragens storlek. Om mer än som svarar mot de löpande bidragen har utmätts, har bidrag som har stått ute längre företräde vid fördelningen av det överskjutande beloppet.

En delbetalning som flyter in på en viss underhållsberättigads fordran avräknas i första hand på den fordran som har stått ute längst. Dock får belopp inte avräknas på en fordran som är äldre än tre år.

17 §

Bor gäldenären varaktigt tillsammans med sin make och överstiger underhållsbidrag till maken eller till makarnas barn vad som skäligen bör tillkomma den underhållsberättigade, får bidraget vid tillämpningen av 14 och 16 §§ jämkas med hänsyn till annan fordran för vilken utmätning sker samtidigt. Om det finns särskilda skäl, får sådan jämkning ske även av annat underhållsbidrag, om

detta överstiger vad som skäligen behövs för den underhållsberättigades försörjning.

Har gäldenären rätt till avdrag på underhållsbidrag enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken, får belopp som på denna grund tillgodoräknas honom inte tas i anspråk genom utmätning för fordran, som tillkommer annan än den underhållsberättigade eller någon som har inträtt i dennes rätt.

14 §

Har beslut om utmätning för viss fordran meddelats beträffande belopp som utgår som pension eller livränta och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för annan fordran, *skall den senare utmätningen anses ha skett även för obetald del av den förra fordringen.*

18 §

Har utmätning för fordran med företrädesrätt enligt 14 § beviljats i förmån som avses i 1 § första stycket 3 eller 4 och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för annan fordran, *har den förra fordringen företräde till betalning ur vad som flyter in till följd av den senare utmätningen. I fråga om underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § gäller detta i fråga om bidragsbelopp som har förfallit till betalning när beslutet om utmätning av rättigheten meddelas eller förfaller näst därefter.*

Har utmätning beviljats i förmån som avses i 1 § första stycket 3 eller 4 för någon annan fordran än som avses i 14 § och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för ytterligare fordran, skall den senare utmätningen anses ha skett även för den obetalda delen av den förra fordringen.

15 §

Försätts gäldenären i konkurs, får beslut om utmätning ej tillämpas beträffande lön som förfaller under konkursen.

19 §

Även om gäldenären är i konkurs får utmätning enligt detta kapitel ske för fordran, som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 §. Utmätning får också ske för konkursboets räkning.

Försätts gäldenären i konkurs under pågående utmätning av lön för någon annan fordran än som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 §, skall utmätningen fortsätta för konkursboets räkning, om inte konkursförvaltaren begär att verkställigheten skall upphöra.

Arbetsgivares skyldigheter

16 §[8]

Utmätningsbeloppet skall innehållas endast i den mån lönen överskjuter det utmätningsfria beloppet.

Arbetsgivaren skall *tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp* på tid och sätt som myndigheten bestämmer. *I de fall regeringen föreskriver kan kronofogdemyndigheten besluta att innehållet belopp* skall *tillställas* en annan myndighet än kronofogdemyndigheten.

Om särskild anledning *föreligger*, får arbetsgivaren åläggas att omedelbart *tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp.*

17 §

Betalar arbetsgivaren ut lön i uppenbar strid mot beslut om utmätning eller underlåter han att inom föreskriven tid eller på anfordran *tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp*, får hos arbetsgivaren genast utsökas vad denne skulle ha innehållit eller har innehållit.

18 §

Arbetar gäldenären i annans förvärvsverksamhet utan lön eller

20 §

Arbetsgivaren skall innehålla utmätningsbeloppet endast till den del som lönen överstiger förbehållsbeloppet.

Arbetsgivaren skall *betala ut det innehållna beloppet till kronofogdemyndigheten* på tid och sätt som myndigheten bestämmer. *Kronofogdemyndigheten får, i de fall regeringen föreskriver det, besluta att det innehållna beloppet* skall *betalas ut till* en annan myndighet än kronofogdemyndigheten.

Om *det finns* särskild anledning *till det*, får arbetsgivaren åläggas att omedelbart *betala ut det innehållna beloppet* till kronofogdemyndigheten.

21 §

Betalar arbetsgivaren ut lön i uppenbar strid mot *ett* beslut om utmätning eller underlåter han att inom föreskriven tid eller på anfordran *betala ut det innehållna beloppet till kronofogdemyndigheten*, får hos arbetsgivaren genast utsökas vad denne skulle ha innehållit eller har innehållit.

22 §

Arbetar gäldenären i annans förvärvsverksamhet utan lön eller

[8] Senaste lydelse 1983:924.

mot uppenbart för låg ersättning och kan *till följd därav* utmätning *ej äga rum*, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att, för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat *förordnas*, till myndigheten utge så mycket som hade kunnat tagas ut genom utmätning om skälig lön hade *utgått* för arbetet. Innan beslut meddelas skall gäldenären och arbetsgivaren *beredas* tillfälle att yttra sig.

Åtgärd som avses i första stycket räknas som utmätning av lön. Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i *17* §.

mot uppenbart för låg ersättning och kan utmätning *därför inte ske eller ske endast med för lågt belopp*, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att, för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat *beslutas*, till myndigheten utge så mycket som hade kunnat tas ut genom utmätning, om skälig lön hade *betalats* för arbetet. Innan *ett sådant* beslut meddelas skall gäldenären och arbetsgivaren *ges* tillfälle att yttra sig.

En åtgärd som avses i första stycket räknas som utmätning av lön. Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i *21* §.

Särskilda bestämmelser

19 §

Samtidigt som utmätning sker av lön får även annan tillgång utmätas till säkerhet för sökandens fordran. Med vidare åtgärd i den delen får anstå under högst ett år i avvaktan på att lön innehålls till betalning av fordringen.

20 §

Sedan lön har betalats ut, *gäller om utmätning av medlen* vad som sägs i 5 kap.

23 §

Har arbetsgivaren innehållit medel vid utmätning av lön i allmänt mål för fordran som avses i 2 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m., är gäldenären inte längre betalningsskyldig för den del av fordringen som motsvaras av det innehållna beloppet, även om det inte kan tas ut hos arbetsgivaren. Detsamma gäller när medel har innehållits för fordran som avser underhållsbidrag, om fordringen tillkommer allmän försäkringskassa enligt 15 § lagen (1964:143) om bidragsförskott eller 12 § lagen (1984:1095) om förlängt bidragsförskott för studerande.

24 §

Sedan lön har betalats ut, *kan medlen utmätas endast i enlighet med* vad som sägs i 5 kap.

21 §

Arbetsgivare, som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid tillställa kronofogdemyndigheten belopp som skulle ha innehållits enligt beslut om utmätning, döms till böter.

25 §

En arbetsgivare som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid tillställa kronofogdemyndigheten belopp som skulle ha innehållits enligt beslut om utmätning, döms till böter.

13 kap.

1 §

Medel som har *influtit* till kronofogdemyndigheten i mål om utmätning skall redovisas så snart som möjligt. Är influtet belopp ringa och kan det *antagas* att ytterligare medel kommer att *inflyta* i målet, får *det avvaktas*.

Medel som har *flutit in* till kronofogdemyndigheten i mål om utmätning skall redovisas så snart som möjligt. Är influtet belopp ringa och kan det *antas* att ytterligare medel kommer att *flyta in* i målet, får *myndigheten avvakta med redovisningen.*

Vid utmätning för ej förfallet underhållsbidrag enligt 7 kap. 6 § andra stycket får redovisning ske tidigast i nära anslutning till den tidpunkt då bidraget förfaller till betalning.

14 a §

Vid utmätning av lön för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § tillämpas inte 14 § 3 eller 5. Om det finns särskilda skäl, skall dock 14 § 5 tillämpas.

16 kap.

5 §

Lämnar sökanden *anstånd* med avhysningen och varar *anståndet* över sex månader från dagen för *ansökningen, skall denna förklaras* förfallen, om *ej* särskilda skäl *föranleder att* ytterligare *anstånd godtas*.

Medger sökanden *uppskov* med avhysningen och varar *uppskovet* över sex månader från dagen för *ansökan, är ansökan* förfallen, om *det inte finns* särskilda skäl att *godta* ytterligare *uppskov*.

12 a §

Medger sökanden uppskov med verkställighet och varar uppskovet över sex månader från dagen för ansökan, är ansökan förfallen.

Detsamma gäller om sökanden medger uppskov fler än två gånger.

Kronofogdemyndigheten får bevilja anstånd med handräckning för återtagande av en vara, om det finns särskilda skäl med hänsyn till köparens förhållanden och övriga omständigheter. Anstånd får dock inte beviljas för mer än fyra månader från dagen för ansökan om handräckning.

Kronofogdemyndigheten får besluta om villkor för anståndet och, om det finns anledning till det, förklara att anståndet skall upphöra att gälla.

17 kap.

3 §[9]

Sökanden ansvarar *ej* för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. *17 § eller 15 kap. 19 § jämförd med 7 kap. 17 §* eller för handräckning enligt 8 kap. 18 §.

Sökanden ansvarar *inte* för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. *21* § eller för handräckning enligt 8 kap. 18 §.

Sökanden ansvarar *ej* heller för förrättningskostnaderna i mål om *införsel*.

Sökanden ansvarar *inte* heller för förrättningskostnaderna i mål om *utmätning för fordran som vid utmätning av lön har företrädesrätt enligt 7 kap. 14* §.

Vid avhysning ansvarar sökanden ej för kostnad för förvaring av svarandens egendom eller för annan åtgärd som väsentligen avser att skydda svaranden mot förlust. Detsamma gäller kostnad för försäljning enligt 16 kap. 7 §.

6 §

Kronofogdemyndigheten skall *taga* ut förrättningskostnader utan särskild begäran.

Kronofogdemyndigheten skall *ta* ut förrättningskostnader utan särskild begäran. *Preskription av en huvudfordran omfattar även fordran på förrättningskostnad. En fordran på förrättningskostnad som avser ett mål om utmätning för underhållsbidrag preskriberas vid utgången av kalenderåret två*

[9] Senaste lydelse 1992:636.

år efter det att avgiften debiterades.

7 §[10]

Förrättningskostnader i mål om utmätning tas ut ur köpeskillingen för såld egendom, behållen avkastning och andra tillgängliga medel. De får vid behov genast utsökas hos gäldenären.

Förrättningskostnad för handräckning enligt 8 kap. 18 § får genast utsökas hos den mot vilken åtgärden har vidtagits.

Förrättningskostnad i mål om införsel får genast tas ut genom införsel hos gäldenären.

8 §

Förrättningskostnader i mål om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd, vilken alltjämt består när verkställighet äger rum för det anspråk som har föranlettt åtgärden, anses som förrättningskostnad för sistnämnda verkställighet.

Om egendom i samband med avhysning säljs enligt 16 kap. 7 §, tas förrättningskostnad för försäljningen ut ur köpeskillingen.

När förrättningskostnader för avhysning tas ut hos svaranden, har kostnad som avses i 3 § *andra* stycket företräde framför annan förrättningskostnad.	När förrättningskostnader för avhysning tas ut hos svaranden, har kostnad som avses i 3 § *tredje* stycket företräde framför annan förrättningskostnad.

18 kap.

7 §[11]

Ett beslut om utmätning som avses i 7 kap. *eller ett beslut om införsel* får överklagas utan inskränkning till viss tid.	Ett beslut om utmätning som avses i 7 kap. får överklagas utan inskränkning till viss tid.

Ett beslut om annan utmätning skall överklagas av sökanden eller svaranden inom tre veckor från det att beslutet delgavs honom. Tredje man får överklaga sådan utmätning utan inskränkning till viss tid. Ett beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 12 kap. 49 § tredje stycket skall dock överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden.

En exekutiv försäljning skall överklagas inom tre veckor från försäljningen. Ett beslut om fördelning eller utbetalning av medel skall överklagas inom tre veckor från beslutet.

Ett sådant överklagande som avses i 6 § andra stycket andra meningen får göras utan inskränkning till viss tid.

[10] Senaste lydelse 1992:636.

[11] Senaste lydelse 1993:516.

Kronofogdemyndighetens beslut i andra fall skall överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden.

12 §[12]

Tingsrätten får, utan att motparten dessförinnan har *beretts* tillfälle att yttra sig över överklagandet, förordna att någon åtgärd för verkställighet tills vidare inte skall vidtas eller, om det finns synnerliga skäl, att en redan vidtagen åtgärd skall hävas.

Tingsrätten får, utan att motparten dessförinnan har *getts* tillfälle att yttra sig över överklagandet, förordna att någon åtgärd för verkställighet tills vidare inte skall vidtas eller, om det finns synnerliga skäl, att en redan vidtagen åtgärd skall hävas. *Vid utmätning av lön för underhållsbidrag får förordnandet inskränkas till att avse att influtna medel inte skall betalas ut.*

Tingsrätten får också omedelbart förordna att åtgärd för verkställighet skall genomföras och bestå till dess annat förordnas.

16 §[13]

Tingsrättens beslut i en fråga som överklagats dit gäller på det sätt som i 2 kap. 19 § sägs om kronofogdemyndighetens beslut.

I mål om utmätning *eller införsel* skall dock vidtagen åtgärd inte utan särskilt förordnande återgå innan tingsrättens beslut har vunnit laga kraft.

I mål om utmätning skall dock en vidtagen åtgärd inte utan särskilt förordnande återgå innan tingsrättens beslut har vunnit laga kraft.

---

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

3. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

4. Mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet skall vid beräkning av den ettåriga handläggningstiden enligt 4 kap. 9 § anses ha kommit in till kronofogdemyndigheten på dagen för ikraftträdandet.

[12] Senaste lydelse 1993:516.

[13] Senaste lydelse 1993:516.

5. En ansökan om införsel som har gjorts före ikraftträdandet skall anses som en ansökan om utmätning med begäran om begränsad tillgångsundersökning enligt 7 kap. 9 d §.

2.2 Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 41 § 2 mom., 45 § 3 mom., 75 a och 76 §§ uppbördslagen (1953:272)[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
41 §	
2 mom.[2] Om *det belopp,* som skulle återstå sedan skatteavdrag för kvarstående skatt har gjorts, *jämte den inkomst den skattskyldige i övrigt kan åtnjuta* understiger vad den skattskyldige behöver för eget underhåll och familjens *behov (förbehållsbeloppet) får* skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige *förordna antingen att skatteavdrag över huvud taget inte skall göras eller att för skatteavdraget får tas i anspråk endast vad av lönen överskjuter förbehållsbeloppet.*	*2 mom.* Om *den ersättning,* som skulle återstå sedan skatteavdrag för kvarstående skatt har gjorts, understiger vad den skattskyldige behöver för *sitt* eget och familjens underhåll, *skall* skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige *besluta att skatteavdrag inte skall göras med större belopp än att den skattskyldige har medel som behövs för hans eget och familjens underhåll (förbehållsbeloppet).*
Förbehållsbeloppet beräknas *med ledning av bestämmelserna i 15 kap. 6 a* § utsökningsbalken.	Förbehållsbeloppet beräknas *enligt 7 kap. 4 och 5* §§ utsökningsbalken. *Har ett förbehållsbelopp bestämts i ett beslut om utmätning av lön i ett mål hos kronofogdemyndigheten, skall detta förbehållsbelopp tillämpas under den tid beslutet gäller också i fråga om avdrag för kvarstående skatt.*

Arbetsgivare skall tillämpa beslut om skatteavdrag enligt första stycket senast från och med det utbetalningstillfälle som inträffar sedan en vecka förflutit från det han fått del av beslutet eller, om det inte kan ske, inom fyra dagar efter nämnda utbetalningstillfälle tillställa den skattskyldige det belopp som skulle ha tillkommit denne om beslutet tillämpats.

45 §

3 mom. Sker avdrag för preliminär A-skatt för arbetstagare, som är försatt i konkurs, och kan det antagas att avdraget är större än som fordras för att den preliminära skatten skall motsvara den slutliga skatten, må skattemyndigheten efter ansökan av konkursboet genom

[1] Lagen omtryckt 1991:97.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

[2] Senaste lydelse 1992:680.

jämkning förordna om minskning av skatteavdraget och i samband därmed meddela beslut om utbetalning till konkursboet av för mycket innehållen preliminär skatt.

Motsvarande gäller efter ansökan av kronofogdemyndighet när lön *tages* i anspråk genom *införsel eller* utmätning.

Motsvarande gäller efter ansökan av kronofogdemyndighet när lön *tas* i anspråk genom utmätning.

75 a §[3]

Har betalningsskyldighet enligt 75 § ålagts både arbetsgivare och arbetstagare och vistas arbetstagaren på känd ort inom riket, får arbetsgivaren krävas endast om det kan antagas att arbetstagaren har underrättats om sin skyldighet att betala skattebeloppet.

Efterkommer arbetsgivaren inte anmodan att betala beloppet, får det *uttagas* i den ordning som *stadgas* i fråga om indrivning av skatt. *Införsel får dock ej beviljas.*

Om arbetsgivaren inte *följer en* anmodan att betala beloppet, får det *tas ut* i den ordning som *föreskrivs* i fråga om indrivning av skatt. *Vid utmätning av lön har en sådan fordran inte företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken.*

Arbetsgivare eller arbetstagare, som är skyldig att betala mot underlåtet skatteavdrag svarande belopp, skall också betala dröjsmålsavgift på beloppet. Som förfallodag räknas därvid den dag då beloppet skulle ha betalats om skatteavdrag hade gjorts.

Om arbetsgivare efter omprövning eller överklagande av skattemyndighets beslut har funnits inte vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall skattemyndigheten till arbetsgivaren återbetala skatt, som han har betalat för arbetstagaren, samt betald dröjsmålsavgift. På skattebeloppet beräknas restitutionsränta. I fråga om ränteberäkningen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 69 § 2 mom.

Står arbetsgivare i skuld för restförd skatt eller arbetstagares skatt, för vilken betalningsskyldighet har ålagts honom, har han dock rätt att få ut endast vad som överstiger det obetalda skattebeloppet och dröjsmålsavgift. I lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till återbetalning.

Har arbetstagares skatt uttagits hos arbetsgivare, skall, om indrivningskvitto överlämnas till arbetsgivaren, nämnda förhållanden anmärkas på indrivningskvittot.

76 §[4]

Arbetsgivare som har betalat skatt i enlighet med beslut om betalningsskyldighet enligt 75 § får söka beloppet åter av arbetstagaren. Den arbetsgivare som vill söka belopp åter av arbetstagaren skall till krono-

[3] Senaste lydelse 1992:1176.
[4] Senaste lydelse 1992:624.

fogdemyndigheten ge in det kvitto som han har fått vid betalningen eller på annat sätt styrka, att han har betalat skatten.

Kronofogdemyndigheten får hos arbetstagaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Införsel får dock inte beviljas.*

Kronofogdemyndigheten får hos arbetstagaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Vid utmätning av lön har en sådan fordran inte företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken.*

Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om arbetsgivarens regressfordran enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1958:295) om sjömansskatt[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 §[2]	
Har en redare, som inte har verkställt skatteavdrag, betalat skatt för en sjöman, får redaren söka beloppet åter av sjömannen. Den redare som vill söka beloppet åter av sjömannen skall till kronofogdemyndigheten ge in det kvitto som han har fått vid betalningen eller på annat sätt styrka, att han har betalat skatten.	
Kronofogdemyndigheten får hos sjömannen driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Införsel får dock inte beviljas.*	Kronofogdemyndigheten får hos sjömannen driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Vid utmätning av lön har fordringen inte företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken.*
Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om redarens regressfordran enligt första stycket.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

[1] Lagen omtryckt 1970:933.
[2] Senaste lydelse 1992:626.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	5 §[1]
Skatteavdrag *samt införsel, som beslutats innan lönefordringen förfallit till betalning,* har företräde framför kvittning enligt denna lag.	Skatteavdrag har företräde framför kvittning enligt denna lag. *Detsamma gäller utmätning av lön för sådan fordran som har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken, om utmätningen har beslutats innan lönefordringen förfallit till betalning.*
Är arbetsgivarens fordran sådan att rätt till kvittning föreligger enligt 3 § och vill arbetsgivaren kvitta mot belopp som han ålagts att innehålla genom beslut om utmätning av lön, beslutar kronofogdemyndigheten om beloppets fördelning mellan arbetsgivaren och utmätningssökanden efter fordringarnas storlek.	Är arbetsgivarens fordran sådan att rätt till kvittning föreligger enligt 3 § och vill arbetsgivaren kvitta mot belopp som han ålagts att innehålla genom beslut om utmätning av lön *för en fordran som inte har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken,* beslutar kronofogdemyndigheten om beloppets fördelning mellan arbetsgivaren och utmätningssökanden efter fordringarnas storlek.
I övrigt får kvittning *ej* åberopas mot beslut om utmätning av lön.	I övrigt får kvittning *inte* åberopas mot beslut om utmätning av lön.
Talan mot kronofogdemyndighetens beslut enligt andra stycket föres i hovrätten genom besvär. Talan är ej inskränkt till viss tid.	*Kronofogdemyndighetens beslut enligt andra stycket får överklagas hos tingsrätten utan inskränkning till viss tid. Vid överklagandet och vid handläggningen i domstol tillämpas 18 kap. utsökningsbalken.*

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. I fråga om beslut enligt 5 § andra stycket som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

[1] Senaste lydelse 1981:833.

2.5 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

Härigenom föreskrivs att 1, 3 och 9 §§ förmånsrättslagen (1970:979) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	
Vid utmätning eller konkurs har borgenärer inbördes rätt till betalning enligt denna lag. Föreskrift om lika rätt till betalning innebär att varje borgenär får betalt i förhållande till sin fordran.	
I fråga om företräde till betalning vid *införsel* gäller särskilda bestämmelser.	I fråga om företräde till betalning vid *utmätning av lön* gäller särskilda bestämmelser.
3 §	
Förmånsrätt består, även om fordringen *överlåtes* eller *tages* i anspråk genom utmätning *eller införsel* eller på annat sätt övergår till annan.	Förmånsrätt består, även om fordringen *överlåts* eller *tas* i anspråk genom utmätning eller på annat sätt övergår till annan.
9 §[1]	
Särskilda förmånsrätter gäller inbördes efter paragrafernas följd och efter den i 4–7 §§ angivna numreringen.	
Förmånsrätt enligt 4 § 3 har dock företräde framför förmånsrätt enligt 4 § 2 på grund av annan retentionsrätt än som avses i 3 kap. 39 § sjölagen (1994:1009).	
Förmånsrätt på grund av utmätning har företräde framför förmånsrätt på grund av företagsinteckning, vilken har sökts samma dag som beslutet om utmätning meddelades eller senare, och framför förmånsrätt på grund av annan inteckning, vilken har sökts samma inskrivningsdag som ett ärende angående anteckning om utmätningen har tagits upp eller senare.	
Utmätning ger företräde framför senare utmätning av samma egendom, om *ej* annat följer av 4 kap. 30 § andra stycket eller 7 kap. 13 § utsökningsbalken. Utmätning för flera fordringar på en gång ger lika rätt. Om det inbördes företrädet i övrigt mellan fordringar med samma slag av förmånsrätt	Utmätning ger företräde framför senare utmätning av samma egendom, om *inte* annat följer av 4 kap. 30 § andra stycket eller 7 kap. 13 § utsökningsbalken. Utmätning för flera fordringar på en gång ger lika rätt, *om inte något annat följer av 7 kap. 14 eller 16 § utsökningsbalken.* Om det inbördes företrädet i övrigt mellan

[1] Senaste lydelse 1994:1018.

finns för vissa fall särskilda bestämmelser.

fordringar med samma slag av förmånsrätt finns för vissa fall särskilda bestämmelser.

Vad i denna paragraf föreskrives om förmånsrätt på grund av utmätning tillämpas även i fråga om förmånsrätt på grund av betalningssäkring.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.6 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 3 § studiestödslagen (1973:349)[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 kap.	
3 §[2]	
En fordran på studiestöd kan inte överlåtas.	
En fordran på studiehjälp eller studiemedel får inte tas i anspråk genom utmätning *eller införsel.* Andra fordringar på studiestöd kan *utmätas och* tas i anspråk genom *införsel i den ordning och i den omfattning som anges i* 7 kap. *och 15 kap.* utsökningsbalken.	En fordran på studiehjälp eller studiemedel får inte tas i anspråk genom utmätning. Andra fordringar på studiestöd kan tas i anspråk genom *utmätning av lön enligt* 7 kap. utsökningsbalken.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

[1] Lagen omtryckt 1987:303.
[2] Senaste lydelse 1988:141.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m. fl

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.

dels att 14 §[1] skall upphöra att gälla,

dels att 12, 16 och 18 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
12 §[2]	
Ansökan om handräckning skall göras skriftligen. Den skall innehålla uppgift om hur stor del av kreditfordringen som utestår obetald. Om säljaren gör anspråk på dröjsmålsränta eller, i fall då avtalet innehåller förbehåll som avses i 6 § andra stycket, ersättning för reparation eller annan åtgärd beträffande varan, skall i ansökningen också uppges vad säljaren fordrar i den delen. Vid ansökningen skall fogas styrkt avskrift av den handling som anges i 11 §.	
Utsökningsavgift skall förskotteras av sökanden, om kronofogdemyndigheten begär det. Betalas inte förskott inom förelagd tid, får handräckningen inställas.	
I fråga om handräckning enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om verkställighet i 16 kap. 10–12 §§ utsökningsbalken.	I fråga om handräckning enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om verkställighet i 16 kap. 10–12 *a* §§ utsökningsbalken.
16 §[3]	
Talan mot beslut i fråga om handräckning förs i hovrätten genom besvär. Besvär skall anföras inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden. Mot hovrättens beslut får talan ej föras.	*Beslut om handräckning får överklagas hos tingsrätten. Vid överklagandet och vid handläggningen i domstol tillämpas 18 kap. utsökningsbalken. Hovrättens beslut får inte överklagas.*
Är köparen eller säljaren missnöjd med värdering eller annan åtgärd vid handräckningen, är han oförhindrad att väcka talan mot den andre vid domstol.	
Visar inte säljaren att han har väckt talan vid domstol inom en månad efter det att beslutet om handräckning vann laga kraft mot honom, får köparen hos kronofogdemyndigheten lyfta belopp som har nedsatts enligt 10 § första stycket.	

[1] Senaste lydelse av 14 § 1981:802.
[2] Senaste lydelse 1988:395.
[3] Senaste lydelse 1981:802.

18 §[4]

Ansökan om verkställighet av dom varigenom köparen har förpliktats återlämna vara som har sålts genom avbetalningsköp görs skriftligen eller muntligen, varvid domen skall ges in.

I fråga om verkställigheten tillämpas 14 § och, om *ej* annat följer av domen, 15 §. Beträffande talan mot kronofogdemyndighetens värdering tillämpas 16 § andra och tredje styckena.

I fråga om verkställigheten tillämpas *16 kap. 12 a § utsökningsbalken* och, om *inte något* annat följer av domen, 15 §. Beträffande talan mot kronofogdemyndighetens värdering tillämpas 16 § andra och tredje styckena.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Föreskrifterna i 12, 14 och 18 §§ gäller i sin äldre lydelse i fråga om ansökningar om handräckning som gjorts före ikraftträdandet. Föreskrifterna i 16 § gäller i sin äldre lydelse i fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet.

[4] Senaste lydelse 1981:802.

2.8 Förslag till lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189)

Härigenom föreskrivs att 13 § bötesverkställighetslagen (1979:189) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	13 §
Mot kronofogdemyndighets förordnande enligt 12 § får åklagaren i den ort där den bötfällde finns föra talan genom besvär hos tingsrätten i samma ort. Besvärshandling skall ha kommit in till rätten inom tre veckor från den dag då åklagaren fick del av beslutet. I ärendet *äger* lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden *motsvarande tillämpning*. Därvid skall i fråga om *besvärshandlingen* gälla vad som i den lagen sägs om ansökan *och skall* vid annan handläggning än som sägs i 3 eller 4 § samma lag rätten bestå av en lagfaren domare och nämnd.	*Åklagaren i den ort där den bötfällde finns får överklaga ett förordnande av en kronofogdemyndighet enligt 12 § hos tingsrätten i samma ort. Överklagandet* skall ha kommit in till rätten inom tre veckor från den dag då åklagaren fick del av beslutet. I ärendet *tillämpas* lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden. Därvid skall i fråga om *överklagandet* gälla vad som i den lagen sägs om ansökan. Vid annan handläggning än som sägs i 3 eller 4 § samma lag *skall* rätten bestå av en lagfaren domare och nämnd.
Mot kronofogdemyndighets beslut att *icke* meddela förordnande enligt 12 § får *talan ej föras*. Den bötfällde får dock begära prövning av beslutet i samband med klagan över utmätning *eller införsel*.	*Kronofogdemyndighetens* beslut att *inte* meddela förordnande enligt 12 § får *inte överklagas*. Den bötfällde får dock begära prövning av beslutet i samband med klagan över utmätning.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	18 §[2]
Beslut om betalningsskyldighet enligt 16 § första stycket skall fattas av skattemyndigheten.	
Den som har fullgjort betalningsskyldighet i enlighet med ett beslut enligt 16 § får söka beloppet åter av F-skattesedelsinnehavaren. Den som vill söka beloppet åter skall till kronofogdemyndigheten ge in det kvitto som han fått vid betalningen eller på annat sätt styrka, att han har betalat avgifterna.	
Kronofogdemyndigheten får hos F-skattesedelsinnehavaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av arbetsgivaravgifter. *Införsel får dock inte beviljas.* F-skattesedelsinnehavaren skall betala dröjsmålsavgift på beloppet.	Kronofogdemyndigheten får hos F-skattesedelsinnehavaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av arbetsgivaravgifter. *Vid utmätning av lön har fordringen dock inte företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken.* F-skattesedelsinnehavaren skall betala dröjsmålsavgift på beloppet.
Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om regressfordran enligt andra stycket.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

[1] Lagen omtryckt 1991:98.

[2] Senaste lydelse 1993:908.

2.10 Förslag till lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617)

Härigenom föreskrivs att 6 § utsökningsregisterlagen (1986:617) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 §[1]	
Utöver de uppgifter som anges i 4 och 5 §§ får utsökningsregistret, i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, innehålla uppgifter om	
1. exekutionstitel, skuldens storlek, arbetsgivare eller annan utbetalare av ersättning som avses i 7 kap. 1 § *eller 15 kap. 2* § utsökningsbalken, medelsslag, dag när skulden fastställdes och när den förföll till betalning, influtna medel, den tidpunkt vid vilken skulden preskriberas samt andra förhållanden av betydelse för betalningsskyldigheten som framgår av exekutions titeln eller av andra handlingar i målet,	1. exekutionstitel, skuldens storlek, arbetsgivare eller annan utbetalare av ersättning som avses i 7 kap. 1 § utsökningsbalken, medelsslag, dag när skulden fastställdes och när den förföll till betalning, influtna medel, den tidpunkt vid vilken skulden preskriberas samt andra förhållanden av betydelse för betalningsskyldigheten som framgår av exekutionstiteln eller av andra handlingar i målet,
2. de verkställighetsåtgärder som har begärts av sökanden,	
3. den som sökt verkställigheten och vad som i övrigt behövs för utbetalning av influtna medel och annan redovisning,	
4. ställd säkerhet, uppskov och avbetalningsplan,	
5. utmätning, exekutiv försäljning, *införsel*, avräkning och betalningssäkring,	5. utmätning, exekutiv försäljning, avräkning och betalningssäkring,
6. kvarstad och återtagande av vara,	
7. bötesförvandling,	
8. betalningsinställelse och likvidation,	
9. skuldsanering enligt skuldsaneringslagen (1994:334), konkurs, ackord, näringsförbud och förordnande av god man enligt 2 § ackordslagen (1970:847),	
10. förhör eller annan åtgärd som har vidtagits för efterforskning av tillgångar,	
10 a. förekomst av och tidpunkt för gäldenärsutredning enligt 6 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,	
11. redovisningen av verkställighetsuppdraget,	
12. adminstrativa och tekniska uppgifter som behövs för registrets användning.	

[1] Senaste lydelse 1994:343.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.11 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)
dels att 3 kap. 4 och 7 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 7 kap. 14 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
4 §	
Gäldenären får behålla lön och inkomst som vid utmätning jämställs med lön, om beloppet inte betalts ut vid konkursens början, samt inkomst av sådant slag som gäldenären förvärvar därefter. Detta gäller dock inte i den mån inkomsten, efter skatteavdrag, uppenbart överstiger vad som behövs för gäldenärens och hans familjs underhåll samt för annan underhållsskyldighet som gäldenären har. Om rätten till pension eller livränta är sådan att den kan utmätas, får konkursboet förfoga över den.	*För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning hos kronofogdemyndigheten begära utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.*
Vad som sägs om lön tillämpas också i fråga om periodiskt utgående ersättning för utnyttjande av rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annat sådant.	*Att utmätning av lön som pågår vid konkursens början kan fortsätta för konkursboets räkning följer av 7 kap. 19 § andra stycket utsökningsbalken.*
Gäldenären är skyldig att underrätta förvaltaren om sådan inkomst som avses i första och andra styckena. Vill förvaltaren göra anspråk på inkomsten, skall han underrätta arbetsgivare eller annan som skall utge förmånen. Innan sådan underrättelse har lämnats får förfallet belopp betalas ut till gäldenären.	
7 §	
Sedan beslut om konkurs har meddelats, får egendom som hör till konkursboet inte utmätas för fordran hos gäldenären. *Om det*	Sedan beslut om konkurs har meddelats, får egendom som hör till konkursboet inte utmätas för fordran hos gäldenären, *om inte*

ändå sker, är åtgärden utan verkan.

något annat följer av 7 kap. 19 § första stycket utsökningsbalken. En utmätning som sker i strid mot detta är utan verkan.

7 kap.

14 a §

Att förvaltaren hos kronofogdemyndigheten kan begära utmätning av lön och därmed jämställda förmåner framgår av 3 kap. 4 §.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Föreskrifterna i 3 kap. 4 § tredje stycket gäller i sin äldre lydelse om en förvaltare före ikraftträdandet har gjort anspråk på en förmån som avses i den paragrafen.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	
Fordran på familjebidrag får inte överlåtas och inte heller tas i anspråk genom utmätning *eller införsel.*	Fordran på familjebidrag får inte överlåtas och inte heller tas i anspråk genom utmätning.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.13 Förslag till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497)

Härigenom föreskrivs att 6 och 24 §§ lönegarantilagen (1992:497) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 §	
Den som är berättigad till underhåll har rätt till garantibelopp för underhållsbidrag som har innehållits genom *införsel*. Allmänna försäkringskassor som har betalat ut bidragsförskott för underhållsbidrag har inte rätt till garantibelopp.	Den som är berättigad till underhåll har rätt till garantibelopp för underhållsbidrag som har innehållits genom *utmätning av lön*. Allmänna försäkringskassor som har betalat ut bidragsförskott för underhållsbidrag har inte rätt till garantibelopp.
24 §	
Innan garantibelopp betalas ut skall länsstyrelsen verkställa skatteavdrag samt avdrag med belopp som skall innehållas på grund av beslut om *införsel eller* utmätning *i* lön. Dessutom skall avräkning göras för förskottsbetalning som skett enligt 11 kap. 14 § konkurslagen (1987:672) och som avser fordringar som omfattas av garantin.	Innan garantibelopp betalas ut skall länsstyrelsen verkställa skatteavdrag samt avdrag med belopp som skall innehållas på grund av beslut om utmätning *av* lön. Dessutom skall avräkning göras för förskottsbetalning som skett enligt 11 kap. 14 § konkurslagen (1987:672) och som avser fordringar som omfattas av garantin.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.14 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830)

Härigenom föreskrivs att 32 § konsumentkreditlagen (1992:830) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	32 §
I fråga om handräckning och verkställighet av dom, som anges i 31 § tredje stycket, tillämpas i övrigt 12 § andra och tredje styckena samt *14*–18 §§ lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl., varvid hänvisningen i 16 § tredje stycket till 10 § första stycket skall avse 18 § första stycket denna lag.	I fråga om handräckning och verkställighet av dom, som anges i 31 § tredje stycket, tillämpas i övrigt 12 § andra och tredje styckena samt *15*–18 §§ lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl., varvid hänvisningen i 16 § tredje stycket till 10 § första stycket skall avse 18 § första stycket denna lag.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om ansökningar om handräckning som gjorts före ikraftträdandet. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet gäller dock äldre föreskrifter endast om beslutet meddelats före ikraftträdandet.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Härigenom föreskrivs att 2, 6 och 13 §§ lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §[1]	
Under indrivningen *får införsel enligt 15 § utsökningsbalken ske* för fordringar som påförts enligt bestämmelserna i	Under indrivningen *gäller bestämmelserna i 7 kap. 14 § utsökningsbalken om företrädesrätt vid utmätning av lön för böter och viten samt* för fordringar som påförts enligt bestämmelserna i

1. uppbördslagen (1953:272), om inte annat föreskrivs i den lagen,
2. lagen (1958:295) om sjömansskatt, om inte annat föreskrivs i den lagen,
3. lagen (1972:435) om överlastavgift,
4. lagen (1976:206) om felparkeringsavgift,
5. lagen (1972:339) om saluvagnsskatt,
6. lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
7. lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, om inte annat föreskrivs i den lagen,
8. fordonsskattelagen (1988:327),
9. lagen (1989:471) om investeringsskatt för vissa byggnadsarbeten,
10. lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatt,
11. lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatt artister m.fl.,
12. mervärdesskattelagen (1994:200), eller
13. lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Att införsel får ske för böter och viten är föreskrivet i 15 kap. 1 § 2 utsökningsbalken.

6 §	
Kronofogdemyndigheten skall, utöver vad som följer av 4 kap. *9* § utsökningsbalken, göra den utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden som behövs för att en lämplig indrivningsåtgärd skall kunna bestämmas (gäldenärsutredning).	Kronofogdemyndigheten skall, utöver vad som följer av 4 kap. *9 c* § utsökningsbalken, göra den utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden som behövs för att en lämplig indrivningsåtgärd skall kunna bestämmas (gäldenärsutredning).

[1] Senaste lydelse 1994:423.

13 §

Sedan kronofogdemyndigheten beslutat att ta säkerhet i anspråk gäller, om säkerheten utgörs av

1. pant: att den får tillgodogöras i den ordning som gäller för utmätt egendom,

2. borgen: att den genast får utsökas och att bestämmelserna om indrivning i denna lag då gäller samt att *införsel* får äga rum om det är medgivet för den fordran som säkerheten avser,

2. borgen: att den genast får utsökas och att bestämmelserna om indrivning i denna lag då gäller samt att *utmätning av lön med företrädesrätt enligt 2* § får äga rum om det är medgivet för den fordran som säkerheten avser,

3. företagshypoteksbrev: att utmätning genast får ske i den egendom som omfattas av företagshypoteket, även när detta gäller i annan näringsverksamhet än gäldenärens.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.16 Förslag till lag om ändring i skuldsaneringslagen (1994:334)

Härigenom föreskrivs att 8 och 25 §§ skuldsaneringslagen (1994:334) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse | *Föreslagen lydelse*

8 §

Vid en skuldsanering skall bestämmas

1. vilka fordringar som enligt 6 § skall omfattas av skuldsaneringen och vad som enligt 7 § skall gälla för dem,
2. vilket belopp som skall fördelas mellan borgenärerna,
3. en betalningsplan som visar när och hur kvarstående belopp av varje borgenärs fordran skall betalas.

Belopp som avses i första stycket 2 skall bestämmas så att skuldsaneringen tar i anspråk gäldenärens samtliga tillgångar och inkomster efter avdrag för vad som skall förbehållas gäldenären för hans och hans familjs försörjning. Därvid skall bestämmelserna i *15 kap. 6 a* § utsökningsbalken om förbehållsbelopp vara vägledande. Vid skuldsaneringen får bestämmas att förbehåll även skall göras för betalning av en fordran som, enligt 6 § tredje stycket eller beslut som fattas med stöd av 6 § andra stycket, inte omfattas av skuldsaneringen.

Belopp som avses i första stycket 2 skall bestämmas så att skuldsaneringen tar i anspråk gäldenärens samtliga tillgångar och inkomster efter avdrag för vad som skall förbehållas gäldenären för hans och hans familjs försörjning. Därvid skall bestämmelserna i *7 kap. 4 och 5* §§ utsökningsbalken om förbehållsbelopp vara vägledande. Vid skuldsaneringen får bestämmas att förbehåll även skall göras för betalning av en fordran som, enligt 6 § tredje stycket eller beslut som fattas med stöd av 6 § andra stycket, inte omfattas av skuldsaneringen.

Av fördelningen enligt första stycket 2 skall framgå hur stor procentandel av fordringarnas belopp som skall kvarstå.

Den betalningsplan som skall bestämmas enligt första stycket 3 skall löpa under fem år, om det inte finns särskilda skäl att bestämma en längre eller kortare tid.

25 §

Efter kronofogdemyndighetens beslut om att inleda skuldsanering får utmätning *eller införsel* för fordringar som uppkommit dessförinnan inte äga rum innan frågan om skuldsanering är avgjord, om inte, efter överlämnande eller överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer annat.

Efter kronofogdemyndighetens beslut om att inleda skuldsanering får utmätning för fordringar som uppkommit dessförinnan inte äga rum innan frågan om skuldsanering är avgjord, om inte, efter överlämnande eller överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer annat. Om utmätning

Om utmätning *eller införsel* ändå sker är åtgärden utan verkan.

ändå sker är åtgärden utan verkan.

Första stycket gäller inte fordringar, som enligt 6 § tredje stycket inte omfattas av skuldsaneringen.

Vad som sägs i denna paragraf tillämpas även i fråga om beslut om betalningssäkring och verkställighet av sådant beslut.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.17 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 48 § sjölagen (1994:1009) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 kap.
	48 §
Sjöpanträtt består även om fordringen överlåts eller tas i anspråk genom utmätning *eller införsel* eller på annat sätt övergår till någon annan.	Sjöpanträtt består även om fordringen överlåts eller tas i anspråk genom utmätning eller på annat sätt övergår till någon annan.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Kronofogdemyndigheternas huvudsakliga uppgift är att handlägga mål om verkställighet enligt utsökningsbalken (UB), s.k. utsökningsmål. Riksskatteverket (RSV) har på regeringens uppdrag genomfört en översyn av utsökningsbalken, som trädde i kraft den 1 januari 1982. RSV har därvid avlämnat tre rapporter, vilka har lett till viss lagstiftning. I detta ärende tar regeringen upp återstående huvudfrågor i slutrapporten, RSV Rapport 1992:1 Översyn av utsökningsbalken, som huvudsakligen behandlar frågor om löneexekution och målhantering hos kronofogdemyndigheten. En sammanfattning av rapporten samt dess lagförslag finns i *bilagorna 1 och 2*. Rapporten har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju92/1673).

Regeringen beslutade den 19 maj 1994 att inhämta *Lagrådets* yttrande över de förslag som utarbetats i ärendet. Remissen till Lagrådet omfattade även ett förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning. Detta förslag har inte tagits med i propositionen, eftersom det bör tas upp i samband med andra frågor som gäller den summariska processen och som för närvarande bereds i ett annat sammanhang. De lagförslag som remitterades till Lagrådet finns i *bilaga 4*.

Lagrådet har föreslagit vissa kompletteringar av övergångsbestämmelserna till förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken och har i övrigt lämnat förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*.

Regeringen har i propositionen följt Lagrådets förslag. Regeringen återkommer till detta i författningskommentaren. Dessutom har en del redaktionella ändringar gjorts i lagtexten.

4 Något om nuvarande ordning och reformbehovet

Löneexekution är en sammanfattande benämning för utmätning av lön och införsel i lön. Båda dessa former av löneexekution används för att ta i anspråk en gäldenärs inkomst, men de företer också en del olikheter sinsemellan. Löneexekutionen är en mycket viktig del av kronofogdemyndigheternas verkställighetsuppgifter. Den svarar både för en stor del av myndigheternas arbetsuppgifter och för en stor del av de pengar som drivs in. Det är givetvis av vital betydelse att systemet är så effektivt som möjligt. Detta kan inte sägas vara fallet i dag, till stor del beroende just på att reglerna inte är enhetliga.

Införsel får bara ske för fordran på underhållsbidrag och i de flesta s.k. allmänna mål, dvs. mål där fordringen är av offentligrättslig natur och tillkommer staten eller något annat offentligt subjekt. Löne-

utmätning får däremot ske för alla sorters fordringar. Införsel har företräde framför löneutmätning. Den som vill ha löneexekution för en fordran på underhållsbidrag väljer lämpligast att ansöka om införsel, eftersom denna verkställighetsform har bäst rätt. Om sökanden därutöver vill kunna få del av andra tillgångar, t.ex. överskjutande skatt eller annan lös egendom, måste han dessutom göra ansökan om utmätning. Detta gäller inte bara för enskilda fordringsanspråk, utan även när försäkringskassan söker verkställighet mot den underhållsskyldige för utbetalt bidragsförskott.

När det gäller de belopp som gäldenären skall få förbehålla sig för sitt uppehälle finns olika normer och beräkningsgrunder för utmätning av lön och för införsel. Denna ordning innebär vissa problem.

Vid införsel för t.ex. löpande underhållsbidrag förekommer det att hela utrymmet för införsel inte behöver utnyttjas. Detta innebär i sin tur att det kan finnas utrymme för beslut om utmätning av lön i ett annat mål som är anhängigt samtidigt. Sådana s.k. parallella beslut är resurskrävande för alla inblandade.

Införsel får ske utan några tidsbegränsningar. Utmätning av lön däremot får tillämpas i sammanlagt högst sex månader under samma kalenderår, och under två år efter varandra får inte lönen i följd eller utan större uppehåll tas i anspråk under längre tid än sex månader. Man brukar i detta sammanhang tala om tidskonsumtion. Reglerna om tidskonsumtion är svårtillämpade, särskilt när det samtidigt finns två beslut om löneutmätning, varav ett avser lön och det andra avser dagersättning som betalas ut av t.ex. försäkringskassan. Tidskonsumtionsberäkningen kan föranleda mycket arbete för både myndigheterna och arbetsgivarna.

Under konkurs får utmätning av lön inte ske. Däremot får införsel ske, om inte konkursförvaltaren tar gäldenärens lön i anspråk för konkursboets räkning genom att begära att arbetsgivaren redovisar en viss del av lönen till förvaltaren. Förfarandet är omständligt för förvaltarna. Det används i praktiken inte ofta och resultatet blir då att gäldenären får behålla hela sin lön. Ett sätt att bättre kunna ta i anspråk lönen skulle vara att löneexekution för konkursboets räkning kunde ske genom kronofogdemyndighetens försorg även under konkurs.

Även själva handläggningsordningen för utsökningsmål är splittrad. De flesta allmänna mål, alltså där fordringen tillkommer staten eller något annat offentligt subjekt, handläggs numera lika och är föremål för kontinuerlig bevakning och verkställighet tills de antingen är fullt betalda eller har preskriberats. Övriga mål, de s.k. enskilda målen, redovisas däremot åter till sökanden så snart det konstaterats att verkställighet eller vidare verkställighet inte kan ske.

Av de enskilda mål som handläggs och redovisas av myndigheterna under ett år återkommer ungefär hälften under påföljande år. Detta innebär ett mycket stort arbete för myndigheterna med att registrera och redovisa dessa mål gång på gång. Även för borgenärerna och arbetsgivarna - och i någon mån för gäldenärerna - innebär denna ordning en belastning. Borgenärerna i dessa mål missgynnas också på så sätt att de går miste om verkställighet för sina fordringar, om målet inte finns inne för handläggning när tillgångar yppas, medan de flesta

allmänna mål däremot är föremål för kontinuerlig bevakning och verkställighet. Handläggningen skulle förenklas betydligt om de enskilda målen också handlades mer kontinuerligt.

Såsom framgått hänger svagheterna i nuvarande ordning i stor utsträckning samman med att olika typer av mål behandlas på olika sätt och att den rättsliga regleringen är splittrad och därigenom svårtillämpad. En reform på det aktuella området bör därför ha två huvuddrag. Ett enhetligt löneexekutivt institut bör införas. Själva målhanteringen hos kronofogdemyndigheten bör göras enklare och mer enhetlig. Båda dessa komponenter syftar till ett effektivare och bättre system för indrivning av fordringar.

5 Löneexekution

5.1 Ett enhetligt löneexekutivt institut

Regeringens förslag: Ett enhetligt löneexekutivt institut införs. Verkställighetsformen införsel avskaffas. All löneexekution skall ske genom utmätning av lön.

RSV:s förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har nästan genomgående godtagit förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Som redan nämnts finns det vissa skillnader mellan införsel och utmätning av lön. *Införsel* får ske för vissa privilegierade fordringsslag, nämligen för underhållsbidrag enligt föräldrabalken och äktenskapsbalken och för flertalet utländska underhållsbidrag, för skatter och allmänna avgifter i särskilt angivna fall samt för böter och viten. Införsel får ske utan begränsning i tiden och de belopp som måste förbehållas gäldenären för hans eget uppehälle, de s.k. förbehållsbeloppen, är relativt låga. *Utmätning* av lön får ske för alla fordringar i både enskilda och allmänna mål, dock högst sex månader per kalenderår och med något högre förbehållsbelopp. Införsel har företräde framför utmätning.

Samtidigt företer de båda verkställighetsformerna likheter i de flesta avseenden. I båda fallen åläggs arbetsgivare eller annan utbetalare att innehålla ett visst belopp från gäldenärens lön eller annan ersättning och att redovisa detta till kronofogdemyndigheten, medan gäldenären förbehålls ett visst belopp för eget uppehälle m.m. Handläggningen riktar sig mot fysiska personer och samma forumregler gäller. Kronofogdemyndigheten har i båda fallen möjlighet att ändra tidigare meddelade beslut.

Möjligheten att införa ett enhetligt löneexekutivt institut övervägdes i förarbetena till utsökningsbalken (prop. 1980/81:8 s. 537 f.). Föredragande statsrådet ansåg emellertid att alla fordringar inte kan behandlas på samma sätt och att man därför ändå i praktiken skulle få två skil-

da former av löneexekution. Regleringen skulle därmed bli komplicerad och knappast innebära några fördelar.

De senaste årens ständigt ökande målmängd och löneexekutionens alltmer dominerande plats i indrivningsarbetet gör att behovet av rationaliseringar blir allt tydligare. Som framgått av vad som sagts i det föregående (avsnitt 4) innebär dagens system med två former av löneexekution en hel del extra arbete både för myndigheterna, parterna och arbetsgivarna. Uppdelningen i utmätning och införsel har gjort att vissa hinder mot en rationell handläggning har byggts in i systemet. Dessutom gör reglerna om den s.k. tidskonsumtionen att löneutmätningen som sådan är svåradministrerad. Fördelarna med en enhetlig löneexekution ökar också markant om denna, såsom RSV föreslagit, kombineras med att reglerna för målhanteringen allmänt sett görs mer enhetliga och verkställigheten präglas av större kontinuitet. Remissbehandlingen har visat att det finns ett mycket starkt stöd för införandet av ett enhetligt löneexekutivt institut.

Enligt regeringens mening är det uppenbart att mycket står att vinna genom att man inför en enhetlig ordning för löneexekution. Det finns vinster att göra både för myndigheterna, borgenärerna, arbetsgivarna och i någon mån även för gäldenärerna. Detta gäller även om man behåller vissa differentieringar inom ett nytt enhetligt system.

Frågan är då vilka differentieringar som bör finnas. Förbehållsbeloppens storlek, verkställighetens längd och de slag av ersättningar som skall få tas i anspråk genom löneutmätning är faktorer som i första hand påverkar gäldenären. Det är svårt att se tillräckligt starka motiv för att gäldenären skall behandlas strängare om han underlåtit att betala t.ex. skatt eller underhållsbidrag än om det gäller andra skulder. Några principiella hinder för enhetliga regler om förbehållsbelopp, verkställighetstider och ianspråktagbara ersättningar borde därför inte finnas. Den omständigheten att vissa fordringar kan anses mer angelägna än andra kan tillgodoses genom att de ges viss företrädesrätt. Regeringen återkommer närmare till dessa frågor i det följande (avsnitten 5.2–5.4).

Ett enhetligt löneexekutivt institut bör alltså införas. All löneexekution bör i fortsättningen ske genom utmätning av lön. Sådan utmätning bör vara tillämplig på alla typer av fordringar.

Regeringens förslag: I den nya enhetliga löneutmätningen behålls i princip dagens företrädesordning vid löneexekution, vilket innebär:

1. Underhållsbidrag.
2. Konkursbos fordran avseende anspråk på gäldenärens lön enligt 3 kap. 4 § konkurslagen (1987:672).
3. Fordran i allmänt mål som enligt nuvarande bestämmelser i indrivningslagen (1993:891) kan bli föremål för införsel.

Vid löneutmätningen skall dock arbetsgivaren alltid först göra avdrag för preliminär skatt. Vidare skall efter avdrag för utmätning av lön för underhållsbidrag göras avdrag för kvarstående skatt under perioden januari - mars.

Sist i företrädesordningen vid utmätning av lön kommer alla övriga fordringar. Dessa har inbördes lika rätt.

RSV:s förslag överensstämmer i stora drag med regeringens. Dock har RSV när det gäller fordringar i allmänt mål tagit lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter (avräkningslagen) som utgångspunkt i stället för indrivningslagen, vilket innebär att något fler typer av offentligrättsliga fordringar skulle få företrädesrätt.

Remissinstanserna är oeniga. De flesta biträder förslaget eller lämnar det utan erinran, men några ifrågasätter privilegiet för skatter och avgifter m.m.

Skälen för regeringens förslag: Som tidigare nämnts har införsel företräde framför utmätning av lön. Därvid har införsel för underhållsbidrag företräde framför införsel för skatter m.m. Däremot har fordringar som kan tas ut genom införsel, t.ex. underhållsbidrag och skatter, inte något företräde framför andra fordringar vid fördelning av pengar som kommer från gemensam utmätning av annan lös egendom eller fast egendom. Dock gäller vid ianspråktagande av överskjutande skatt och andra restitutionsfordringar ett företräde för flertalet allmänna mål på så sätt att avräkning enligt den s.k. avräkningslagen (1985:146) får ske för sådana fordringar innan utmätning får ske i andra mål.

RSV har föreslagit att nuvarande företrädesordning vid löneexekution i princip behålls oförändrad inom den nya enhetliga löneutmätningen. Förslaget innebär att pengar som flyter in vid samtidig utmätning av lön i flera mål fördelas enligt följande.

1. Underhållsbidrag, även sådana som har fastställts i ett utländskt avgörande.
2. Konkursbos fordran på gäldenärens lön.
3. Fordran som får avräknas enligt avräkningslagen samt utländska skatter m.m. enligt lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden.

Enligt förslaget skall dock arbetsgivaren alltid först göra avdrag för preliminär skatt och - efter avdrag för fordran på underhållsbidrag - göra avdrag för kvarstående skatt under perioden januari - mars. Efter

alla nu nämnda poster kommer övriga fordringar och dessa har inbördes lika rätt.

När det gäller ordningen för avdrag för preliminär skatt, underhållsbidrag och kvarskatt innebär förslaget ingen ändring i förhållande till gällande rätt. Om företrädesrätten så långt finns också en bred enighet bland remissinstanserna.

När det gäller ett konkursbos företrädesrätt för fordran på gäldenärens lön är det inte heller fråga om någon saklig ändring i förhållande till gällande rätt. Konkursförvaltaren kan enligt gällande ordning begära att arbetsgivaren redovisar viss del av gäldenärens lön till boet, nämligen den del som efter skatteavdrag uppenbart överstiger vad gäldenären behöver för sitt och familjens underhåll samt för annan underhållsskyldighet som han har. Skillnaden i RSV:s förslag ligger främst i att det i fortsättningen skall vara fråga om en regelrätt löneutmätning som kronofogdemyndigheten sköter på begäran av förvaltaren. Vi återkommer i det följande (avsnitt 5.5) närmare till formerna för utmätning av lön under konkurs.

Nästa punkt i företrädesordningen är enligt RSV:s förslag skatter och liknande fordringar, närmare bestämt fordringar som kan avräknas enligt avräkningslagen och därutöver flertalet utländska skatter, avgifter m.m.

Frågan är till att börja med om skatter och allmänna avgifter m.m. över huvud taget skall ha något företräde framför privata fordringar vid utmätning av lön. För närvarande åstadkoms som framgått denna företrädesrätt rent tekniskt genom att införsel medges för skatterna m.m. och att införsel har företräde framför löneutmätning.

En del remissinstanser har satt i fråga om skatter m.m. i fortsättningen bör ha något företräde vid utmätning av lön med tanke på att så inte är fallet vid annan utmätning. Enligt vår mening är det inte motiverat att ändra på företrädesordningen för skatter och liknande fordringar vid löneexekution enbart därför att man, inom ramen för en i huvudsak teknisk översyn av löneexekutionen, avskaffar begreppet införsel och inför ett enhetligt löneexekutivt institut, utmätning av lön.

När det så gäller vilka allmänna fordringar som närmare bestämt skall ha denna företrädesrätt vid utmätning av lön har RSV föreslagit att det skall vara samma typer av fordringar som får avräknas enligt avräkningslagen samt flertalet utländska skatter. Detta skulle innebära en utvidgning jämfört med nuvarande tillämpningsområde för införsel, på så sätt att bl.a. TV-avgifter och studiemedelsavgifter skulle komma att omfattas. Under remissbehandlingen framfördes vissa invändningar mot förslaget. Sedan dess har riksdagen i ett annat lagstiftningsärende beslutat bl.a. en ny indrivningslag, lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. De lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 1994. I 2 § indrivningslagen räknas upp de fordringsslag för vilka införsel får ske och denna nya reglering har inte inneburit någon förändring av tillämpningsområdet för införsel. Det saknas enligt regeringens mening skäl att nu avgränsa gruppen av fordringar med företrädesrätt vid löneutmätning på något annat sätt. Vi förordar därför att

de aktuella företrädesberättigade fordringsslagen bestäms genom en hänvisning till indrivningslagen.

När det gäller utländska skatter innebär regeringens förslag inte någon skillnad mot gällande ordning och inte heller i förhållande till RSV:s förslag. Av 5 § lagen om ömsesidig handräckning i skatteärenden följer nämligen att handräckningen, med vissa undantag, skall genomföras i enlighet med vad som gäller för närmast jämförliga svenska skatt. Detta innebär att företrädesrätt kommer att gälla för den utländska skatten om sådan gäller för den svenska motsvarigheten.

Den företrädesordning som regeringen förordar är alltså underhållsbidrag, konkursbos fordran, fordran som enligt nuvarande regler är införselbar, övriga fordringar – i nu nämnd ordning.

5.3 Tidsbegränsningar, utmätningsbart belopp och utmätningsbara ersättningar

Regeringens förslag: Nuvarande regler om tidsbegränsning och s.k. *tidskonsumtion vid utmätning av lön slopas. Sådan utmätning* skall i princip kunna fortgå utan tidsbegränsningar. Kronofogdemyndigheten skall ha möjlighet att besluta att hela det utmätningsbara utrymmet i gäldenärens lön skall tas i anspråk genom löneutmätning. Alla de typer av ersättningar som för närvarande får tas i anspråk genom införsel skall i fortsättningen få tas i anspråk genom löneutmätning.

RSV:s förslag överensstämmer med regeringens.

Remissutfallet är i huvudsak positivt. Några remissinstanser anser dock att systemet kan bli för betungande för gäldenärerna, om inte några tidsbegränsningar görs.

Skälen för regeringens förslag: Utmätning av lön får i dag ske under högst sex månader per kalenderår. Under två år efter varandra får lönen inte i följd eller utan större uppehåll tas i anspråk för längre tid än sex månader. Kan arbetsgivaren inte göra något avdrag alls vid ett visst lönetillfälle anses verkställighetstid för denna löneperiod inte ha konsumerats. Så snart något litet belopp har innehållits anses emellertid hela tidsperioden konsumerad. Om det finns två beslut, t.ex. hos både arbetsgivare och försäkringskassa, som verkställs samtidigt konsumeras normalt tid i båda besluten. Ytterligare en del regler finns, t.ex. för det fall att ersättning från försäkringskassan betalas ut under avdragsperioden hos arbetsgivaren. Sammanfattningsvis kan sägas att detta system med s.k. *tidskonsumtion* är synnerligen svårtillämpat och orsakar åtskilligt arbete för alla inblandade. Det är därför enligt regeringens mening mycket angeläget att en reform på området också innefattar att systemet med tidskonsumtion avskaffas.

RSV har diskuterat ett system med fasta s.k. frimånader, under vilka löneutmätning inte skulle få ske, t.ex. juli och december. Bl.a. med

tanke på att ett sådant system kan uppmuntra till manipulationer har RSV emellertid stannat för att föreslå en ordning utan tidsbegränsningar. Remissinstanserna har till övervägande del tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran.

Regeringen finner för sin del att den enda möjligheten till ett effektivt och lättillämpat system är att all löneutmätning i princip kan få fortgå utan tidsbegränsningar, så som nu är fallet vid införsel. Att ett sådant system inte blir oskäligt betungande för gäldenärerna kan säkerställas dels genom rimliga förbehållsbelopp, dels genom vissa möjligheter till anstånd med verkställigheten. Till dessa frågor återkommer vi närmare i det följande (avsnitten 5.4 och 6.3). Redan nu kan emellertid sägas att förbehållsbeloppen enligt regeringens förslag ligger på en nivå som överstiger den fastställda nivån för rätt till socialbidrag. Vidare skall kronofogdemyndigheten enligt regeringens förslag få möjlighet att bevilja anstånd med verkställighet av beslut om löneutmätning, om det finns särskilda skäl för det. I detta sammanhang bör också nämnas att vi i det följande (avsnitt 6.1.1) kommer att föreslå att bl.a. enskilda utsökningsmål skall handläggas i ettårsperioder med möjlighet till förlängning efter en förnyelseansökan. För att löneutmätning i sådana mål skall fortsätta under längre tid än en ettårsperiod krävs alltså en aktiv åtgärd från sökandens sida.

Förutom förbehållsbeloppet skall kronofogdemyndigheten enligt nuvarande ordning också besluta *hur mycket som skall utmätas*. Gäldenärens lönebelopp kan variera vid olika avlöningstillfällen och detta kan i en del fall vålla bekymmer i dagens system. Regeln är den att myndigheten skall besluta hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle. Inget hindrar i och för sig att myndigheten mäter ut hela det utmätningsbara beloppet och så sker också i stor utsträckning. Men enligt praxis anser sig myndigheterna förhindrade att formulera beslutet så att allt utöver förbehållsbeloppet skall tas i anspråk och anger därför ett visst belopp. Endast när det gäller utmätning av dagersättning, t.ex. från försäkringskassan, förekommer beslut som anger att allt som överstiger förbehållsbeloppet skall utmätas. Vid införsel gäller samma förhållanden.

RSV har nu föreslagit en uttrycklig möjlighet för kronofogdemyndigheten att i stället för ett preciserat utmätningsbelopp ange att hela det utmätningsbara utrymmet i lönen skall tas i anspråk. Förslaget har i princip godtagits under remissbehandlingen. Dock har man från några håll manat till en försiktig tillämpning av en sådan regel.

Regeringen förordar att RSV:s förslag genomförs. När det gäller tillämpningen av den nya regeln blir det enligt vår mening, precis som med dagens regel, frågan om att kronofogdemyndigheten får göra en avvägning mellan borgenärs- och gäldenärsintressen.

En ytterligare fråga är *vilka slags ersättningar som skall kunna tas i anspråk* genom löneutmätning i det nya systemet.

För närvarande får genom utmätning av lön tas i anspråk arbetstagares lön och annan jämförlig ersättning, pension eller livränta, sjukpenning och vissa andra sociala förmåner. Genom införsel får därutöver tas i anspråk periodiskt vederlag för utnyttjande av patent, rätt

till litterärt eller konstnärligt verk eller annan sådan rättighet eller för överlåtelse av rörelse. I det nya systemet är det enligt regeringens mening rimligast att, såsom RSV föreslagit, samtliga de nu nämnda ersättningarna får tas i anspråk, eftersom borgenärsintressena annars onödigtvis skulle åsidosättas.

Enligt dagens regler gäller att semesterersättning som innestår hos arbetsgivaren eller som han har betalat till en särskild kassa inte får utmätas utan gäldenärens medgivande. Vidare finns ett visst skydd för själva lönen under gäldenärens semester eller i omedelbar anknytning till denna. Sålunda anges att man om möjligt bör undvika att ta sådan lön i anspråk genom utmätning. När det gäller införsel finns inga motsvarande regler.

RSV har inte föreslagit någon motsvarighet till de nu nämnda skyddsreglerna i det nya löneutmätningssystemet. Under remissbehandlingen har detta inte heller efterlysts. Skyddsreglerna är snarast att betrakta som en kvarleva från en tid då många inskränkningar rådde i fråga om löneutmätning. Det nya systemet liknar mera den nuvarande införseln och har utformats för att i princip kunna pågå hela året utan att bli för betungande för gäldenären. Regeringen anser därför att några särskilda regler till tryggande av gäldenärens semester inte bör finnas i den nya ordningen.

5.4 Förbehållsbelopp

Regeringens förslag: Samma förbehållsbelopp skall gälla oavsett vilken sorts fordran löneutmätningen gäller. Förbehållsbeloppet bestäms med ledning av ett normalbelopp som innefattar alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, vilken beräknas särskilt och läggs till normalbeloppet. Normalbeloppen för vuxna skall ligga något högre än dagens normalbelopp vid införsel men lägre än nuvarande utmätningsfria belopp vid utmätning av lön. Nivån kommer därigenom att ligga högre än Socialstyrelsens vägledande norm för rätt till socialbidrag och då också över den nivå som normalt skall anses som nedre gräns för skälig levnadsnivå enligt socialtjänstlagen (1980:620). För barn görs en viss differentiering beroende på barnets ålder och dessa normalbelopp ligger i nivå med Socialstyrelsens norm. Alla normalbelopp omräknas årligen i förhållande till konsumentprisindex. Med 1994 års siffror blir normalbeloppen per månad 3 650 kr för ensamstående, 6 030 kr för makar, 1 936 kr för barn under 7 år och 2 229 kr för äldre barn.

RSV:s förslag: RSV har också föreslagit enhetliga förbehållsbelopp. Dessa grundas dock i huvudsak på Konsumentverkets beräkningar av nödvändiga vardagsutgifter och ligger därmed högre än beloppen i regeringens förslag.

Remissinstanserna har överlag godtagit förslaget om enhetliga förbehållsbelopp. Man har anfört att det är viktigt att gäldenären förbehålls ett högre belopp än vad som anses vara minimigränsen för skälig levnadsstandard. Några remissinstanser stöder uttryckligen förslaget att Konsumentverkets beräkningar för hushållsbudget läggs till grund för de nya normalbeloppen. Men några påpekar också att höjda förbehållsbelopp kommer att inverka menligt på indrivningen, särskilt av underhållsbidrag och skatter.

Skälen för regeringens förslag: Vid löneexekution får gäldenären alltid behålla ett visst belopp för sitt eget och familjens underhåll. Vid införsel kallas detta belopp förbehållsbelopp och vid utmätning av lön kallas det utmätningsfritt belopp. Dessa belopp är olika för ensamstående, för makar och för barn och de bestäms enligt dagens ordning på något olika sätt vid införsel och vid utmätning av lön. Vid införsel får lön tas i anspråk i den mån den överstiger vad gäldenären behöver för eget underhåll m.m. Vid utmätning får lön tas i anspråk endast i den mån den *uppenbart* överstiger vad gäldenären behöver. Förbehållsbeloppen vid införsel bestäms med ledning av vissa i utsökningsbalken fastlagda normalbelopp. Dessa normalbelopp skall anses innefatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad som beräknas särskilt. Normalbeloppen utgörs enligt 15 kap. 6 a § UB för kalenderår av vissa belopp som skall multipliceras med ett jämförelsetal som speglar konsumentprisindex. Normalbeloppen fastställs efter dessa riktlinjer av RSV. Normalbeloppen per månad för 1994 är för en ensamstående 3 581 kr, för makar och jämställda 5 937 kr och för barn 2 040 kr. De utmätningsfria beloppen vid löneutmätning däremot bestäms av RSV efter de allmänna riktlinjerna i lagen. Dessa belopp ligger för närvarande fem procent högre än normalbeloppen vid införsel; de utmätningsfria beloppen är 3 760 kr för ensamstående, 6 233 kr för makar och 2 141 kr för barn. Ett förbehåll grundat på Konsumentverkets beräkningar för hushållsbudget skulle komma att ligga ännu något högre. Socialstyrelsen har utarbetat en vägledande norm för rätt till socialbidrag. Denna norm bör, enligt vad Regeringsrätten har slagit fast, läggas till grund för bedömningen av vad som är skälig levnadsnivå enligt socialtjänstlagen (1980:620), om inte särskilda omständigheter föranleder något annat (rättsfallet RÅ 1993 ref. 11). Socialstyrelsens norm ligger i genomsnitt omkring fem procent lägre än normalbeloppen vid införsel. Socialstyrelsens norm för 1994 är 3 403 kr för ensamstående, 5 632 kr för makar och 1 643-2 229 kr för barn beroende på ålder.

Skillnaderna mellan införsel och utmätning av lön är historiskt betingade. År 1917 kom de första reglerna om införsel. Ursprungligen kunde införsel bara ske för familjerättsliga underhållsbidrag. Successivt har därefter möjlighet till indrivning av allmänna fordringar genom införsel skapats. Löneutmätning i sin nuvarande form infördes först år 1969. Denna var då begränsad till tre månader om året. Enligt då gällande förutsättningar fick löneutmätning inte ske om det med skäl kunde antas att gäldenären hade gjort vad han förmått för att betala skulden. I och med utsökningsbalken ökades tiden till nuvarande sex

månader. Kravet på "kvalificerad betalningsovilja" togs bort, men det förutsattes fortfarande att löneutmätning skulle användas återhållsamt. När det gällde förbehållsbeloppen vid utmätning av lön låg dessa alltjämt på en avsevärt högre nivå än vid införsel.

Efter en framställning från RSV år 1991 beslutade riksdagen på regeringens förslag (prop. 1991/92:24) om höjda förbehållsbelopp från den 1 januari 1992 vid införsel. Det direkta syftet var att förbehållsbeloppen skulle föras upp i nivå med Socialstyrelsens vägledande norm för socialbidrag. Anledningen till att förbehållsbeloppen nu är högre än socialbidragsnormen är att förbehållsbeloppen räknas upp med konsumentprisindex medan Socialstyrelsens norm räknas upp med basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Denna utveckling har samtidigt medfört att skillnaden mellan de utmätningsfria beloppen vid löneutmätning och förbehållsbeloppen vid införsel numera inte är särskilt stor, endast fem procent.

Det finns i dagens samhälle ett flertal olika system som anger olika normer för vad den enskilde skall tillerkännas för sitt uppehälle. På senare tid har det funnits en strävan att nå en gemensam syn på vilka minimibelopp den enskilde skall få förbehålla sig för sin försörjning. Socialtjänstkommittén har t.ex. haft till uppgift att precisera rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen och även att överväga möjligheterna att åstadkomma större enhetlighet mellan kommunernas socialbidragsnormer och andra närliggande system. Kommittén har i sitt betänkande (SOU 1993:30) inte föreslagit några ändringar av nivån för rätt till bistånd enligt socialtjänstlagen, utan har i detta avseende endast föreslagit vissa preciseringar och ett ökat utrymme för individuella och flexibla lösningar.

RSV har nu föreslagit att det inom den nya löneutmätningen skall tillämpas enhetliga förbehållsbelopp oavsett vilken typ av fordran det gäller.

När det gäller förbehållsbeloppens storlek har RSV föreslagit att dessa grundas på Konsumentverkets beräkningar för nödvändiga hushållsutgifter. Detta innebär förbehållsbelopp som i genomsnitt ligger något högre än dagens utmätningsfria belopp vid utmätning av lön.

Remissinstanserna har i allmänhet godtagit tanken på enhetliga förbehållsbelopp. När det gäller nivån på dessa är bilden inte lika klar. Alla som yttrat sig i frågan förefaller dock vara överens om att nivån bör ligga högre än vad som är fastlagt som den normalt sett undre gränsen för skälig levnadsnivå.

Regeringen finner inte tillräckliga skäl för att gäldenären skall behandlas olika beroende på vilken sorts fordran som är föremål för indrivning. Det finns alltså enligt vår mening inte anledning att ha olika förbehållsbelopp vid löneutmätning för olika sorters fordringar. Enhetliga förbehållsbelopp är också av effektivitetsskäl ett viktigt inslag i denna reform av löneexekutionen. Man får ett för alla inblandade enklare och mera lättbegripligt system om man har enhetliga förbehållsbelopp. Vi övergår nu till att diskutera vilken nivå dessa bör läggas på.

Det är närmast självklart att ett förbehållsbelopp vid löneexekution bör ligga högre än normen för socialbidrag, eftersom risken annars är

uppenbar att gäldenären förlorar ett incitament till öppet arbete. Det är också viktigt att den som är föremål för löneexekution inte därigenom automatiskt blir berättigad till socialbidrag. Frågan är då om de nya förbehållsbeloppen bör sättas i nivå med de förbehållsbelopp som i dag gäller vid införsel, i nivå med de utmätningsfria beloppen vid utmätning av lön eller på någon annan nivå.

Frågan om förbehållsbeloppens storlek bör bedömas i belysning av att löneutmätning föreslås kunna pågå hela året och med möjlighet till förlängning (jfr avsnitt 5.3). Denna ordning kan anföras som ett skäl för generösa förbehållsbelopp. Å andra sidan har institutet införsel så länge det har funnits varit konstruerat just på det sättet att förbehållsbeloppen har varit relativt låga och att löneavdragen har kunnat göras utan tidsbegränsning, och det har inte framkommit att denna ordning skulle vara ohållbar. Inte heller torde incitamentet till öppet arbete påverkas av om löneavdrag görs för skatter och underhållsbidrag eller för privatskulder.

Regeringen anser också att man måste ta allvarligt på risken att indrivningen blir lidande om förbehållsbeloppen höjs så pass mycket som RSV har föreslagit. Ett sämre indrivningsresultat skulle i första hand drabba underhållsbidragen, både de bidrag som den underhållsberättigade själv försöker få in och de fordringar som staten har för utgivna bidragsförskott. Därnäst skulle skatter och allmänna avgifter drabbas och i sista hand övriga fordringar. RSV har valt att i rapporten inte försöka presentera någon siffermässig beräkning av vilket bortfall verkets förslag skulle kunna leda till. Anledningen är givetvis den stora mängden osäkra eller okända faktorer. I många fall skulle t.ex. hela skulden kunna drivas in även med de av RSV föreslagna förbehållsbeloppen, men det skulle ta längre tid. Ett överslag ger ändå vid handen att fordringar motsvarande något tiotal miljoner kronor årligen skulle hamna i farozonen med RSV:s lösning. Regeringen finner inte tillräckliga skäl att förorda en ordning som kan leda till minskad indrivning med så pass stora belopp.

Av vad som hittills har sagts framgår att regeringen anser att de förbehållsbelopp som för närvarande tillämpas vid införsel i princip är lämpligast att använda i det nya enhetliga systemet. En viss höjning av dessa bör dock göras. Mot bakgrund av den höjning av förbehållsbeloppen vid införsel som genomfördes den 1 januari 1992 bör man kunna nöja sig med en måttlig justering uppåt. Vi stannar därför för att förorda normalbelopp som med 1994 års siffror för vuxna blir 3 650 kr per månad för en ensamstående och 6 030 kr för makar och jämställda. För barn föreslår vi normalbelopp i nivå med Socialstyrelsens vägledande norm. Dock bör, såsom RSV föreslagit, en differentiering av praktiska skäl bara göras mellan barn under 7 år och äldre barn, och inte mellan tre olika åldersgrupper som i Socialstyrelsens norm. Beloppen blir 1 936 resp. 2 229 kr. I övrigt förordar vi samma tekniska lösning som den som nu används vid införsel. Detta innebär att normalbeloppen anges i utsökningsbalken och att bostadskostnaden beräknas särskilt. Vidare bör liksom hittills föreskrivas att normalbeloppen varje år omräknas i förhållande till konsument-

prisindex, detta för att normalbeloppen i så hög grad som möjligt skall garanteras värdebeständighet.

Att ändringar görs i de belopp som skall förbehållas gäldenären vid löneexekution innebär inte några ändringar av hur bidrag enligt socialtjänstlagen skall beräknas.

RSV har regeringens bemyndigande att meddela närmare föreskrifter om bestämmande av förbehållsbelopp vid införsel och utmätningsfria belopp vid utmätning av lön. RSV utfärdar med stöd därav varje år föreskrifter och rekommendationer. Rekommendationerna behandlar bl.a. vilka "vanliga levnadskostnader" som normalbeloppen skall anses omfatta, vilka avvikelser som skall kunna göras därifrån och hur bostadskostnad bör beräknas. Denna ordning bör gälla även i det nya systemet.

5.5 Löneutmätning under konkurs

Regeringens förslag: Om en gäldenärs lön skall tas i anspråk under en konkurs skall löneutmätning ske genom kronofogdemyndighetens försorg. Utmätning av lön skall kunna göras dels för underhållsbidrag, dels för konkursboets räkning om förvaltaren begär det.

RSV:s förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har ställt sig positiva till förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt gällande rätt får utmätning av lön inte ske under en konkurs. Om löneutmätning pågår vid konkursutbrottet skall den avbrytas. Införsel i lön får däremot ske, under förutsättning att lönen inte ingår i konkursboet (se 15 kap. 18 § UB).

Konkursförvaltaren kan besluta att göra anspråk på den del av gäldenärens lön som inte ingår i beneficiet, alltså det som skall förbehållas gäldenären. Beneficiet omfattar också underhållsskyldighet mot annan. Förvaltaren skall vända sig direkt till arbetsgivaren med ett beslut om löneavdrag. Det är då inte frågan om införsel eller löneutmätning genom kronofogdemyndighetens försorg. Denna ordning kan leda till att ett löneexekutivt beslut först måste hävas på grund av ett konkursutbrott och att förvaltaren därefter på egen hand måste begära att arbetsgivaren på nytt börjar göra löneavdrag. Detta förfarande är omständligt för alla inblandade och i praktiken tas gäldenärens lön endast sällan i anspråk under konkurs.

RSV har föreslagit att i det nya enhetliga löneexekutiva systemet kronofogdemyndigheten skall sköta all hantering som gäller ianspråktagande av lön. Förslaget har allmänt tillstyrkts under remissbehandlingen.

Också regeringen finner det mest ändamålsenligt att kronofogdemyndigheten har ansvar för all löneexekution. Det är också av värde att löneexekution kan pågå i så stor utsträckning som möjligt oberoende av

konkursen. Detta har både administrativa och indrivningsmässiga fördelar. Med en sådan ordning kan utmätning ske i första hand för underhållsbidrag, som har bästa företrädesrätt. Kronofogdemyndigheten redovisar då beloppet direkt till den underhållsberättigade. Vidare kan utmätning av lön på begäran av konkursförvaltaren göras för fordringar som kan göras gällande i konkursen. Myndigheten redovisar då till konkursboet.

Om löneutmätning för underhållsbidrag redan pågår vid konkursutbrottet, bör denna fortsätta oförändrad. Om löneutmätning vid samma tid pågår för någon annan fordran, bör denna fortsätta, och då för konkursboets räkning, om inte förvaltaren begär att den skall upphöra.

5.6 Forum för frågor om utmätning av lön hos gäldenärer som saknar hemvist i Sverige

Regeringens förslag: Kronofogdemyndigheten i Stockholms län skall handlägga alla frågor om utmätning av lön hos gäldenärer som saknar hemvist i Sverige.

RSV:s förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Utsökningsbalken innehåller regler om kronofogdemyndigheternas lokala behörighet i olika typer av utsökningsmål. Nyligen har beslutats vissa ändringar av dessa forumregler (prop. 1993/94:50, bet. 1993/94 LU13, rskr. 1993/94:113, SFS 1993:1650) som syftar till att målen skall kunna handläggas där det är lämpligast från verkställighetssynpunkt. Dessa ändringar bygger också på RSV:s rapport 1992:1 om översyn av utsökningsbalken. I det lagstiftningsärendet uttalades att RSV:s förslag att koncentrera handläggningen av löneexekution mot gäldenärer som inte har hemvist i Sverige borde prövas i anslutning till lagförslagen om övergripande ändringar av det löneexekutiva systemet.

RSV har föreslagit att all löneexekutiv verksamhet som gäller gäldenärer med hemvist utanför Sverige skall bedrivas vid Kronofogdemyndigheten i Stockholms län. För närvarande gäller att sådana frågor skall handläggas hos den kronofogdemyndighet där arbetsgivaren eller annan utbetalare av ersättning finns. Vid löneexekution mot gäldenärer bosatta utomlands är det oftast pensionsutbetalningar som tas i anspråk. Sådana utbetalningar görs från Stockholm och Sundsvall, varför målen i stor utsträckning handläggs på dessa orter. Enligt RSV:s mening är det lämpligast att handläggningen sker vid en enda myndighet med tanke bl.a. på de särskilda kostnadsbedömningar som måste göras med hänsyn till förhållandena i det land där gäldenären bor; förbehållsbeloppen enligt utsökningsbalken gäller bara inom Sverige. Enligt RSV väger intresset av en enhetlig rättstillämpning på området tyngre än närheten mellan myndigheten och arbetsgivaren eller motsvarande utbetalare.

Kronofogdemyndigheten i Stockholm har föreslagits för handläggningen därför att myndigheten redan har en stor del av dessa mål och för att ta till vara närheten till Utrikesdepartementet och de utländska ambassaderna, som ofta är behjälpliga vid utredningen i målen.

Under remissbehandlingen har inte framförts någon erinran mot förslaget. Regeringen tycker att det har anförts goda skäl för förslaget och förordar att det genomförs.

6 Hanteringen hos kronofogdemyndigheten av mål som gäller betalningsskyldighet

6.1 Enskilda mål

6.1.1 Handläggningstiden

Regeringens förslag: Enskilda mål som gäller betalningsskyldighet skall handläggas under ett års tid räknat från dagen för ansökan. Sökanden kan genom en s.k. förnyelseansökan begära att målet handläggs under ytterligare en ettårsperiod. Förnyelseansökan kan göras ett obegränsat antal gånger.

RSV:s förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna är i stort sett positiva till förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enskilda mål som gäller pengar, alltså mål om betalningsskyldighet, verkställs i dag genom utmätning eller införsel. I fortsättningen skall de enligt vad som föreslås i detta ärende verkställas endast genom utmätning. Utmätning kommer, liksom tidigare, att kunna avse lös egendom, fast egendom, lön samt överskjutande skatt eller andra s.k. restitutionsfordringar.

I dagens system redovisas de enskilda målen tillbaka till sökanden så snart det har konstaterats att verkställighet eller vidare verkställighet inte kan ske. Ändå är de flesta mål redan i dag föremål för handläggning större delen av året. Det beror på att det med dagens regler om tidskonsumtion är en fördel för sökanden att ge in ansökan i början av året om han vill få del av löneutmätning, samtidigt som hanteringen av den överskjutande skatten är klar först mot slutet av året.

Ungefär hälften av målen återkommer till myndigheterna nästan direkt efter att de har redovisats till sökandena. Att redovisa mål och att nyregistrera mål tar i anspråk stora resurser hos kronofogdemyndigheterna. Även för sökandena innebär detta skickande av mål fram och tillbaka mycket arbete. Det finns mot denna bakgrund skäl att överväga en mer kontinuerlig handläggning hos kronofogdemyndigheten av enskilda mål, mer lik den som nu tillämpas i flertalet allmänna mål. RSV:s förslag innebär att alla enskilda mål om betalningsskyldighet skall handläggas i ettårsperioder och att sökanden genom en s.k. förnyelseansökan skall kunna begära att handläggningen fortsätter under

ytterligare en ettårsperiod. För varje förnyelseansökan skall en viss avgift tas ut.

Remissinstanserna har i stort sett tillstyrkt förslaget. Regeringen bedömer att förslaget har stora förtjänster. För myndigheterna och för sökandena bör det kunna medföra väsentliga besparingar och därutöver bidra till att arbetsbelastningen blir jämnare. Det är också tydligt att en sådan ordning i praktiken inte skulle innebära några stora förändringar för gäldenärerna, särskilt inte om man kräver att sökanden är aktiv för att målet skall handläggas längre än en ettårsperiod.

Vi föreslår alltså att alla enskilda mål om betalningsskyldighet inledningsvis skall handläggas under en ettårsperiod, såvida de inte dessförinnan blir fullbetalda, återkallas eller förfaller. Vi återkommer i det följande till de olika handläggningsåtgärderna (avsnitt 6.1.2). Sökanden bör dessutom få möjlighet att under andra hälften av ettårsperioden begära att handläggningen förlängs med ett år. Efter en sådan förnyelseansökan skall kronofogdemyndigheten fortsätta handläggningen av målet med den handläggningsåtgärd som pågår när den innevarande ettårsperioden löper ut.

I det följande (avsnitt 6.1.3) återkommer vi med vissa specialregler för mål om underhållsbidrag.

6.1.2 Handläggningsåtgärder

Regeringens förslag: Under handläggningstiden kan ett enskilt mål vara föremål för utredning, verkställighetsåtgärder eller bevakning. Kronofogdemyndigheten skall även utan yrkande i målet utmäta lös egendom, om myndigheten på grund av samordning med annat mål eller av någon annan anledning får kännedom om sådan egendom. Restitutionsfordringar skall alltid utmätas. Sökanden skall under handläggningstiden kunna begära ny utredning om gäldenärens löneförhållanden eller förekomsten av utmätningsbar lös eller fast egendom (kompletterande tillgångsundersökning). Reglerna om s.k. säkerhetsutmätning upphävs.

RSV:s förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna är i stort sett positiva till förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Vid ansökan om utmätning kan sökanden enligt den ordning som gäller i dag begära antingen fullständig eller, mot en lägre avgift, begränsad tillgångsundersökning. I det första fallet undersöker kronofogdemyndigheten förekomsten av all utmätningsbar egendom. Om begränsad tillgångsundersökning har begärts, undersöker myndigheten endast möjligheterna till utmätning av lön och restitutionsfordringar. Sedan denna *utredning* gjorts följer *verkställighetsåtgärder*, om det finns förutsättningar för det, främst i form av utmätning av sådan egendom som ansökan omfattar. RSV föreslår inga andra förändringar av systemet med fullständig och

begränsad tillgångsundersökning än att detta skall regleras i utsökningsbalken i stället för som hittills endast i förordning. Också regeringen anser att så bör ske.

Emellertid har RSV påpekat att myndigheten ibland vid handläggning av mål, där endast begränsad tillgångsundersökning begärts, utan någon särskild utredning får kännedom om utmätningsbar lös egendom. Detta kan hända till följd av samordning med något annat mål mot samma gäldenär men också av andra skäl. Enligt dagens regler kan utmätning av den nämnda lösa egendomen inte göras i ett mål där bara begränsad tillgångsundersökning har begärts. I likhet med RSV finner regeringen denna ordning otillfredsställande och förordar en uttrycklig regel om att utmätning skall få göras i den beskrivna situationen.

När det gäller själva verkställighetsåtgärderna har RSV föreslagit två ändringar. Den ena gäller s.k. säkerhetsutmätning enligt nuvarande 7 kap. 19 § UB. En sådan utmätning innebär att kronofogdemyndigheten i samband med löneutmätning även beslutar om utmätning av annan egendom för att trygga sökandens fordran och därefter avvaktar resultatet av löneutmätningen innan några ytterligare åtgärder vidtas med den säkerhetsutmätta egendomen. Enligt RSV:s utredning har det visat sig att institutet säkerhetsutmätning saknar praktiskt värde, varför reglerna därom föreslås upphävda. Den andra ändringen gäller införande av en uttrycklig möjlighet för kronofogdemyndigheten att häva en sakutmätning om det visar sig att skulden kan betalas genom en senare beslutad utmätning av lön. Remissbehandlingen har givit stöd åt förslagen och regeringen ställer sig bakom dem.

När utrednings- och verkställighetsåtgärderna i ett enskilt mål tills vidare är avslutade, skall målet enligt RSV:s förslag *bevakas* under återstoden av handläggningsperioden. Regeringen, liksom i allmänhet remissinstanserna, biträder det förslaget. Om det under handläggningstiden kommer till myndighetens kännedom att det finns egendom som kan utmätas, skall myndigheten göra detta oavsett vilka yrkanden som finns i målet. Detta kan bli aktuellt t.ex. vid samordning med ett annat inneliggande mål mot samma gäldenär. Och om en restitutionsfordran skall återbetalas under handläggningstiden, skall myndigheten utmäta denna fordran i den mån den inte skall tas i anspråk genom avräkning enligt avräkningslagen.

Ytterligare en nyhet som RSV har föreslagit är att sökanden när som helst under handläggningstiden skall kunna begära en kompletterande utredning om gäldenärens löneförhållanden eller om förekomsten av utmätningsbar lös eller fast egendom. Detta kallas i RSV:s förslag för tilläggsansökan, vilken skall ske mot en ny avgift för varje ansökan. Även detta förslag har godtagits av remissinstanserna. Regeringen accepterar förslaget i sak men anser att en bättre benämning är *kompletterande tillgångsundersökning*. En begäran om kompletterande tillgångsundersökning skall följa samma mönster som en ursprunglig ansökan, dvs. avse antingen begränsad eller fullständig tillgångsundersökning. Myndigheten skall alltså göra utredning - eller i förekommande fall förnyad utredning - av de egendomsslag som begäran avser och sedan vidta åtgärder för verkställighet. Systemet

kommer t.ex. att möjliggöra för sökanden att först inge en utmätningsansökan med begäran om begränsad tillgångsundersökning för att senare, beroende på utfallet, eventuellt begära fullständig tillgångsundersökning. Det blir också möjligt för sökanden att i det pågående målet begära ny utredning, om han har fått indikationer på att gäldenären numera har utmätningsbar egendom som inte påträffats vid tidigare utredning. Möjligheten att begära kompletterande tillgångsundersökning ett obegränsat antal gånger kan också bidra till att reducera antalet av- och nyregistreringar av mål.

6.1.3 Underhållsbidrag

Regeringens förslag: Om utmätning av lön pågår för en fordran på underhållsbidrag skall kronofogdemyndigheten ta upp till verkställighet även sådan skuld som avser tillkommande bidragsmånader och som har förfallit efter det att ansökan gjordes i målet. Vid pågående löneutmätning för underhållsbidrag fortsätter handläggningen av målet under ytterligare en ettårsperiod utan någon förnyelseansökan. Myndigheten skall självmant iaktta den treåriga preskriptionstiden för svenska underhållsbidrag.

RSV:s förslag överensstämmer i princip med regeringens.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Vid införsel för underhållsbidrag enligt dagens regler omfattar verkställigheten alla bidrag som är förfallna vid verkställighetstillfället oavsett om så var fallet vid tiden för ansökan eller ej. I likhet med RSV anser regeringen att samma ordning är den lämpligaste även för det nya löneutmätningssystemet.

Regeringen har i det föregående (avsnitt 6.1.1) presenterat förslaget om handläggning av mål i ettårsperioder med möjlighet att göra förnyelseansökan. I princip bör denna ordning gälla även vid löneutmätning för underhållsbidrag. RSV har emellertid föreslagit att löneutmätning för underhållsbidrag skall fortsätta utan särskild begäran, om den pågår vid utgången av ettårsperioden. Därigenom får man en rutin som överensstämmer med dagens regler för införsel för underhållsbidrag. Vi biträder detta förslag.

Svenska underhållsbidrag preskriberas efter tre år. Utländska underhållsbidrag har regelmässigt en längre preskriptionstid. Införsel får enligt dagens regler inte äga rum för underhållsbidrag som är äldre än tre år. RSV har föreslagit en uttrycklig regel om att kronofogdemyndigheten självmant skall beakta den treåriga preskriptionstiden för svenska bidrag. För andra bidrag skulle däremot utsökningsbalkens huvudregel gälla, nämligen att det ankommer på gäldenären att göra invändning mot verkställigheten. Förslaget, som torde överensstämma med dagens praxis, har inte mött någon kritik under remissbehandlingen. Regeringen ansluter sig i sak till förslaget och förordar en regel enligt vilken utmätning inte får ske för svenska underhållsbidrag som är äldre än tre år.

6.2 Allmänna mål

Regeringens bedömning: Inga ändringar i handläggningsordningen för allmänna mål bör göras i detta ärende.

RSV:s förslag: De allmänna mål, som kallas handräckningsmedel och som inte är föremål för kontinuerlig verkställighet, skall handläggas på samma sätt som föreslagits för enskilda mål.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar.

Skälen för regeringens bedömning: Allmänna mål utmärks bl.a. av att det är kronofogdemyndigheten som företräder sökanden, dvs. staten eller något annat offentligt subjekt, och därmed utövar de funktioner som tillkommer borgenären.

De allmänna målen har sedan lång tid uppdelats i en belopps- och antalsmässigt dominerande grupp som varit föremål för kontinuerlig handläggning hos kronofogdemyndigheten och en mindre grupp som handlagts på likartat sätt som enskilda mål. Med en term som hämtats från äldre redovisningsrutiner har den förstnämnda gruppen kallats månadsräkningsmedel, medan den sistnämnda kallats handräckningsmedel.

RSV har föreslagit att de regler för enskilda mål om ettårshandläggning, bevakning m.m. som regeringen behandlat i det föregående (avsnitten 6.1.1–6.1.2) skall tillämpas även på de allmänna mål som tillhör kategorin handräckningsmedel. Remissinstanserna har inte framfört några invändningar mot förslaget.

Genom det nya regelverk på indrivningsområdet som trätt i kraft den 1 januari 1994 har tillämpningsområdet för de handläggningsrutiner som redan tidigare gällt för månadsräkningsmedel utvidgats till ytterligare medelsslag. Rutinerna för vad som brukat kallas handräckningsmedel är tillämpliga i så pass få mål att de saknar större praktisk betydelse.

Mot denna bakgrund är det inte längre aktuellt att i utsökningsbalken ge föreskrifter om handläggningen av allmänna mål i de avseenden som det nu gäller.

Regeringens förslag: I mål om betalningsskyldighet skall sökanden kunna medge uppskov vid högst två tillfällen under ettårsperioden och under en tid av högst två månader vid varje tillfälle. Om ytterligare uppskov medges förfaller ansökan. Alla uppskov är villkorade på så sätt att samordning med utmätning i annat mål mot samma gäldenär samt utmätning av restitutionsfordringar skall ske utan hinder därav. När det gäller pågående utmätning av lön kan kronofogdemyndigheten själv bevilja anstånd, dels på begäran av sökanden, dels på begäran av gäldenären om det finns särskilda skäl.

För mål om avhysning och mål om kvarstad föreslås inga nya regler. I övriga handräckningsmål skall sökanden kunna medge uppskov högst två gånger och under högst sex månader från dagen för ansökan. Vid ytterligare uppskov förfaller ansökan.

RSV:s förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har i allmänhet inte haft något att invända. Några har dock velat att det skall kunna medges längre uppskov.

Skälen för regeringens förslag: I utsökningsbalken finns regler om att verkställighet i vissa fall kan uppskjutas. Genom lagändringar i ärendet om indrivningslagen lades den terminologin fast att ordet "anstånd" i utsökningsbalken skall användas om åtgärder som kronofogdemyndigheten i sin egenskap av myndighet beslutar om, medan ordet "uppskov" skall användas om åtgärder som sökanden förfogar över. Om kronofogdemyndigheten såsom företrädare för borgenären, t.ex. staten, beslutar i en sådan fråga, benämns detta alltså uppskov.

Gällande rätt innebär att sökanden alltid kan medge svaranden uppskov upp till sex månader från ansökningsdagen. I mål som gäller betalningsskyldighet får uppskov medges högst två gånger. Om ytterligare uppskov skulle medges förfaller ansökan. I mål om avhysning får längre uppskov än sex månader från dagen för ansökan inte medges utan särskilda skäl. För övriga handräckningsmål finns inga begränsningar alls.

RSV menar att denna ordning motverkar en rationell handläggning och har föreslagit vissa uppstramningar. Enligt förslaget skall för alla mål om verkställighet, utom mål om avhysning och kvarstad, gälla att ansökan förfaller om sökanden medger uppskov mer än två gånger. I mål om betalningsskyldighet får tiden för varje uppskov inte överstiga två månader. När det gäller mål om avhysning och mål om kvarstad föreslås inga ändringar, men för övriga handräckningsmål föreslås en längsta uppskovstid av sex månader från dagen för ansökan.

Förslaget har i huvudsak godtagits under remissbehandlingen. Från några håll har dock kommit önskemål om möjlighet till längre uppskovstid för att underlätta kontroll och fullföljande av uppgjorda avbetalningsplaner.

Regeringen håller med RSV om att nuvarande generösa möjligheter att medge uppskov kan motverka en rationell handläggning. Utgångspunkten bör i stället vara att verkställighet skall ske snarast och att mål där verkställighet inte sker fastän detta skulle vara möjligt inte heller skall belasta kronofogdemyndigheten. En möjlighet till kortare uppskov bör emellertid finnas. Ett sådant kan möjliggöra för gäldenären att frivilligt göra rätt för sig eller visa att han följer en uppgjord betalningsplan. På så sätt kan ett uppskov medverka till en mera skonsam och billig lösning i målet. Vi anser att RSV:s förslag är väl avvägt. I mål om betalningsskyldighet bör sökanden alltså få medge uppskov två gånger under varje ettårsperiod som handläggningen varar och därvid bör varje uppskov få vara högst två månader. I handräckningsmål är verkställighet regelmässigt mera omständlig än i betalningsmålen. För att verkställigheten här skall kunna ske så billigt och smidigt som möjligt är det motiverat med möjlighet till längre uppskov. När det gäller mål om avhysning och mål om kvarstad är inga ändringar påkallade. För övriga handräckningsmål bör den längsta uppskovstiden lämpligen vara sex månader från ansökningsdagen. Även här bör gälla att ansökan förfaller om längre uppskov skulle medges, eller om uppskov medges en tredje gång.

Uppskov i mål om betalningsskyldighet bör inte hindra att utmätning ändå sker om det blir aktuellt på grund av samordning med verkställighet i något annat mål eller på grund av att det finns en utmätningsbar restitutionsfordran. En sådan ordning gör att man inte som nu formellt behöver besluta om hävning av uppskovet för att få till stånd samordning eller utmätning av restitutionsfordran.

När det gäller utmätning av lön har RSV föreslagit en kompletterande regel enligt vilken kronofogdemyndigheten själv skall kunna bevilja anstånd med pågående löneutmätning. Detta skall kunna ske på begäran av någon av parterna, och det skall krävas särskilda skäl om sökanden motsätter sig anstånd. Enligt regeringens mening är en sådan ordning motiverad med hänsyn till att tidsbegränsningen för löneutmätning skall tas bort. Beslutet om anstånd bör alltså ligga i kronofogdemyndighetens hand och myndigheten bör inte vara bunden av parternas önskemål. En begäran om anstånd från sökanden bör alltså kunna avslås om myndigheten finner anstånd olämpligt. Om gäldenären begär anstånd under pågående löneutmätning och borgenären inte medger detta, bör kronofogdemyndigheten kunna bevilja visst anstånd om det finns särskilda skäl. Anstånd bör därvid kunna komma i fråga vid sjukdom, olycksfall och andra liknande situationer som gäldenären inte kunnat råda över eller förutse. Däremot bör exempelvis inte enbart en omständighet som att gäldenären skall ha semester motivera anstånd. I fråga om anstånd som beslutas av kronofogdemyndigheten bör inga formella begränsningar gälla. Det ligger dock i sakens natur att dessa anstånd som regel blir få och korta.

7 Preskription

7.1 Preskription av huvudfordran i enskilda mål

Regeringens bedömning: Inga nya regler för bestämning av preskriptionstid behövs till följd av de föreslagna reglerna om ettårig målhandläggning med möjlighet till förnyelseansökningar.

RSV:s förslag: En förnyelseansökan skall ha samma verkan i preskriptionshänseende som målets redovisning.

Remissinstanserna: De flesta av dem som yttrat sig i denna fråga avstyrker förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt 7 § preskriptionslagen (1981:130) kan preskription avbrytas bl.a. genom att fordringen åberopas hos exekutiv myndighet. Om gäldenären har delgetts eller på annat sätt underrättats om handläggningen, börjar ny preskriptionstid att löpa från målets redovisning till borgenären. Om målet redovisas utan att kronofogdemyndigheten haft "gäldenärskontakt" kommer emellertid inte någon ny preskriptionstid att löpa, utan fordringen preskriberas som om något avbrott inte skett. Det finns dock en särregel som föreskriver att fordringen preskriberas tidigast ett år efter det att målet avslutats, varmed får förstås att det också har redovisats till sökanden. RSV har förslagit att en förnyelseansökan i ett mål skall ha samma verkan som målets avslutande. Förslaget innebär att fordringen skall kunna preskriberas ett år efter det att handläggningen har fortsatt på grund av en förnyelseansökan, om inte annat följer av en redan löpande preskriptionstid för fordringen. Förslaget är motiverat av hänsyn till gäldenären; eftersom ett mål med stöd av förnyelseansökningar kan komma att ligga inne hos kronofogdemyndigheten mycket länge, kan också preskription komma att uppskjutas under mycket lång tid.

Förslaget har kritiserats under remissbehandlingen. Kritiken tar sikte på risken att en fordran med RSV:s lösning skulle kunna preskriberas under målets handläggning hos kronofogdemyndigheten, vilket inte kan ske med dagens regler. Man framhåller också den pedagogiska svårighet som ligger i att jämställa målets fortsättning efter förnyelseansökan med dess avslutning.

Regeringen bedömer att det nya systemet hos kronofogdemyndigheten med möjlighet till långtidsbevakning av fordringar på grund av förnyelseansökan inte kommer att ge upphov till förlängd preskriptionstid i sådan omfattning att nya regler av det slag RSV föreslagit är motiverade. Denna ståndpunkt kan givetvis omprövas om det efter någon tid visar sig att det nya systemet får oönskade konsekvenser i preskriptionshänseende.

Frågan om beaktande av den treåriga preskriptionstiden för svenska underhållsbidrag har behandlats i det föregående (avsnitt 6.1.3).

7.2 Preskription av förrättningskostnader, särskilt grundavgifter i allmänna mål och mål om underhållsbidrag

Regeringens förslag: En uttrycklig regel tas in i utsökningsbalken enligt vilken preskription av en huvudfordran omfattar även fordran på förrättningskostnad. En förrättningskostnad i mål om underhållsbidrag skall preskriberas vid utgången av kalenderåret två år efter det att avgiften debiterades.

RSV:s rapport: Rapporten innehåller inget sådant förslag.

Remissinstanserna har inte berört frågan. Ett förslag som i huvudsak överensstämmer med regeringens har under hand förts fram från företrädare för RSV och har godtagits av ett antal andra representanter för exekutionsväsendet.

Skälen för regeringens förslag: I enskilda mål svarar sökanden normalt för förrättningskostnaderna. Försök skall göras att ta ut kostnaderna av gäldenären i målet. Om målet avslutas utan att kostnaderna kunnat tas ut av gäldenären, kan sökanden inte få verkställighet för dessa kostnader i ett senare mål. I princip gäller dock den tioåriga preskriptionstiden för förrättningskostnaderna i enskilda mål. Bestämmelsen i 8 § preskriptionslagen (1981:130) om att preskription av en huvudfordran också omfattar ränta eller annan tilläggsförpliktelse är inte tillämplig här, eftersom förrättningskostnad inte räknas som "annan tilläggsförpliktelse".

Sedan den 1 januari 1993 tas grundavgift ut även i allmänna mål och mål om införsel för underhållsbidrag. En grundavgift i mål om införsel för underhållsbidrag debiteras den 1 januari varje år som målet handläggs. Den är för närvarande 500 kr. I alla de nu nämnda målen gäller att sökanden inte svarar för avgiften men den skall om möjligt tas ut av gäldenären. Om målet däremot avslutas därför att fortsatt införsel inte är möjlig i målet, tas avgiften inte heller ut i någon annan särskild ordning. Om målet återkallas görs ett försök att ta ut avgiften genom införsel och därefter avslutas målet, om det inte sker fortsatt verkställighet för något annat fordringsanspråk. Enligt nu gällande lydelse av 15 kap. 15 § andra stycket UB har fordran på underhållsbidrag företräde framför förrättningskostnaderna i målet. När det gäller skatter och andra allmänna mål är företrädesordningen den motsatta. Ingen ändring i dessa avseenden avses i det nya enhetliga löneexekutiva systemet.

Förenklat kan sägas att skattefordringar och liknande fordringar preskriberas efter fem år och svenska underhållsbidrag efter tre år.

För flertalet allmänna mål följer av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. att grundavgift preskriberas samtidigt med huvudfordringen. Lagen gäller emellertid inte alla fordringar, t.ex. inte utländska skatter. För de allmänna målen finns alltså behov av en heltäckande regel.

För grundavgift i mål om underhållsbidrag finns ingen särskild preskriptionsregel och 8 § preskriptionslagen är som nämnts inte tillämplig, vilket innebär att den tioåriga preskriptionstiden blir tillämplig på dessa grundavgifter. Detta gäller vare sig fordran drivs in genom införsel eller genom utmätning. Man riskerar därmed att ett mycket stort belopp av ackumulerade grundavgifter finns kvar att driva in sedan väl själva underhållsbidragen, både upplupen skuld och löpande bidrag, har drivits in. Detta skulle kunna bli alltför betungande för gäldenären.

En enhetlig regel om att preskription av en huvudfordran också omfattar en fordran på förrättningskostnad skulle vara av stort värde. För de allmänna målen gäller detta till största delen redan i dag. I de fall en förrättningskostnad hänför sig till flera olika allmänna mål med olika preskriptionstider torde utan någon särskild föreskrift gälla att kostnaden preskriberas samtidigt som den sista av huvudfordringarna.

I underhållsmålen är grundavgiften inte knuten till själva bidraget, som ju normalt förfaller varje kalendermånad, utan i stället till målet som sådant och debiteras för varje år målet handläggs. En regel om att förrättningskostnad preskriberas samtidigt med huvudfordringen skulle alltså inte bli tydlig när det gäller underhållsbidragen. Andra vägar måste därför prövas. Ett sätt kan vara att föreskriva att grundavgift i mål om underhållsbidrag skall preskriberas vid utgången av kalenderåret två år efter det att avgiften debiterades. Denna lösning har under hand förts fram från företrädare för RSV och har också under ärendets beredning inom regeringskansliet godtagits av ett antal andra representanter för exekutionväsendet.

Regeringen gör samma bedömning och föreslår alltså en regel om att grundavgiften i underhållsmålen preskriberas vid utgången av kalenderåret två år efter det att avgiften debiterades.

RSV har också fört fram förslag om en hjälpregel som möjliggör preskription det tidigare datum som följer av att det sista i målet aktuella bidraget preskriberas. En sådan regel skulle bli aktuell att tillämpa i mål där endast en upplupen underhållsskuld och inget löpande bidrag har varit föremål för verkställighet. En sådan ordning skulle vidare regelmässigt leda till att grundavgiften överhuvudtaget inte skulle kunna tas ut. Någon föreskrift om att en grundavgift kan preskriberas tidigare än tre år efter den 1 januari i debiteringsåret är regeringen därför inte beredd att föreslå. Å andra sidan är det inte någon bra lösning om kronofogdemyndigheten skulle tvingas bevaka indrivning av grundavgift under närmare tre år efter det att det sista underhållsbidraget har drivits in eller bortfallit. Detta kan emellertid undvikas genom en reglering av själva handläggningsordningen och kräver alltså inte någon särreglering av preskriptionen. I stället bör det föreskrivas att, när inget bidrag längre finns att driva in, ett försök till indrivning av återstående grundavgifter skall göras och att målet därefter skall avslutas. En sådan föreskrift behöver inte ha lagform.

Om grundavgiften, såsom regeringen har föreslagit, preskriberas senast efter tre år finns det alltså risk att den i en del mål om underhållsbidrag aldrig kommer att kunna drivas in. Så länge det finns en upplupen underhållsskuld som kan drivas in i målet måste det

accepteras att grundavgiften får stå tillbaka. När emellertid indrivning sker endast för löpande bidrag och det finns något utrymme därutöver, bör detta utrymme enligt vår mening genast tas i anspråk för att, om än bara delvis, täcka grundavgiften. Annars riskerar man att grundavgiften i underhållsmål nästan aldrig kommer att kunna tas ut. En föreskrift om detta behöver inte heller ha lagform. Det merarbete som kan uppkomma med upprepade krediteringar på grundavgiften måste accepteras.

För övriga enskilda mål och för allmänna mål uppkommer inte samma problemställning, eftersom förrättningskostnaderna i dessa mål tas ut före huvudfordringen. För andra enskilda utsökningsmål än underhållsmål innebär regeringens förslag att förrättningskostnad som hänför sig till en konsumentfordran preskriberas efter tre år och övriga efter tio år. Givetvis är det därvid bara fråga om preskriptionen gentemot gäldenären, inte mot sökanden. I flertalet allmänna mål kommer förrättningskostnaderna att preskriberas efter cirka fem år.

8 Förslagens praktiska konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslagen kommer att minska arbetsbelastningen hos kronofogdemyndigheterna. Även för parter och andra som är inblandade i målen uppnås rationaliseringsvinster.

RSV:s bedömning sammanfaller med regeringens.

Skälen för regeringens bedömning: Förslagen som läggs fram i detta ärende leder till större enhetlighet och kontinuitet i handläggningen av mål hos kronofogdemyndigheterna. Beslutsfattandet underlättas och minskar i omfattning. Målhanteringen förenklas bland annat genom att antalet ny- och avregistreringar minskar. Arbetsbelastningen för kronofogdemyndigheterna kommer härigenom att minska och dessutom bli jämnare. Den mer kontinuerliga handläggningen möjliggör en bättre helhetssyn på gäldenärernas ekonomi. För borgenärer, arbetsgivare, konkursförvaltare och i någon mån även för gäldenärerna innebär det nya systemet rationaliseringar och bättre service.

9 Ekonomiska konsekvenser

Regeringens bedömning: Sedda för sig kan förslagen beräknas kosta omkring 11 miljoner kronor att genomföra i 1992 års kostnadsläge, men med samordning med annat utvecklingsarbete inom exekutionsväsendet blir särkostnaden väsentligt lägre. Indrivningsresultatet påverkas endast marginellt.

Skälen för regeringens bedömning: Kronofogdemyndigheterna behöver ett välutvecklat ADB-stöd för det nya förfarandet. RSV har i sin rapport beräknat att det för detta utvecklingsarbete kommer att åtgå högst nio årsarbetskrafter och att vissa ökade kostnader för den löpande driften av ADB-systemet tillkommer. För utbildningsinsatser har RSV beräknat drygt 6,3 miljoner kronor. Sammanlagt blir kostnaden omkring 11 miljoner kronor i 1992 års kostnadsläge.

När det gäller ADB-utvecklingen och även utbildningsinsatserna är det dock osäkert hur mycket extrakostnader genomförandet av förslagen i detta ärende kommer att medföra. Det mesta tyder nämligen nu på att förslagen inte kommer att genomföras inom ramen för det befintliga REX-systemet utan direkt i ett nytt ADB-system, med arbetsnamnet INDEX, som är under uppbyggnad (jfr avsnitt 10). Om så sker kommer särkostnaden för förslagen i detta ärende att reduceras högst väsentligt.

Kostnaderna som är förenade med det nya systemets införande motsvaras på någon sikt gott och väl av resurser som till följd av det effektivare systemet kan frigöras för andra uppgifter inom kronofogdemyndigheterna. Kostnaderna bör därför, med hänsyn till den anslagskredit som RSV och kronofogdemyndigheterna har tillgång till, kunna finansieras inom befintliga resursramar.

Vad beträffar indrivningsresultatet finns det olika inslag i reformen som verkar i olika riktningar. Att förbehållsbeloppen höjs något jämfört med nuvarande förbehållsbelopp vid införsel kan innebära att lägre belopp avseende underhållsbidrag och skatter kan drivas eller att indrivningen tar längre tid, men det kan inte säkert sägas att det blir fråga om någon negativ inverkan på det slutliga indrivningsresultatet. För andra sorters fordringar kan reformen ge ökat utrymme för löneexekution, eftersom tidsbegränsningarna tas bort och de föreslagna förbehållsbeloppen är lägre än de nuvarande vid löneutmätning. Vissa av förslagen medför också att fler utmätningar kommer att kunna genomföras. Det gäller bl.a. reglerna om löneutmätning under konkurs och även vissa förslag i RSV:s rapport som redan har genomförts (SFS 1993:1650) och som avser själva utmätningsordningen. Regeringens bedömning är att indrivningsresultatet sammantaget inte kommer att påverkas mer än marginellt.

10 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Reformen skall träda i kraft den dag regeringen bestämmer. Siktet är inställt på ett genomförande den 1 januari 1996. De nya reglerna skall i princip tillämpas även på mål som kommit in före ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag: Det nya systemet bör tas i bruk utan onödigt dröjsmål. I likhet med RSV bedömer vi dock att det behövs en

framförhållning på omkring ett år, med hänsyn till arbetet med ADB-utveckling, utbildning, utveckling av nya rutiner m.m. När det gäller ADB-utvecklingen finns en omständighet som är mycket viktig att beakta. Under hösten 1993 har RSV som redan nämnts inlett ett projekt som syftar till att ta fram ett nytt ADB-stöd, INDEX, som successivt skall ersätta exekutionsväsendets nuvarande datasystem REX. Mycket arbete kan sparas om den föreslagna nya ordningen för löneexekution och målhantering redan från början kan tas om hand inom ramen för INDEX i stället för att man först skall anpassa REX-systemet till de nya reglerna. För att målhanteringen skall underlättas bör de nya bestämmelserna i största möjliga utsträckning tillämpas även i mål som redan är anhängiga vid kronofogdemyndigheterna vid tiden för ikraftträdandet. Detta fordrar vissa ingrepp i dessa mål. Det är därför en fördel om ikraftträdandet kan ske i nära anslutning till ett årsskifte, då antalet inneliggande mål är som minst.

Dessa omständigheter gör att man enligt regeringens bedömning för närvarande bör inrikta sig på ett ikraftträdande kring den 1 januari 1996. Det är emellertid alltför vanskligt att så här pass långt i förväg fixera ett visst datum för ikraftträdandet. Regeringen bör därför bemyndigas att bestämma detta datum.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken

1 kap.

1 §

I *andra stycket* har orden "eller införsel" tagits bort.

2 kap.

3 §

Hänvisningen i *första stycket* till 15 kap., som upphävs, har tagits bort.

3 kap.

4 §

Paragrafen behandlar verkställighet av domar som inte vunnit laga kraft. Hänvisningen i *andra stycket* till 15 kap. 22 § har tagits bort. I stället hänvisas till 13 kap. 1 § som i andra stycket i sin nya lydelse innehåller en modifierad motsvarighet till nuvarande 15 kap. 22 § första stycket (jfr kommentaren till 13 kap. 1 §). En motsvarighet till 15 kap. 22 § andra stycket finns redan i 13 kap. 14 § 1.

22 och 23 §§

Begreppet införsel har utmönstrats och några språkliga moderniseringar har gjorts.

4 kap.

1 a §

Paragrafen är ny. *Första meningen i första stycket* lagfäster vad som nu enligt praxis gäller vid införsel för underhållsbidrag, nämligen att verkställigheten skall omfatta alla bidrag som är förfallna vid varje verkställighetstillfälle, dvs. också belopp som förfallit efter ansökningstillfället. Detta skall i fortsättningen gälla vid all utmätning för underhållsbidrag, alltså även vid utmätning av annat än lön och även beträffande sådant bidrag som fastställts i ett utländskt avgörande.

Enligt *andra meningen* kan dock sökanden begära att verkställigheten begränsas till vissa bidragsbelopp.

Enligt *andra stycket* får utmätning inte ske för svenska underhållsbidrag som är äldre än tre år. Regeln motsvarar nuvarande 15 kap. 5 § andra stycket men gäller nu all utmätning. För utländska bidrag innebär regeln ingen ändring mot vad som gäller i dag.

8 §

Genom en ändring i *andra stycket* bestäms att alla frågor om utmätning av lön hos gäldenärer som inte har hemvist i Sverige skall prövas av Kronofogdemyndigheten i Stockholms län. Skälen för förslaget har utvecklats i avsnitt 5.6.

9–9 h §§

I dessa paragrafer ges de flesta bestämmelserna om det nya målhanteringssystemet för enskilda mål om utmätning.

9 §

Nuvarande 9 § har arbetats in i den föreslagna nya 9 c §.

I den föreslagna lydelsen fastläggs i 9 § *första stycket* den nya regeln om ettårshantering under vilken målet kan vara föremål för utredning, verkställighetsåtgärder eller bevakning. Ett mål om utmätning skall alltså handläggas under ett år räknat från dagen för ansökan. Sedan är huvudregeln att målet skall redovisas till sökanden, men denna huvudregel är försedd med ett flertal betydelsefulla undantag. Det första undantaget gäller löneutmätning under gäldenärens pågående konkurs; sådan kan fortgå så länge konkursen pågår. Bestämmelsen har kommenterats i avsnitt 5.5. Ett annat undantag framgår av *andra stycket*. Om löneutmätning för underhållsbidrag pågår vid utgången av en ettårsperiod, skall handläggningen fortsätta ett år till. Denna regel har kommenterats i avsnitt 6.1.3. Ytterligare undantag finns i 9 a och 9 b §§.

Tredje stycket behandlar konkurs som inträder under pågående handläggning av ett mål om utmätning. Grundregeln är då att målet avslutas. Men om löneutmätning pågår för underhållsbidrag som har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § fortsätter denna. Och om löneutmätning för annan fordran pågår fortsätter denna för konkursboets räkning om inte förvaltaren begär annat, jfr 7 kap. 19 §.

9 a §

Här behandlas *förnyelseansökan*, som är en nyhet. Sökanden kan under andra hälften av den ettåriga handläggningsperioden göra en förnyelseansökan. I så fall fortsätter handläggningen ytterligare ett år efter det att den pågående ettårsperioden gått ut. En förnyelseansökan kan, precis som den ursprungliga ansökan, vara skriftlig eller muntlig, och det finns också utrymme att medge att den görs på ADB-medium, jfr 2 kap. 1 § första stycket. En förnyelseansökan medför att målet fortsätter med den handläggningsåtgärd som pågår när den aktuella ettårsperioden löper ut och därefter handläggs under ytterligare ett år. I fall som avses i 9 § andra stycket behövs givetvis ingen förnyelseansökan. Om sökanden särskilt vill påkalla nya utredningsåtgärder får han kombinera sin förnyelseansökan med en begäran om *kompletterande tillgångsundersökning*, jfr 9 e §.

Förnyelseansökan kan göras ett obegränsat antal gånger.

Förnyelseansökan kommer att avgiftsbeläggas enligt vad regeringen avser att bestämma senare.

9 b §

Paragrafen anger att vissa avslutande åtgärder får vidtas även efter det att handläggningstiden egentligen har gått ut.

9 c §

Här behandlas den *fullständiga tillgångsundersökningen*. Regler om fullständig och begränsad tillgångsundersökning finns för närvarande bara i förordningen (1992:1094) om avgifter vid kronofogdemyndigheterna men förs nu in i utsökningsbalken, delvis på grund av att det även föreslås regler om kompletterande tillgångsundersökning, jfr 9 e §. Den mer allmänt hållna regeln om kronofogdemyndighetens utredningsplikt som finns i nuvarande 9 § har arbetats in i förevarande paragraf. Den nya regleringen innebär inga sakliga ändringar.

9 d §

Paragrafen behandlar *begränsad tillgångsundersökning*, jfr kommentaren till 9 c §.

9 e §

Här behandlas *kompletterande tillgångsundersökning* som är en nyhet. Skälen för förslaget har utvecklats i avsnitt 6.1.2. Sökanden kan under handläggningstiden begära kompletterande utredning av gäldenärens egendomsförhållanden och få till stånd motsvarande verkställighet, om förutsättningar finns för det. Det kan bli fråga om att begära mer omfattande utredning än i den ursprungliga ansökan. Det kan också gälla en begäran om ny utredning av samma slag som tidigare; sökanden kan ju ha fått indikationer på att gäldenären numera har någon sådan utmätningsbar egendom.

Strukturen på en begäran om kompletterande tillgångsundersökning skall vara densamma som gäller för en första ansökan i ett utsöknings-

mål, dvs. sökanden kan välja mellan fullständig och begränsad tillgångsundersökning.

En sådan begäran får göras ett obegränsat antal gånger. Den kan förstås göras både under en första ettårig handläggningsperiod och under någon senare sådan.

När en ettårsperiod löper ut, avbryts handläggningen oberoende av om en begäran om kompletterande utredning har gjorts och utredningen inte hunnit slutföras. För att gardera sig mot detta måste en sökande, som kommer in med en sådan begäran mot slutet av en ettårsperiod, kombinera denna med en förnyelseansökan.

En begäran om kompletterande tillgångsundersökning kan vara muntlig eller skriftlig, precis som den ursprungliga ansökan i målet. Den kommer att avgiftsbeläggas enligt vad regeringen avser att bestämma senare.

9 f §

Paragrafens *första stycke* anger att utmätning av lös egendom skall ske även om sökanden bara har begärt begränsad tillgångsundersökning. Föreskriften innebär en nyhet i förhållande till dagens regler. Skälen för förslaget har utvecklats i avsnitt 6.1.2. Oavsett vilken utredning som sökanden faktiskt har begärt i just det aktuella målet skall alltså kronofogdemyndigheten utmäta lös egendom, om myndigheten får kännedom om att så kan ske. Det är förstås främst vid samordning med andra mål som det blir aktuellt att göra utmätning utöver vad ansökan i ett mål formellt avser. Om sökanden har medgett uppskov, skall utmätning ske endast om det är fråga om samordning med annat mål, jfr 10 och 11 §§. För att utmätning skall göras, krävs att åtgärden framstår som försvarlig, jfr 4 kap. 3 § första stycket. Av *andra stycket* framgår att utmätning av restitutionsfordringar dock alltid skall ske, givetvis under förutsättning att det finns något utrymme efter att eventuell avräkning enligt avräkningslagen har gjorts.

I *tredje stycket* hänvisas till 4 kap. 5 § när det gäller utmätning av fast egendom m.m. Sådan egendom får bara utmätas på särskild begäran, om det inte gäller fordran med särskild förmånsrätt i egendomen.

9 g §

Paragrafen skall säkerställa att sökanden snarast möjligt får besked om hur utredningen om gäldenärens tillgångar har utfallit, närmare bestämt i förekommande fall besked om att utmätning av lön inte kan ske eller att utmätning inte kan ske på ett sådant sätt att utmätningsfordringen blir fullbetald. Detta kan nämligen ha betydelse för sökanden t.ex. i frågan huruvida han skall begära kompletterande tillgångsundersökning (jfr 9 e §) längre fram under handläggningstiden. Ett bevis om att gäldenären saknar utmätningsbara tillgångar kan också tjäna som underlag för att begära gäldenären i konkurs. Kronofogdemyndighetens underrättelseskyldighet enligt denna paragraf är en nyhet i förhållande till nuvarande ordning på så sätt att underrättelse skall lämnas snarast.

10 §

I *första och andra styckena* utgår orden *i enskilt mål*, jfr kommentaren till 36 §.

Genom ändringar i *andra stycket* förkortas den tillåtna tiden för varje uppskov i enskilda mål om utmätning till två månader. Under varje ettårsperiod som handläggningen pågår får sökanden bara medge uppskov två gånger. Om någon av dessa begränsningar överskrids, förfaller ansökan. Den nuvarande kopplingen till ansökningsdagen har tagits bort. Utgångspunkten för tidsberäkningen är i stället den första dagen i det medgivna uppskovet.

Av sista meningen följer att utmätning skall ske trots medgivet uppskov, om samordning skall ske med andra inneliggande mål (11 §) och att utmätning av restitutionsfordran alltid skall ske (9 f § andra stycket). Uppskoven är på detta sätt villkorade. Att förnyelseansökan får göras under uppskovstiden följer redan av 9 a §, eftersom uppskovstiden är en del av handläggningstiden.

Tredje stycket har flyttats till nya 36 §.

11 §

Hänvisningen till en införselsituation i 15 kap. 16 § har ersatts med en hänvisning till en löneutmätningssituation i föreslagna 7 kap. 17 §.

13 a §

Paragrafen är ny. Här regleras den handläggningsfas som kallas *bevakning*. Den är en nyhet som har införts som en konsekvens av reglerna om ettårig handläggning. Bevakning vidtar när varken utredning eller verkställighetsåtgärder pågår. Under bevakningstiden gäller att utmätning skall ske av egendom som kronofogdemyndigheten - normalt utan särskild utredning - får kännedom om (9 f §). Vidare gäller regeln i 11 § om att utmätning normalt skall ske samtidigt för alla inneliggande mål mot samma gäldenär. Att reglerna om förnyelseansökan och kompletterande tillgångsundersökning gäller även under bevakningstiden följer redan av 9 a och 9 e §§, eftersom bevakningstiden är en del av handläggningstiden.

33 §

Genom ett tillägg *i andra stycket* införs en möjlighet för kronofogdemyndigheten att häva en sakutmätning om det senare visar sig att fordringen kan antas bli betald genom utmätning av lön. En förutsättning är dock att så skall kunna bli fallet inom den handläggningsperiod som pågår; sökanden skall alltså inte tvingas att göra en förnyelseansökan. Bakgrunden till den nya bestämmelsen, som kommenterats i avsnitt 6.1.2, är att löneutmätning regelmässigt innebär mindre ingrepp och omkostnader än fullföljande av en sakutmätning.

36 §

Paragrafen är ny och har försetts med en egen rubrik. Den anger att målhanteringsbestämmelserna i 9–10 och 13 a §§ inte skall tillämpas i allmänna mål. Bakgrunden till paragrafen har utvecklats i avsnitt 6.2.

Nuvarande 10 § tredje stycket har flyttats till denna paragraf som en andra mening och orden *i enskilt mål* har tagits bort i 10 § första och andra styckena.

7 kap.

Kapitlet har i viss mån disponerats om bl.a. till följd av att 15 kap. om införsel upphävts och bestämmelserna i 15 kap. i behövliga delar arbetats in i 7 kap.

1 §

I *första stycket punkt 3* i den nya lydelsen anges som ny utmätningsbar förmån periodiskt vederlag för utnyttjande av patent m.m. Dessa förmåner har hittills bara kunnat tas i anspråk genom införsel enligt nuvarande 15 kap. 2 §. I det nya enhetliga systemet kan de alltså tas i anspråk genom löneutmätning.

Paragrafens nuvarande tredje stycke har utgått såsom onödigt.

2 §

Endast en språklig justering har gjorts i paragrafen. Den innehåller definitioner av begreppen lön och arbetsgivare.

3 §

I paragrafen ges de grundläggande förutsättningarna för löneutmätning. I *första stycket* görs en anpassning till att reglerna om tidskonsumtion upphävs.

Andra stycket, som är nytt, anger att löneutmätning skall ske endast om det är försvarligt med hänsyn till det belopp som kan beräknas flyta in. Löneutmätning skall alltså inte beslutas om det endast finns ett mycket litet utrymme för det. Regeln kan sägas innebära en kodifiering av gällande praxis. Den har en motsvarighet för sakutmätningar i 4 kap. 3 § första stycket.

4 §

Paragrafen innehåller de grundläggande reglerna för hur mycket som får tas i anspråk av gäldenärens lön.

Första stycket är en sammansmältning av nuvarande 4 § första meningen och 15 kap. 6 a § första stycket. Lön får tas i anspråk genom utmätning endast till den del lönen överstiger vad gäldenären behöver för sitt och familjens underhåll. Hänsyn skall också tas till annan betalningsskyldighet som gäldenären har, om denna betalningsskyldighet grundas på en fordran som vid utmätning av lön har bättre rätt till lönen. Detta innebär bl.a. att det vid en löneutmätning för en oprioriterad fordran kan reserveras utrymme för betalning av t.ex. en skattefordran enligt en avbetalningsplan som gäldenären har gjort upp med kronofogdemyndigheten. Avbetalningsplanen behöver alltså inte hävas när utmätning skall ske för den oprioriterade fordringen, vilket är en nyhet i förhållande till vad som gäller i dag. När det gäller utmätning av lön för företrädesberättigade underhållsbidrag skall, precis

som enligt dagens ordning, även betalningsskyldighet mot annan som har lika rätt beaktas.

Andra stycket motsvarar nuvarande första stycket andra meningen.

5 §

Paragrafens nuvarande innehåll har ingen motsvarighet i den nya lydelsen till följd av att reglerna om tidskonsumtion avskaffas.

Den nya lydelsen lägger fast de normalbelopp som skall ligga till grund för bestämning av förbehållsbeloppen. I *första stycket* bestäms storleken av normalbeloppen för ensamstående, sammanlevande makar och barn. Beloppens storlek har diskuterats i avsnitt 5.4. En nyhet är att normalbeloppet för barn differentieras, beroende på om barnet är upp till sex år eller äldre.

Andra och tredje styckena innehåller inga principiella förändringar jämfört med vad som gäller i dag enligt 15 kap. 6 a § andra stycket sista meningen och tredje stycket.

6 §

Den nuvarande regeln i paragrafen om semesterersättning m.m. har ingen motsvarighet i det nya systemet, jfr avsnitt 5.3.

I sin nya lydelse behandlar paragrafen vissa särskilda förutsättningar för utmätning av lön för underhållsbidrag. *Första stycket* i den nya lydelsen motsvaras av 15 kap. 5 § första stycket. *Andra stycket* motsvarar 15 kap. 5 § tredje stycket.

7 §

Paragrafen, som behandlar kommunikation med gäldenären före ett löneutmätningsbeslut, har endast justerats språkligt.

8 §

Första stycket första meningen motsvarar nuvarande första stycket. Enligt *andra meningen* kan myndigheten, i stället för att fastställa ett utmätningsbelopp i kronor, bestämma att hela den summa som ligger ovanför förbehållsbeloppet skall utmätas. Detta är delvis en nyhet i förhållande till i dag. Skälen har utvecklats i avsnitt 5.3.

Andra stycket motsvarar med språkliga ändringar nuvarande andra stycket samt 8 a §.

Tredje stycket gäller utmätning för underhållsbidrag som bestämts genom ett engångsbelopp. Det motsvarar nuvarande 15 kap. 10 § första stycket.

9 §

Paragrafen innehåller vissa regler om sättet för löneutbetalning. Endast språkliga ändringar har gjorts.

10 §

Av *första stycket* följer att gäldenären normalt skall ges tillfälle att yttra sig innan ett beslut om löneutmätning ändras till hans nackdel. Skillnaden mot nuvarande reglering, som också finns i 10 §, är att

skyldigheten att i motsvarande situation kommunicera med sökanden i målet av praktiska skäl har slopats.

Andra stycket motsvaras huvudsakligen av nuvarande 15 kap. 12 § andra stycket. Ett beslut om löneutmätning skall hävas om gäldenären betalar förfallna underhållsbidrag och - vilket är en nyhet - uppkomna förrättningskostnader, och det finns skäl att tro att han framdeles gör rätt för sig.

11 §

Paragrafen reglerar en nyhet för löneexekutionen, nämligen att kronofogdemyndigheten kan bevilja anstånd under pågående löneutmätning. Denna möjlighet är föranledd av att löneutmätning enligt den nya ordningen i princip kan fortgå utan tidsbegränsningar. Mot sökandens vilja får anstånd bara beviljas om det finns särskilda skäl. Vilka överväganden som därvid kan göras har berörts i avsnitt 6.3. En förebild till paragrafen finns i 8 kap. 3 § andra stycket, där anstånd med försäljning av utmätt gods regleras.

Under pågående löneutmätning är det alltså bara myndigheten själv som kan besluta om anstånd med denna och den är inte bunden av parternas önskemål. Balkens regler om uppskov, t.ex. i 4 kap. 10 §, blir inte tillämpliga här, eftersom en exekutiv åtgärd, nämligen beslutet om löneutmätning, redan har vidtagits. Beslutet om anstånd gäller bara själva löneutmätningen. Utmätning av annan egendom kan göras utan hinder av sådant anstånd.

12 §

Den föreslagna paragrafen motsvarar nuvarande 11 §, med det tillägget att kronofogdemyndigheten skall underrätta arbetsgivaren även om ett beslut om anstånd enligt nya 11 §.

Nuvarande 12 § motsvaras delvis av föreslagna 15 §.

13-19 §§

Paragraferna behandlar huvudsakligen företrädesordningen vid utmätning av lön.

13 §

Paragrafen behandlar bl.a. förmånsrätten för lönebelopp som utmätts. Endast redaktionella ändringar har gjorts.

14 §

I sin nya lydelse anger paragrafen de företrädesberättigade fordringarna. *Första stycket 1* anger, precis som nu 15 kap. 1 § 1, att underhållsbidragen enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken kommer först i företrädesordningen. Utländska bidrag inkluderas enligt vad som sägs i *andra stycket*. De har samma företräde som svenska sådana, om de får verkställas i Sverige och inte är äldre än tre år. Utländska underhållsbidrag kan ha en längre preskriptionstid än tre år. För tiden efter utgången av treårsperioden kan de visserligen verkställas men de får alltså ingen företrädesrätt. Enligt nuvarande praxis torde införsel vägras

för vissa s. k. exorbitanta utländska underhållsbidrag (se Utsökningsbalken och promulgationslag m.m., En kommentar, Walin m.fl., 2:a uppl. s. 531 f.). I motsvarande fall torde sådana bidrag i det nya systemet komma att frånkännas företrädesrätt.

Därnäst kommer enligt *punkt 2* i första stycket konkursbos fordran på gäldenärens lön, jfr nuvarande 15 kap. 18 §. En förutsättning är att löneavdraget gjorts under konkursen. Med lön avses också därmed jämställda förmåner. Sist bland de prioriterade fordringarna kommer enligt *punkt 3* i första stycket fordringar som avses i 2 § indrivningslagen, dvs. fordringar i allmänna mål som enligt lagrummets nuvarande lydelse är införselbara. Samma företrädesrätt har vissa utländska skatter m.m. enligt vad som följer av 5 § lagen om ömsesidig handräckning i skatteärenden.

Alla övriga fordringar är efterställda vid utmätning av lön och har inbördes lika rätt.

Nuvarande innehåll i paragrafen motsvaras av 18 §.

15 §

Paragrafen anger företrädesordningen mellan preliminär skatt, kvarskatt, utmätningsfordringarna och förrättningskostnaderna. I sak motsvaras paragrafen av nuvarande 12 § samt 15 kap. 14 § och 15 § andra stycket.

Nuvarande 15 § saknar direkt motsvarighet i förslaget.

16 §

Paragrafen behandlar fördelning av pengar vid utmätning för underhållsbidrag. I sak motsvaras den av nuvarande 15 kap. 15 § tredje och fjärde styckena.

Nuvarande 16 § motsvaras av 20 §.

17 §

Paragrafen behandlar bl.a. jämkning av underhållsbidrag och särskilt beaktas här den situationen att gäldenären varaktigt bor ihop med sin make. *Första stycket* motsvarar i princip nuvarande 15 kap. 16 § första stycket. Enligt *första meningen* får i ett sådant fall av sammanboende ett bidrag till maken eller till makarnas barn jämkas med hänsyn till annan fordran för vilken utmätning sker samtidigt om bidraget överstiger vad som skäligen bör tillkomma den underhållsberättigade.

Enligt *andra meningen* får även annat underhållsbidrag jämkas om det finns särskilda skäl och bidraget överstiger vad som skäligen behövs för den underhållsberättigades försörjning. Här görs den ändringen i förhållande till nuvarande ordning att det inte längre krävs att bidraget *uppenbart* överstiger vad som skäligen behövs för försörjningen. Den nuvarande ordningen har inneburit att utrymmet för jämkning har varit både svårbestämt och alltför inskränkt.

Andra stycket uppmärksammar det fallet att gäldenären har rätt till avdrag på underhållsbidrag enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken. Detta motsvaras av nuvarande 15 kap. 16 § tredje stycket.

Nuvarande 15 kap. 16 § andra stycket saknar motsvarighet i förslaget. Det föreskriver i dag att första stycket har motsvarande tillämpning när skatteavdrag eller utmätning inte kan göras till följd av att införsel enligt första stycket pågår. Någon särregel som täcker in utmätning behövs inte längre, eftersom all löneexekution i fortsättningen skall ske som utmätning. Jämkning till förmån för skatteavdrag har förlorat sin huvudsakliga betydelse sedan preliminärskatt efter den 1 juli 1990 har getts företräde framför underhållsbidrag.

Det nuvarande innehållet i paragrafen motsvaras av 21 §.

18 §

Paragrafen behandlar utmätning av rättighet efter löneutmätning. Den motsvaras i sak av nuvarande 14 § och 15 kap. 17 § andra stycket.

De nuvarande reglerna i paragrafen motsvaras av 22 §.

19 §

Paragrafen behandlar löneutmätning under konkurs.

Enligt *första stycket* får utmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § äga rum utan hinder av konkursen. Dessutom får löneutmätning göras för konkursboets räkning. Detta är en teknisk nyhet. Hittills har konkursförvaltaren varit tvungen att vända sig direkt till arbetsgivaren eller motsvarande och själv administrera saken. I fortsättningen skall allt ske som löneutmätning i kronofogdemyndighetens regi. Om löneutmätning redan pågår när gäldenären försätts i konkurs, skall denna fortsätta för konkursboets räkning om inte förvaltaren begär annat. Detta framgår av *andra stycket*. Bestämmelserna har kommenterats i avsnitt 5.5.

Paragrafen reglerar i sin nuvarande lydelse s.k. säkerhetsutmätning. Dessa regler föreslås upphävda enligt vad som sagts i avsnitt 6.1.2.

20–22 §§

Dessa paragrafer behandlar arbetsgivarens skyldigheter när det gäller löneutmätning. Med arbetsgivare jämställs annan som utger den förmån som är föremål för utmätning, se 2 §. 20–22 §§ motsvarar med språkliga justeringar i stort sett nuvarande 16–18 §§, till vilka också nuvarande 15 kap. 19 § hänvisar. I föreslagna 22 § finns dock en ny formulering som gäller den situationen att löneutmätning i och för sig skulle kunna ske på grundval av den formella lönen men att mer skulle kunna mätas ut om lönen inte var uppenbart för låg. I praktiken torde bestämmelsen redan i dag tolkas som att denna situation omfattas, trots ordalydelsen som egentligen bara täcker den situationen att utmätning av lön inte alls kan ske.

23 §

Paragrafen motsvarar i princip nuvarande 15 kap. 21 §. Den gäller gäldenärens ansvar i den situationen att arbetsgivaren har gjort löneavdrag men inte redovisat pengarna till kronofogdemyndigheten. I dag gäller att gäldenären inte längre är betalningsskyldig, ifall införsel har skett för en fordran som avses i 15 kap. 1 § 2, dvs. skatter m.m.,

eller för en försäkringskassas fordran på grund av utgivet bidragsförskott enligt 15 § lagen (1964:143) om bidragsförskott.

Kretsen av de fordringar i allmänna mål för vilka gäldenärens ansvar kan bortfalla bestäms i fortsättningen genom en hänvisning till 2 § indrivningslagen. För utländska skatter, avgifter och böter tillåts enligt dagens praxis inte något bortfall av gäldenärens ansvar. Utländska skatter m.m. har nu tydligt undantagits genom att de utländska skatterna etc. inte finns uppräknade i 2 § indrivningslagen.

När det gäller bidragsförskotten föreslås ingen saklig ändring av dagens system. Även s.k. förlängt bidragsförskott omfattas enligt praxis. Nu har tagits in en uttrycklig hänvisning till 12 § lagen (1984:1095) om förlängt bidragsförskott för studerande.

24 §

Paragrafen motsvaras av nuvarande 20 §. Den anger att beneficiereglerna i 5 kap. blir tillämpliga när lönen väl har betalats ut till gäldenären.

25 §

Paragrafen motsvaras av nuvarande 21 § och 15 kap. 25 §. Den innehåller en straffbestämmelse för arbetsgivare.

13 kap.

1 §

I *första stycket* har endast språkliga justeringar gjorts.

Andra stycket motsvarar delvis nuvarande 15 kap. 22 § första stycket. En ändring är att den nya formuleringen ger utrymme för att redovisa ett underhållsbidrag för närmast påföljande månad redan någon kortare tid före början av den månaden. Därigenom säkerställs att den underhållsberättigade kan få sina pengar redan på förfallodagen - som kan sägas regelmässigt vara den sista dagen i månaden innan, eftersom underhållsbidrag oftast skall betalas förskottsvis varje månad - och inte först senare.

14 a §

Paragrafen är ny. Den kompletterar reglerna i 14 § om i vilka fall medel inte får betalas ut utan säkerhet. Om medlen avser underhållsbidrag med företrädesrätt skall 14 § 3 och 5 inte tillämpas. Om det finns särskilda skäl skall dock punkt 5 tillämpas. Det är inte aktuellt att undanta övriga punkter i 14 §. Regleringen kommer på detta sätt att i sak överensstämma med dagens ordning (jfr 15 kap. 22 § andra stycket och 23 §).

16 kap.

5 §

Ordet anstånd har bytts ut mot uppskov, jfr kommentaren till 12 a §. Även i övrigt har gjorts några språkliga justeringar.

12 a §

Paragrafen gäller möjligheter att skjuta upp verkställighet. Såsom anmärkts i avsnitt 6.3 används därvid numera ordet uppskov när det är sökanden i målet som bestämmer och ordet anstånd när det gäller ett myndighetsbeslut.

Paragrafen reglerar möjligheterna att uppskjuta verkställigheten i mål som inte gäller betalningsskyldighet, avhysning eller kvarstad, utan som gäller annan handräckning. För de flesta av dessa mål har det hittills inte funnits några begränsningar i fråga om vilka uppskov som har kunnat ges.

För mål som gäller återtagande av varor enligt konsumentkreditlagen (1992:830) eller lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare har dock funnits regler i de lagarna. Där har det beträffande verkställigheten i övrigt hänvisats till 16 kap. 10–12 §§ UB. När nu regler om uppskov i handräckningsmål ges i 12 a § är det naturligt att i de båda andra nämnda lagarna också hänvisa till utsökningsbalkens regler om uppskov och att därvid även flytta reglerna om anstånd till 12 a §.

Nu fastläggs alltså i denna paragraf i *första stycket* att sökanden inte får medge uppskov mer än två gånger eller längre än sex månader från dagen för ansökan. Om så sker förfaller ansökan. För målen om återtagande (*andra stycket*) innebär detta endast den nyheten att ansökan förfaller om uppskov medges en tredje gång.

17 kap.

3 §

I *första stycket* har redaktionella ändringar gjorts.

I *andra stycket* i dess nuvarande lydelse anges att sökanden inte ansvarar för förrättningskostnad i mål om införsel. I framtiden kan inte samma distinktioner upprätthållas, eftersom all verkställighet som gäller pengar då sker genom utmätning. Någon särskild inskränkning till just löneutmätning kan inte göras. I stället föreskrivs att i fortsättningen sökanden inte skall svara för förrättningskostnad i mål om utmätning för sådan fordran som vid löneutmätning har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 §.

6 §

Här föreslås regler för preskription av förrättningskostnader. Förslagen har behandlats i avsnitt 7.2.

7 §

Nuvarande regel om införsel för förrättningskostnader upphävs.

8 §

En korrigering har gjorts av en felaktig hänvisning i *tredje stycket.*

18 kap.

7 och 16 §§

Hänvisningarna till införsel har tagits bort.

12 §

Paragrafen behandlar domstolsbeslut om inhibition. Det föreslås i *första stycket* ett tillägg som går ut på att ett förordnande att vidare verkställighet inte skall ske kan inskränkas till att avse att utbetalning inte skall göras av influtna medel i fall av löneutmätning för underhållsbidrag. Syftet med förslaget är att öppna en möjlighet att låta verkställigheten av löneutmätningen pågå men samtidigt gardera gäldenärens rättigheter genom att tills vidare inte betala ut pengarna. Den nya bestämmelsen kan få särskild betydelse vid betalningar till personer i utlandet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Enligt *punkt 1* skall lagändringarna träda i kraft den dag regeringen bestämmer. Som tidigare angetts är siktet inställt på den 1 januari 1996.

Enligt *punkt 2 första meningen* skall de nya föreskrifterna tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. Denna övergångsbestämmelse, som har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag, tar sikte både på processuella och materiella regler. Såvitt gäller processuella frågor syftar regeln främst till att underlätta målhanteringen hos kronofogdemyndigheten genom att alla mål efter ikraftträdandet skall hanteras enligt samma regler oavsett om de kommit in till myndigheten före eller efter ikraftträdandet. Vissa specialregler ges i de följande punkterna för att uppnå denna likformiga hantering. När det gäller den materiella prövningen har *Lagrådet*, med hänvisning till att det remitterade förslaget enbart föreskrev att de nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet, uttalat följande.

"Den materiella prövningen i domstol av beslut som fattats före ikraftträdandet styrs av allmänna rättsgrundsatser. Äldre rätt tillämpas på sådant som avser tid före ikraftträdandet. Så skall t.ex. löneavdrag för sådan tid bedömas enligt äldre regler för införsel resp. utmätning av lön. Med hänsyn till lydelsen av punkt 2 första meningen framgår dock detta inte helt klart av lagtexten. Den nämnda meningen bör förses med tillägget "beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter". - Såvitt avser tid efter ikraftträdandet skall som nämnt de nya materiella reglerna tillämpas. Här måste dock instansordningsprincipen beaktas. Om t.ex. en domstol efter överklagande i ett fall av löneexekution som första instans bestämmer utmätningsbelopp och förbehållsbelopp med tillämpning av de nya reglerna skulle denna princip riskera att åsidosättas. Domstolen kan då välja att i stället återförvisa målet till kronofogdemyndigheten för beslut i sådana frågor. Däremot skall domstolen uttala sig i andra typer av frågor som föranleds av överklagandet och som har betydelse för den fortsatta prövningen. Detta gäller t.ex. frågor om vilka inkomster och utgifter som skall få beaktas vid löneutmätning. Om domstolen bedömer att verkställighet överhuvudtaget inte skall få ske, kan återförvisning inte komma i fråga."

Regeringen ansluter sig till vad *Lagrådet* har uttalat. Det är givetvis så att det blir domstolarna som oftast får anledning att efter ikraftträdandet tillämpa äldre materiella regler. Det kan dock även bli aktuellt för kronofogdemyndigheten, särskilt i fall av rättelse eller annan ändring av beslut.

Enligt *punkt 2 andra meningen* skall efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av beslut om utmätning tillämpas i fråga om överklagande av beslut om införsel. Denna regel har tillkommit efter förslag av *Lagrådet*. Den skall säkerställa att införselbeslut - både av kronofogdemyndighet och av domstol - skall kunna överklagas även efter ikraftträdandet.

Punkt 3 gäller kronofogdemyndighetens omprövning av vissa beslut. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna om löneutmätning. Det innebär att beslut om införsel om möjligt skall ändras till beslut om utmätning av lön och att därvid de nya reglerna om förbehållsbelopp vid löneutmätning skall börja tillämpas genast. Eftersom förbehållsbeloppen är något lägre vid den nuvarande införseln, innebär detta i sin tur att utmätningsbeloppen kan minska och i de fall då utrymme saknas måste löneexekutionen avbrytas. Vidare innebär denna övergångsbestämmelse att beslut om utmätning av lön som är under verkställighet skall omprövas med tillämpning av de nya reglerna; i dessa fall kan det därvid finnas utrymme för ett högre utmätningsbelopp, eftersom de nya förbehållsbeloppen, åtminstone för vuxna, är lägre än nuvarande utmätningsfria belopp.

Andra meningen i punkt 3 har tillkommit på förslag av *Lagrådet*. Här föreskrivs beträffande löneexekutiva beslut som vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol att kronofogdemyndigheten skall avvakta med omprövning enligt första meningen tills domstolsprövningen är avslutad. Detta står bäst i överensstämmelse med den ordning som redan gäller i fråga om rättelse och annan ändring av beslut; kronofogdemyndigheten brukar avstå från att vidta sådana ändringar efter det att ett mål har överlämnats till prövning i domstol (jfr prop. 1980/81:8 s. 167).

Den omprövning som kronofogdemyndigheten enligt punkt 3 har att göra efter avslutad domstolsprövning kan givetvis sammanfalla med den prövning som myndigheten i ett återförvisningsbeslut åläggs att göra (jfr vad *Lagrådet* uttalat under punkt 2 om instansordningsprincipen).

Enligt *punkt 4* skall mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet vid beräkning av den ettåriga handläggningstiden enligt 4 kap. 9 § anses ha kommit in till kronofogdemyndigheten på dagen för ikraftträdandet.

Enligt *punkt 5* skall en ansökan om införsel som gjorts före ikraftträdandet anses som en ansökan om utmätning med begäran om begränsad tillgångsundersökning.

11.2 Förslaget till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

41 § 2 mom.

Lagrummet behandlar jämkning av avdrag för kvarstående skatt och förbehållsbelopp för den skattskyldige.

Första stycket i sin nuvarande lydelse har ibland skapat osäkerhet om hur förbehållsbeloppet skall bestämmas i de fall den skattskyldige även har inkomster vid sidan av lönen från huvudarbetsgivaren. Stycket har nu omformulerats i förtydligande syfte. Ingen ändring i sak är åsyftad. Sidoinkomster medför alltså även i fortsättningen att förbehållsbeloppet sänks i motsvarande mån.

I *andra stycket* har gjorts ett tillägg. Det är en föreskrift att ett förbehållsbelopp som beslutats i ett mål om utmätning av lön hos en kronofogdemyndighet skall tillämpas också i fråga om avdrag för kvarstående skatt. Sakligt sett är detta ingen nyhet. Motsvarande regel finns nu i 15 kap. 9 § andra stycket UB. Regeln har emellertid sin naturliga placering i uppbördslagen.

45 § 3 mom., 75 a § och 76 §

Dessa paragrafer har anpassats till att reglerna om införsel upphävs.

11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt

18 § har anpassats till de nya reglerna om utmätning av lön.

11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt

Förslaget gäller ändringar i 5 §.

I *första–tredje styckena* är ändringarna av redaktionell art.

Fjärde stycket gäller överklagande av kronofogdemyndighetens beslut enligt andra stycket om fördelning av pengar, som flyter in genom löneutmätning, mellan en arbetsgivare som har en kvittningsgill fordran och utmätningsborgenären. Sådana beslut överklagas för närvarande till hovrätten. Genom lagändringar som gäller från den 1 januari 1994 har bestämts att flertalet övriga beslut av kronofogdemyndighet skall överklagas till tingsrätt. Samma ordning bör gälla även för den här aktuella måltypen. En föreskrift om överklagande till tingsrätten kompletteras med en hänvisning till reglerna i 18 kap. UB.

Övergångsbestämmelsen

Om ett beslut av en kronofogdemyndighet meddelas före ikraftträdandet skall det överklagas enligt äldre bestämmelser, även om själva överklagandet sker efter ikraftträdandet.

11.5 Förslaget till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

De aktuella paragraferna har anpassats till de nya reglerna om utmätning av lön.

11.6 Förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)

Andra stycket i 9 kap. 3 § har anpassats till de nya reglerna om utmätning av lön.

11.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.

12 och 18 §§

Förslaget har kommenterats i anslutning till 16 kap. 12 a § UB. 14 § i förevarande lag innehåller för närvarande regler om anstånd med verkställighet som kan meddelas av sökanden i målet eller av kronofogdemyndigheten. I 12 § görs hänvisning till utsökningsbalken såvitt gäller vissa andra verkställighetsregler. När nu regler om anstånd och uppskov tas in i 16 kap. 12 a § UB upphävs 14 § i förevarande lag och hänvisning i 12 och 18 §§ sker till utsökningsbalken även i dessa avseenden.

16 §

Ändringen gäller överklagande av kronofogdemyndighetens beslut i fråga om handräckning. Såsom redovisats under avsnitt 11.4 överklagas numera flertalet av kronofogdemyndighetens beslut till tingsrätt. Enligt denna paragraf är det dock fortfarande hovrätten som gäller. Besluten i fråga är av den arten att de lämpligen bör överklagas till tingsrätt. En föreskrift därom kompletteras med en hänvisning till reglerna i 18 kap. UB. Av detta kommer att följa att sådana beslut av kronofogdemyndigheten skall överklagas inom tre veckor från det att klaganden fick del av beslutet, jfr 18 kap. 7 § femte stycket UB. Liksom enligt dagens regler föreskrivs också att hovrättens beslut inte får överklagas.

Övergångsbestämmelserna

För mål där ansökan om handräckning har gjorts före ikraftträdandet skall äldre bestämmelser gälla. Detta får viss betydelse för sökandens möjligheter att medge uppskov med verkställigheten (12, 14 och 18 §§). Överklagande skall dock ske enligt de nya reglerna om beslutet meddelas efter ikraftträdandet, vilket framgår av sista meningen.

11.8 Förslaget till lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189)

Ändringarna är av redaktionell och språklig art och innebär en anpassning till den numera gängse terminologin för överklagande och därmed sammanhängande frågor.

11.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Bestämmelserna i 18 § har anpassats till de nya reglerna om utmätning av lön.

11.10 Förslaget till lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617)

I 6 § 1 har hänvisningen till 15 kap. UB tagits bort och i 6 § 5 har begreppet införsel tagits bort.

11.11 Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

3 kap.
4 §

I *första stycket* läggs fast den nyheten att ett eventuellt ianspråktagande av gäldenärens lön m.m. även under konkurs skall ske genom löneutmätning som handhas av kronofogdemyndigheten på begäran av förvaltaren.

I *andra stycket* erinras om att en pågående löneutmätning kan fortsätta enligt 7 kap. 19 § UB trots ett konkursutbrott, om utmätningen sker för konkursboets räkning.

7 §

Ändringen är av redaktionell art.

7 kap.
14 a §

I detta kapitel, som handlar om bl.a. förvaltningen av konkursboet, har tagits in en ny paragraf med erinran om de regler enligt vilka förvaltaren kan få till stånd utmätning av lön m.m.

Övergångsbestämmelsen

Om en förvaltare vid tiden för ikraftträdandet redan har börjat ta i anspråk gäldenärens lön enligt nu gällande regler i 3 kap. 4 § tredje stycket, kan detta fortsätta även efter ikraftträdandet av de nya reglerna.

11.12 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret

I 3 § har begreppet införsel tagits bort.

11.13 Förslaget till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497)

6 och 24 §§ har ändrats med anledning av de nya reglerna om utmätning av lön.

11.14 Förslaget till lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830)

Hänvisningarna i 32 § har anpassats till ändringarna i lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. (avsnitt 11.7). Genom hänvisningen till 16 § i den lagen kommer beslut om handräckning enligt konsumentkreditlagen också att överklagas till tingsrätt.

När det gäller övergångsbestämmelserna hänvisas till motsvarande regler vad gäller lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.

11.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

2 §

I första stycket anges för närvarande att införsel enligt 15 kap. UB får ske för fordringar som påförts enligt bestämmelserna i vissa i paragrafen uppräknade lagar. Det handlar i detta sammanhang om flertalet allmänna mål. Införsel i sådana mål motsvaras i det nya systemet av löneutmätning med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § UB, som i sin tur innehåller en hänvisning till förevarande paragraf.

Andra stycket erinrar i nuvarande lydelse om regeln i 15 kap. UB om att införsel får ske för böter och viten.

I sin nya lydelse anger paragrafen att under indrivningen gäller bestämmelserna i 7 kap. 14 § UB om företrädesrätt vid utmätning av lön dels för böter och viten, dels för fordringar som påförts enligt bestämmelserna i de i paragrafen uppräknade lagarna. Härvid har nuvarande andra stycket arbetats in i första stycket.

6 §

En redaktionell ändring har gjorts till följd av ändringarna i 4 kap. UB.

13 §

I *punkt 2* har gjorts en redaktionell ändring med anledning av de nya bestämmelserna om utmätning av lön.

11.16 Förslaget till lag om ändring i skuldsaneringslagen (1994:334)

I 8 § andra stycket görs en redaktionell ändring med anledning av den nya regleringen av förbehållsbelopp i utsökningsbalken och i 25 § tas begreppet införsel bort.

11.17 Förslaget till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

I 3 kap. 48 § tas begreppet införsel bort.

Sammanfattning

I denna rapport behandlas frågor om löneexekution och anstånd. Dessutom föreslås ändringar i handläggningsordningen vid kronofogdemyndigheterna.

Beträffande löneexekutionen föreslås att endast ett löneexekutivt institut skall finnas. All löneexekution sker då som löneutmätning samtidigt som exekutionsformen införsel upphör. Den nuvarande företrädesrätten för underhållsbidrag och skatter m.m. (flertalet allmänna mål) kvarstår inom ramen för löneutmätningsförfarandet. Beträffande den löneexekutiva företrädesrätten för allmänna mål föreslås att företräde skall ges för sådan fordran som avses i 2 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Härigenom överensstämmer förmånsrätten avseende allmänna mål vid ianspråktagande av restitutionsfordringar (överskjutande skatt) och utmätning av lön. För all löneutmätning tillämpas samma förbehållsbeloppsnivå, vilken höjs något i förhållande till det nu gällande utmätningsfria beloppet. Detta är motiverat bl.a. med hänsyn till att tidskonsumtionsbestämmelsen avseende den nuvarande löneutmätningen föreslås borttagen. Kronofogdemyndighet har dock möjlighet att under vissa förutsättningar medge gäldenär anstånd under pågående löneutmätning.

Bestämmelserna om verkställighet under konkurs föreslås ändrade så att löneutmätning kan ske även under konkursen. Förvaltare kan för konkursbos räkning hos kronofogdemyndighet begära löneutmätning. Försätts gäldenär i konkurs under pågående löneutmätning fortsätter utmätningen för konkursboets räkning, om inte konkursförvaltaren begär att verkställigheten skall upphöra. Särskild löneutmätning för underhållsbidrag tillåts dock under konkurs.

Målhanteringen avsende enskilda fordringsanspråk (enskilda mål) föreslås ändrad så att målen handläggs i ettårsperioder. Detsamma gäller sådana allmänna mål som redovisas till uppdragsgivaren efter avslutad verkställighet (s.k. handräckningsmål). Undantag görs dock för de ovannämnda löneutmätningarna som pågår under konkurs. Om borgenär önskar förlänga verkstäligheten för ytterligare en ettårsperiod kan ansökan härom (s.k. förnyelseansökan) inges till kronofogdemyndigheten redan under den senare delen av den första ettårsperioden. Förslaget medför att målen inte kommer att skickas fram och tillbaka mellan kronofogdemyndighet och sökande i lika stor omfattning som nu. Ändring föreslås i preskriptionslagen så att förslaget om förnyelseansökan i preskriptionshänseende jämställs med gällande regler vid återredovisning av mål till sökanden efter avslutad verkställighet.

Förutom utredning och verkställighet föreslås att mål under handläggningstiden kan vara föremål för ett bevakning, som är ett vilande indrivningsförfarande. Under bevakningstiden utmäts i förekommande fall restitutionsfordran och lös egendom som blir känd för kronofogdemyndigheten (t.ex. vid samordning med annat mål). Borgenär kan under bevakningstiden genom tilläggsansökan begära att myndigheten utreder gäldenärens inkomstförhållanden eller efterforskar förekomsten av

utmätningsbar lös och fast egendom. I förekommande fall görs dessutom utmätningsåtgärder.

Borgenär kan inskränka sin utmätningsansökan till att avse utredning om gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden (begränsad tillgångsundersökning). I övriga fall efterforskas även förekomsten av lös och fast egendom (fullständig tillgångsundersökning). Kronofogdemyndighet skall göra utredningåtgärder i den omfattning som begärs av borgenären. När det är fråga om den begränsade tillgångsundersökningen kan, om det anses vara lämpligt, dock utmätning föras av sådan lös egendom som är eller blir känd hos kronofogdemyndigheten, t.ex. vid samordning med annat mål. Aktualiseras under handläggningstiden utbetalning av restitutionsfordran utmäts den oberoende av yrkande om utmätning.

Borttagandet av införselinstitutet innebär att en underhållsberättigad (även försäkringskassa) inte som nu behöver lämna in två ansökningar avseende samma fordringsanspråk för att få löneexekution och utmätning av överskjutande skatt. Det räcker med en begäran om t. ex. begränsad tillgångsundersökning. Kronofogdemyndigheterna debiterar i pågående mål skuld för nytillkomna bidragsmånader och krediterar preskriberade bidrag. Den ettåriga handläggningstiden förlängs utan särskilt yrkande om löneutmätning pågår.

Anståndsreglerna vid utmätning har anpassats till förslaget om ettårig handläggning. Sökande får under handläggningsperiod inte lämna anstånd mer än två gånger. Ett anstånd får inte tillämpas mer än två månader. Då det är fråga om anstånd under pågående löneutmätning har den föreslagna anståndsregeln anpassats till systematiken i den nu gällande regeln beträffande försäljning av utmätt gods i 8 kap. 3 § utsökningsbalken. Kronofogdemyndighet kan på begäran av någon av parterna bevilja anstånd under pågående löneutmätning. På begäran av gäldenären får anstånd dock beviljas endast om utmätningssökanden medger det eller det ändå finns särskilda skäl till det. Vad avser anstånd vid handräckning föreslås en ny bestämmelse i 16 kap. utsökningsbalken. Genom hänvisningar tillämpas denna anståndsregel även vid handräckningar enligt konsumentkreditlagen och lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare.

Reglerna om fördelning av belopp vid utmätning och utbetalning av små belopp ändras. De nuvarande reglerna att kostnaderna skall tas ut först och att utmätning inte skall ske om kostnaderna inte blir täckta föreslås avskaffade. Fördelning skall ske proportionellt efter målens fordringsbelopp i vilket grundavgifter ingår. Övriga avgifter, de gemensamma avgifterna, skall tas ut först. Regeln, att utmätning inte skall ske om kostnaderna inte blir täckta, ersätts med att KFM i ökad utsträckning före en utmätning skall överväga om utmätningen kan tänkas ge ett resultat som gör åtgärden försvarlig. Dessutom föreslås också att KFM i enskilda mål inte skall betala ut belopp under 25 kr samt att allmänna mål till ringa belopp endast undantagsvis skall registreras i REX. Vidare föreslås ändring av forumreglerna. Kronofogdemyndighet bör få möjlighet att uppta mål mot flera gäldenärer från olika myndigheter till gemensam handläggning, om

stark intressegemenskap föreligger.

Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om utsökningsbalken
dels att 4 kap. 8 § och 15 kap. skall upphöra att gälla,
dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 2–4 och 30 §§, 3 kap. 4 och 21–23 §§, 4 kap. 3, 9–11, 30, 33 och 36 §§, 7 kap., 13 kap. 1, 6 och 20 a §§, 17 kap. 1, 3 och 7 §§, 18 kap. 7, 12 och 16 §§ och rubrikerna i 7 kap., skall ha följande lydelse,
dels att i balken skall införas femton nya paragrafer, 1 kap. 13 §, 2 kap. 9 a–9 k §§, 4 kap. 2 a §, 13 kap. 14 b § och 16 kap. 12 a §, samt närmast före 1 kap. 13 §, 2 kap. 9 a, 9 f, 9 i och 9 k §§ nya rubriker av följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 4 kap. 8 § skall sättas närmast före 4 kap. 9 §.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 kap.
	1 §
	Denna balk är tillämplig i fråga om verkställighet av dom eller annan exekutionstitel, som innefattar betalningsskyldighet eller annan förpliktelse, samt i fråga om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan liknande säkerhetsåtgärd.
Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning *eller införsel*. Verkställighet som avser annan förpliktelse eller säkerhetsåtgärd sker i den ordning som anges i 16 kap.	Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning. Verkställighet som avser annan förpliktelse eller säkerhetsåtgärd sker i den ordning som anges i 16 kap.
	Underhållsbidrag
	13 §
	Är någon skyldig att till fullgörande av lagstadgad underhållsskyldighet på särskilda tider utge bidrag till make, förutvarande make, eget barn eller annans barn, skall utmätningen avse samtliga vid verkställighetstillfället förfallna bidrag.
	Sökanden kan dock begära att verkställigheten skall begränsas till vissa bidragsbelopp.

2 kap.

2 §

Sökanden skall ange den *åtgärd* som *han yrkar.*

Sökanden skall ange den *verkställighetsåtgärd* som *ansökningen avser.*

Vid ansökan skall inges den exekutionstitel på grund varav verkställighet söks. Grundas anspråket på löpande skuldebrev eller annan handling, vars företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning eller påkalla fullgörande av annan förpliktelse, skall den handlingen inges.

Exekutionstiteln skall inges i huvudskrift eller, om kronofogdemyndigheten anser det tillräckligt, i bestyrkt avskrift. Handling som avses i andra stycket andra meningen skall inges i huvudskrift. Annan handling bör inges i huvudskrift eller bestyrkt avskrift.

Görs ansökan på medium för automatisk databehandling behöver exekutionstiteln inte inges, om den är ett utslag i mål om betalningsföreläggande, som har meddelats tidigast tre år innan verkställighet söks.

3 §

Om behörig kronofogdemyndighet finns bestämelser i 4 kap. 8 §, 15 kap. 7 § samt 16 kap. 1 och 10 §§.

Vid tillämpning av denna balk skall med svarandens hemvist förstås den ort där han är bosatt samt, beträffande dödsbo, den ort där den döde senast var bosatt och, beträffande annan juridisk person, den ort som enligt 10 kap. rättegångsbalken grundar domstols behörighet i tvistemål i allmänhet.

Ansökan om utmätning skall göras hos kronofogdemyndigheten i det län där gäldenären har sitt hemvist. Vid tillämpning av denna balk skall med svarandens hemvist förstås den ort där han är bosatt samt, beträffande dödsbo, den ort där den döde senast var bosatt och, beträffande annan juridisk person, den ort som enligt 10 kap. rättegångsbalken grundar domstols behörighet i tvistemål i allmänhet.

Ansökan om utmätning får också göras hos kronofogdemyndigheten i det län där egendom som tillhör svaranden finns eller där verkställighet annars med fördel kan äga rum.

Har gäldenären inte hemvist här i riket, söks löneutmätning vid kronofogdemyndigheten i Stockholms län.

I fråga om avhysning och annan verkställighet finns regler om behörig kronofogdemyndighet i16 kap. 1 och 10 §§.

4 §

Har ansökan gjorts hos en kronofogdemyndighet som *ej* är behörig, skall målet genast överlämnas till *den* kronofogdemyndighet som enligt vad handlingarna visar är behörig. Ansökan anses gjord, när *ansökningshandlingen* kom in till den *förra* myndigheten eller, i fråga om muntlig ansökan, när sådan ansökan gjordes *där*.

Har ansökan gjorts hos en behörig kronofogdemyndighet och är även annan kronofogdemyndighet behörig, får målet överlämnas till den myndigheten, om målet ej utan avsevärd olägenhet kan handläggas vid den förra myndigheten eller överlämnande annars uppenbart främjar målets handläggning.

Har ansökan gjorts hos en kronofogdemyndighet som *inte* är behörig, skall målet genast överlämnas till *en* kronofogdemyndighet som enligt vad handlingarna visar är behörig. Ansökan anses gjord, när *den* kom in till den *första* myndigheten eller, i fråga om muntlig ansökan, när sådan ansökan gjordes *hos den första myndigheten. Trots att en myndighet inte är behörig får myndigheten i brådskande fall vidta åtgärd som avses i 6 kap. 12 § innan målet överlämnas till den behöriga myndigheten.*

Även om den myndighet där ansökan gjorts är behörig, får målet överlämnas till annan behörig kronofogdemyndighet, om det främjar målets handläggning. Målet får också överlämnas efter det att utmätning har verkställts eller andra åtgärder vidtagits.

Ansökan om utmätning

9 a §

Ett mål om utmätning handläggs under ett år från dagen för ansökan. Målet kan under handläggningstiden vara föremål för utredning, verkställighet eller bevakning. Vid utmätning för konkursbos räkning enligt 7 kap. 24 § handläggs dock målet under konkursen utan tidsbegränsning.

Pågår vid utgången av ettårsperioden löneutmätning för underhållsbidrag som omfattas av 1 kap. 13 §, skall målet handläggas under ytterligare ettårsperiod.

Försätts gäldenären i konkurs, avbryts handläggningen av målet, om inte löneutmätning äger rum för en fordran som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § 1.

9 b §

Även efter det att ettårsperioden löpt ut eller handläggningen avbrutits enligt 9 a § får utmätt gods säljas, influtna medel redovisas och åtgärd mot arbetsgivare enligt 7 kap. 25 § vidtas.

9 c §

Får kronofogdemyndigheten under handläggningstiden kännedom om förekomsten av utmätningsbar lön eller lös egendom, utmäter myndigheten lönen eller egendomen, om det med beaktande av 4 kap. 3 § bör ske.

I fråga om utmätning av fast egendom, registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg tilllämpas 4 kap. 5 §.

9 d §

Skall under handläggningstiden till gäldenären återbetalas sådan restitutionsfordran som avses i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, utmäter kronofogdemyndigheten fordringen till den del den inte tas i anspråk genom avräkning.

9 e §

Sökanden kan under de sista sex månaderna av handläggningstiden begära att handläggningen skall fortsätta under

ytterligare en period (förnyelseansökan).

En förnyelseansökan får göras ett obegränsat antal gånger och kan avse endast bevakning av målet.

Begränsad och fullständig tillgångsundersökning

9 f §

Har sökanden begärt begränsad tillgångsundersökning och är gäldenären en fysisk person, utreder krono fogdemyndigheten svarandens anställnings- och inkomstförhållanden.

9 g §

Har sökanden begärt utmätning utan inskränkning (fullständig tillgångsundersökning), skall kronofogdemyndigheten utreda svarandens anställnings- och inkomstförhållanden samt efterforska förekomsten av utmätningsbar lös och fast egendom.

9 h §

Kronofogdemyndigheten skall i förekommande fall snarast möjligt efter genomförd utredning underrätta sökanden om

1. att utmätning av lön inte kan ske eller

2. att svaranden saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen.

Tilläggsansökan

9 i §

Sökanden kan under handläggningstiden i en tilläggsansökan begära att myndigheten utreder svarandens inkomst-

förhållanden eller efterforskar förekomsten av utmätningsbar lös och fast egendom.

9 j §

Tilläggsansökan får göras obegränsat antal gånger.

Bevakning

9 k §

Under den tid då varken utredning eller verkställighet pågår, bevakar kronofogdemyndigheten målet. Under bevakningstiden tilllämpas 9 c - 9 e, 9 i - 9 j §§ och 4 kap. 11 §.

30 §

Bestämmelserna i 1 och 2 §§, 4 § första stycket, 5 § och 10 § andra stycket gäller ej i allmänt mål. I fråga om sökanden i sådant mål gäller ej 6 § och ej heller 29 § i fall då exekutionstiteln upphävs.

Föreskrifterna i 9 a–9 k §§ tillämpas inte för sådan fordran i allmänt mål som avskrivs med stöd av bestämmelser i uppbördslagen (1953:272), bötesverkställighetslagen (1979:189), lagen (1984:151) om punktskatter och prisreglerings avgifter, förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift, bötesverkställighetsförordningen (1979:197) samt sådan fordran enligt rättshjälpslagen (1972:429) som enligt avskrivningskungörelsen (1965:921) avskrivs av rättshjälpsmyndigheten.

Sökanden i allmänt mål företräds av kronofogdemyndigheten. I tvist som avses i 4 kap. 20–23 och 26 §§, 9 kap. 11 § tredje stycket och 13 kap. 7 § andra stycket samt vid utförande av talan i överklagat utsökningsmål företräds dock sökanden i allmänt mål av riksskatteverket.

I allmänt mål anses ansökan gjord, när indrivningshandlingarna har kommit in till kronofogdemyndigheten eller, om myndigheten är ansluten till systemet för automatisk databehandling inom exekutions-

väsendet, när indrivningsuppdraget har förts in i systemet och uppgifterna är tillgängliga för kronofogdemyndigheten.

3 kap.

4 §

Dom som ej har vunnit laga kraft får verkställas i fall och under villkor som anges i 5–9 §§.

Om hinder mot att utmätt egendom säljs eller influtna medel betalas ut finns bestämmelser i 8 kap. 4 §, 13 kap. 14 § och *15 kap. 22* §.

Om hinder mot att utmätt egendom säljs eller influtna medel betalas ut finns bestämmelser i 8 kap. 4 § *samt* 13 kap. *1* och 14 §§.

21 §

Visar svaranden att han har fullgjort betalningsskyldighet eller annan förpliktelse som ansökningen om verkställighet avser, får verkställighet ej äga rum. Detsamma gäller om svaranden till kvittning åberopar fordran, som har fastställts genom exekutionstitel vilken får verkställas eller som grundas på skuldebrev eller annat skriftligt fordringsbevis, och i övrigt förutsättningar för kvittning föreligger.

Gör svaranden gällande att annat förhållande som rör parternas mellanhavande utgör hinder mot verkställig het och kan invändningen ej lämnas utan avseende, får verkställighet ej heller äga rum.

Kronofogdemyndigheten beaktar dock självmant preskriptionen av fordringar avseende underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken eller föräldrabalken.

Föreligger fall som avses i första eller andra stycket och har åtgärd för verkställighet redan vidtagits i målet, skall åtgärden återgå, om det kan ske.

Kronofogdemyndighetens beslut med anledning av invändning som avses i första eller andra stycket hindrar ej att saken prövas i rättegång.

22 §

Upphävs exekutionstitel, skall sökt verkställighet omedelbart inställas. Redan vidtagen åtgärd för verkställighet skall såvitt möjligt återgå. Sådan återgång skall ske genast, om ej annat har förordnats.

I mål om utmätning *eller införsel* skall dock vidtagen åtgärd ej utan särskilt förordnande återgå förrän det avgörande varigenom exe-

Upphävs exekutionstitel, skall sökt verkställighet omedelbart inställas. Redan vidtagen åtgärd för verkställighet skall såvitt möjligt återgå. Sådan återgång skall ske genast, om ej annat har förordnats.

I mål om utmätning skall dock vidtagen åtgärd ej utan särskilt förordnande återgå förrän det avgörande varigenom

kutionstiteln har upphävts har vunnit laga kraft.

I mål om utmätning *eller införsel* skall kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad borgenären skall betala tillbaka. Härvid får ställd säkerhet tagas i anspråk. I annat mål skall myndigheten på begäran återställa besittning eller annat förhållande som har rubbats, om hinder ej möter.

exekutionstiteln har upphävts har vunnit laga kraft.

I mål om utmätning skall kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad borgenären skall betala tillbaka. Härvid får ställd säkerhet tagas i anspråk. I annat mål skall myndigheten på begäran återställa besittning eller annat förhållande som har rubbats, om hinder ej möter.

Sökanden är även skyldig att ersätta skada som svaranden har lidit genom verkställigheten.

23 §

Bestämmelserna i 3–13 och 15–20 §§ samt 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna och andra och tredje styckena gäller ej i allmänt mål.

Dom eller beslut, varigenom någon har dömts att utge böter eller vite eller har ålagts sådan särskild rättsverkan av brott som innefattar betalningsskyldighet, får ej verkställas förrän domen eller beslutet har vunnit laga kraft. Annan exekutionstitel i allmänt mål får verkställas innan den har vunnit laga kraft, om det är särskilt föreskrivet.

Exekutionstitel i allmänt mål verkställs såsom lagakraftägande dom. I stället för vad som sägs i 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna gäller att återgång av utmätning *eller införsel* skall ske genast, när exekutionstiteln har upphävts.

Exekutionstitel i allmänt mål verkställs såsom lagakraftägande dom. I stället för vad som sägs i 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna gäller att återgång av utmätning skall ske genast, när exekutionstiteln har upphävts.

4 kap.

2 a §

Fordran på återbetalning av skatt och avgift får utmätas för fordran i enskilt mål först i samband med att kronofogdemyndigheten enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter är berättigad att ta i anspråk fordringsbeloppet för avräkning enligt den lagen. Fordran på överskjutande skatt enligt 68 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272) får inte utmätas i ett mål som kommit in

till myndigheten under perioden den 1 september - den 31 december det år under vilket den överskjutande skatten utbetalas.

3 §

Utmätning skall ske endast om försäljningen av egendom efter avdrag för kostnaderna kan beräknas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig.

Av utmätningsbar egendom bör i första hand tagas i anspråk sådan tillgång som kan användas till fordringens betalning med minsta kostnad, förlust eller annan olägenhet för gäldenären, om ej annat följer av 4–6 §§.

9 §

Kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning som påkallas av ansökningens innehåll, gäldenärens förhållanden och övriga omständigheter undersöka huruvida gäldenären har utmätningsbar egendom.

Vid fullständig tillgångsundersökning och efter en tilläggsansökan som avser efterforskning av lös och fast egendom undersöker kronofogdemyndigheten förekomsten av utmätningsbar egendom i den utsträckning som påkallas av uppgifter i ansökningen, gäldenärens förhållanden och omständigheterna i övrigt.

10 §

Utmätning skall ske så snart som möjligt *efter det att* behövliga *handlingar* har kommit in till kronokronofogdemyndigheten.

Lämnar sökanden anstånd med utmätning och varar anståndet *över sex* månader *från dagen för* ansökningen, är *denna* förfallen.

Om sökanden ger anstånd fler än två gånger, är ansökningen också förfallen.

Utmätning skall ske så snart som möjligt *sedan de* behövliga *handlingarna* har kommit in till kronofogdemyndigheten.

Lämnar sökanden anstånd med utmätning och varar anståndet *mer än två* månader, är ansökningen förfallen. *Detsamma gäller när sökanden lämnar anstånd för tredje gången under en ettårsperiod.*

Under anståndstiden tillämpas 2 kap. 9 d och 9 e §§ samt 4 kap. 11 §.

11 §

Har två eller flera sökt utmätning mot samma gäldenär, skall utmätning för fordringarna ske samtidigt, om ej utmätning för någon av fordringarna därigenom fördröjs oskäligt.

Bestämmelserna i *15 kap. 16* § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid *införsel* har motsvarande tillämpning vid utmätning.

Bestämmelserna i *7 kap. 22* § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid *löneutmätning* har motsvarande tilllämpning vid *annan* utmätning.

30 §

Utmätning medför förmånsrätt i och med beslutet, om ej annat följer av andra eller fjärde stycket eller 7 kap. *13* §.

Utmätning medför förmånsrätt i och med beslutet, om ej annat följer av andra eller fjärde stycket eller 7 kap. *15* §.

Utmätning av här i riket registrerat skepp eller luftfartyg, intecknade reservdelar till sådant luftfartyg eller fast egendom medför ej förmånsrätt förrän ärende angående anteckning om utmätning tas upp på inskrivningsdag. Upptas på samma inskrivningsdag mer än ett sådant ärende, skall den utmätning som skedde först ha företräde. Om här i riket registrerat skepp eller luftfartyg som har utmätts här blir utmätt i främmande stat innan det har tagits om hand av kronofogdemyndigheten, skall den rätt som har vunnits genom den förra utmätningen gälla som panträtt.

Utmätning av fast egendom medför företräde framför rättighet i egendomen, om ärende angående anteckning om utmätningen tas upp senast på den inskrivningsdag då inskrivning av rättigheten söks.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt aktiekontolagen (1989:827) eller lagen (1991:195) om penningmarknadskonton medför förmånsrätt genom registrering av utmätningen enligt de lagarna. En utmätning som avses i 7 kap. 7 § tredje stycket lagen om penningmarknadskonton medför dock förmånsrätt genom underrättelse till panthavaren eller, om denne har placerarombud, till ombudet. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 8 kap. aktiekontolagen eller 3 kap. 1 § andra stycket lagen om penningmarknadskonton inträder förmånsrätten i stället genom underrättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmätningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt nämnda kap. i aktiekontolagen eller sistnämnda lagrum i lagen om penningmarknadskonton.

33 §

Om det genom rättegång eller på annat sätt blir utrett att utmätt egendom tillhörde tredje man, skall utmätningen hävas, såvida ej tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden. Har egendomen sålts, gäller hävandet av utmätningen endast rätten till influtna medel.

Utmätning skall också hävas, om försäljning av egendomen

Utmätningen skall också hävas,

eller indrivning av utmätt fordran ej kan antagas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig.

1. om försäljning av egendomen eller indrivning av utmätt fordran ej kan antagas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig *eller*

2. om fordringsanspråket kan antas bli tillgodosett genom utmätning enligt 7 kap.

36 §

Bestämmelserna i 10 § gäller ej i allmänt mål. I sådant mål skall utmätning ske så snart som möjligt efter den tidpunkt som anges i 2 kap. 30 § *tredje* stycket om ej uppskov beviljas med betalningen eller annat särskilt skäl föreligger i målet.

Bestämmelserna i 10 § gäller ej i allmänt mål. I sådant mål skall utmätning ske så snart som möjligt efter den tidpunkt som anges i 2 kap. 30 § *fjärde* stycket om ej uppskov beviljas med betalningen eller annat särskilt skäl föreligger i målet.

7 kap.

Utmätning av lön m.m.

Allmänna bestämmelser

1 §

Bestämmelserna i detta kapitel gäller i fråga om utmätning av

1. arbetstagares lön, vare sig den utgår som tidlön, ackordslön, provision eller annan gottgörelse,

2. annan ersättning för arbetsinsats av gäldenären, om dennes ställning är jämförlig med en arbetstagares,

3. belopp som utgår som pension eller livränta,

4. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, rehabiliteringspenning, ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och annan ersättning som utgår på grund av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring eller annan tjänstgöring som ersätts med samma eller liknande förmåner

1. arbetstagares lön, vare den utgår som tidlön, ackordslön, provision eller annan gottgörelse,

2. annan ersättning för arbetsinsats av gäldenären, om dennes ställning är jämförlig med en arbetstagares,

3. periodiskt vederlag för utnyttjande av patent, rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annan sådan rättighet eller för överlåtelse av rörelse, 4. belopp som utgår som pension eller livränta,

5. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, rehabiliteringspenning, ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och annan ersättning som utgår på grund

som värnpliktstjänstgöring, allt i den mån ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller skall återbetalas.

Bestämmelserna i detta kapitel är ej tillämpliga när gäldenären är dödsbo eller annan juridisk person.

För vissa fall när skälig lön ej utgår för gäldenärens arbete gäller enligt 18 § särskilda bestämmelser.

av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring eller annan tjänstgöring som ersätts med samma eller liknande förmåner som värnpliktstjänstgöring, allt i den mån ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller skall återbetalas.

2 §

Vad som föreskrivs om utmätning av lön gäller även utmätning av annan förmån som avses i 1 §, om ej annat anges. Bestämmelser om arbetsgivare gäller därvid den som utger förmånen.

För vissa fall när skälig lön ej utgår för gäldenärens arbete gäller enligt 27 § särskilda bestämmelser.

Villkor för utmätning

3 §

Lön som innestår hos arbetsgivaren får utmätas genom att arbetsgivaren åläggs att innehålla och tillställa kronofogdemyndigheten viss del. Beslut om utmätning får meddelas beträffande lön som förfaller under viss i beslutet angiven tid eller beträffande viss lönepost.

Vad som föreskrivs om utmätning av lön gäller även utmätning av annan förmån som avses i 1 §, om ej annat anges. Bestämmelser om arbetsgivare gäller därvid den som utger förmånen.

Särskilda förutsättningar för utmätning

4 §

Lön får tagas i anspråk genom utmätning endast i den mån lönen uppenbart överstiger vad som behövs för gäldenärens och hans familjs underhåll samt till fullgörande av underhållsskyldighet som i övrigt

Utmätning av lön för underhållsbidrag som omfattas av 1 kap. 13 § får ske endast om bidragsbeloppet utestår obetalt eller om gäldenären vid två eller flera tillfällen under de senaste två åren före utmätningsbeslutet

åvilar honom. Om utmätningen avser ackordslön, provision eller annan ersättning som innestår för längre tid än en månad, skall särskild hänsyn tagas till detta förhållande.

har underlåtit att betala i rätt tid och det finns anledning anta att detta skall upprepas.

Utmätningen får dock aldrig ske för annat bidragsbelopp än sådant som är förfallet när verkställighet skall ske eller som förfaller näst därefter.

Förfarandet

5 §

Utmätning får ej under ett och samma kalenderår tillämpas sammanlagt längre tid än sex månader. Utmätning får ej heller under två kalenderår efter varandra ske så att lönen i en följd eller utan större uppehåll tas i anspråk under längre tid än sex månader. Det bör om möjligt undvikas att lönen tas i anspråk under gäldenärens semester eller i omedelbar anknytning till denna.

Första stycket är ej tillämpligt vid utmätning av ackordslön, provision eller annan ersättning som innestår för längre tid än en månad. Meddelas i annat fall beslut om utmätning beträffande viss lönepost, skall beslutet vid tillämpning av första stycket anses gälla den tid på vilken den posten belöper.

Om belopp som utgår som pension eller livränta förfaller med längre mellanrum än en månad, får utmätning därav ej ske i vidare mån än om beloppen hade förfallit månadsvis.

Lön som innestår hos arbetsgivaren får utmätas genom att arbetsgivaren åläggs att innehålla och tillställa kronofogdemyndigheten viss del. Beslutet om utmätning får avse framtida utbetalningar av lön eller viss lönepost. Löneutmätning får inte äga rum när gäldenären är en juridisk person.

6 §

Ersättning som utgår i stället för semester och innestår hos arbetsgivaren får ej i något fall utmätas utan gäldenärens

Lön får tas i anspråk genom utmätning endast i den mån lönen överstiger vad gäldenären behöver för sitt eget underhåll

medgivande i målet. Detta gäller även semestermedel som av arbetsgivaren har betalats till särskild kassa och innestår hos denna.

och familjens behov samt till fullgörande av betalningsskyldighet till annan som vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel har bättre rätt till lönen. Vid utmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 16 § 1, skall även betalningsskyldighet till annan som har lika rätt som sökanden beaktas.

Löneutmätning skall beslutas i ersättning som avses i 1 § 1–2 endast om den beräknas regelbundet inbringa mer än 100 kr. per kalendermånad. Om det finns särskilda skäl skall utmätning ske utan hinder härav.

Förfarandet

7 §

Innan beslut om utmätning meddelas skall gäldenären beredas tillfälle att yttra sig, om det kan ske utan avsevärd tidsutdräkt. Gäldenären behöver dock ej höras när han byter anställning och beslut skall meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren, om ej särskilda skäl föreligger.

Den del av lönen som skall förbehållas gäldenären (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av ett normalbelopp, som för kalenderår utgör för ensamstående 44 000 kronor samt sammanlevande makar och därmed jämställda 70 000 kronor, och för varje barn 21 500 kronor till och med det kalenderår det fyller 6 år. För äldre barn är normalbeloppet 27 000 kronor.

Normalbeloppen skall varje nytt kalenderår multipliceras med det tal (jämförelsetal) som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad föregående år och prisläget i oktober 1991. Normalbeloppen skall anses innefatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Normalbeloppen fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

8 §

Kronofogdemyndigheten bestämmer dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (utmätningsbeloppet), dels det belopp som enligt 4 § skall förbehållas gäldenären (det utmätningsfria beloppet).

Är det fråga om utmätning av sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket 4, bestäms utmätningsbeloppet och det utmätningsfria beloppet per dag.

Vid utmätning av lön skall kronofogdemyndigheten bestämma dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (utmätningsbeloppet) och dels förbehållsbeloppet. I stället för att fastställa ett utmätningsbelopp får myndigheten bestämma att hela det utmätningsbara utrymmet skall tas i anspråk.

Är fråga om utmätning av sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § 5, bestäms utmätningsbeloppet och förbehållsbeloppet per dag. Utges den ifrågavarande ersättningen för mer än en dag, skall utbetalaren räkna samman utmätningsbelopp och förbehållsbelopp för samtliga dagar som ingår i ersättningsperioden.

8 a §

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket utges för mer än en dag, skall utmätningsbeloppen och de utmätningsfria beloppen räknas samman för samtliga dagar som ersättningsperioden omfattar.

9 §

Om särskilda skäl föreligger, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att anpassa sättet för lönens utbetalande så att utmätning kan verkställas i därför lämpad ordning.

Innan beslut om utmätning meddelas, skall gäldenären ges tillfälle att yttra sig, om det kan ske utan avsevärd tidsutdräkt. Om det inte finns särskilda skäl för det, behöver gäldenären dock inte höras när han byter anställning och beslut skall

meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren.

10 §

Beslut om utmätning skall ändras, om anledning föreligger. Innan ändring beslutas skall den part som ändringen går emot beredas tillfälle att yttra sig, om ej det är uppenbart obehövligt eller beslutet ej kan uppskjutas.

Beslut om utmätning skall ändras, om det finns anledning till det. Innan en ändring som går gäldenären emot beslutas, skall denne ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövligt eller beslutet ej kan uppskjutas.

11 §

Kronofogdemyndigheten skall underrätta arbetsgivaren angående beslut om utmätning och i fråga som avses i 9 eller 10 §.

Vid utmätning av ett engångsbelopp för fordringar som avses i 16 § 1 skall kronofogdemyndigheten vid behov fördela beloppet på särskilda poster efter vad som är skäligt med hänsyn till den tid för vilken beloppet är avsett och övriga omständigheter. De särskilda posterna anses vid utmätningen förfallna enligt vad som sålunda bestämts.

Företrädesordning

12 §

Skatteavdrag har företräde framför utmätning. Om förhållandet mellan införsel och utmätning finns bestämmelser i 15 kap. 16 och 17 §§.

Om det finns särskilda skäl, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att anpassa sättet för löneutbetalningen så att utmätningen kan verkställas i avsedd ordning.

13 §

Utmätningen medför förmånsrätt när det belopp som skall innehållas har förfallit till beta ning.

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket 4 utges för mer än en dag, skall ersättningen anses ha förfallit till betalning med utmätningsbeloppet varje dag

Kronofogdemyndigheten skall underrätta arbetsgivaren om ett beslut om utmätning, om ändring av utmätning samt om beslut enligt 12 § om sättet för löneutbetalningen.

som ersättningsperioden omfattar.

14 §

Har beslut om utmätning för viss fordran meddelats beträffande belopp som utgår som pension eller livränta och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för annan fordran, skall den senare utmätningen anses ha skett även för obetald del av den förra fordringen.

Kronofogdemyndigheten får på begäran av utmätningssökanden eller gäldenären bevilja anstånd under pågående löneutmätning. På begäran av gäldenären får anstånd dock beviljas endast om utmätningssökanden medger det eller det ändå finns särskilda skäl.

Företrädesordningen

15 §

Försätts gäldenären i konkurs, får beslut om utmätning ej tillämpas beträffande lön som förfaller under konkursen.

Löneutmätning medför förmånsrätt enligt 8 § förmånsrättslagen (1970:979) när det belopp som skall innehållas har förfallit till betalning.

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § 5 utges för mer än en dag, skall ersättningen anses ha förfallit till betalning med utmätningsbeloppet varje dag som ersättningsperioden omfattar.

Arbetsgivares skyldigheter

16 §

Utmätningsbeloppet skall innehållas endast i den mån lönen överskjuter det utmätningsfria beloppet.

Arbetsgivaren skall tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp på tid och sätt som myndigheten bestämmer. I de fall regeringen föreskriver kan kronofogdemyndigheten besluta att innehållet belopp skall tillställas en annan myndighet än kronofogdemyndigheten.

Vid löneutmätning har följande fordringar i nämnd ordning företräde framför andra fordringsanspråk.

1. Fordran som avser underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken eller föräldrabalken.

2. Fordran till konkursbo avseende anspråk enligt 3 kap. 4 § konkurslagen (1987:672), när avdraget gjorts under konkursen.

3. Fordran som avses i 2 § lagen (1985:146) om avräkning

Om särskild anledning föreligger, får arbetsgivaren åläggas att omedelbart tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp.

vid återbetalning av skatter och avgifter. Samma företrädesrätt har en fordran som avser utländska skatter, avgifter och böter i den mån handräckning skall lämnas enligt lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden.

17 §

Betalar arbetsgivaren ut lön i uppenbar strid mot beslut om utmätning eller underlåter han att inom föreskriven tid eller på anfordran tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp, får hos arbetsgivaren genast utsökas vad denne skulle ha innehållit eller har innehållit.

Företrädesrätten enligt 16 § 1 gäller även sådant utländskt underhållsbidrag som får verkställas i Sverige, om bidraget vid verkställighetstillfället inte är äldre än tre år.

Företrädesrätten enligt 16 § 3 gäller även vid indrivning mot annan än den som ursprungligen ansvarade för fordringen, om inte något annat följer av den författning enligt vilken verkställighet får ske.

18 §

Arbetar gäldenären i annans förvärvsverksamhet utan lön eller mot uppenbart för låg ersättning och kan till följd därav utmätning ej äga rum, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att, för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat förordnas, till myndigheten utge så mycket som hade kunnat tagas ut genom utmätning om skälig lön hade utgått för arbetet. Innan beslut meddelas skall gäldenären och arbetsgivaren beredas tillfälle att yttra sig.

Åtgärd som avses i första stycket räknas som utmätning av lön. Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i 17 §.

Skatteavdrag för preliminär skatt har företräde framför löneutmätning. Utmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 16 § har företräde framför avdrag för kvarstående skatt. Vid löneutmätning för annan fordran har avdraget för kvarstående skatt företräde.

Det förbehållsbelopp som har bestämts i ett utmätningsbeslut tillämpas under den tid som beslutet avser också vid löneavdrag för kvarstående skatt.

19 §

Samtidigt som utmätning sker av lön får även annan tillgång utmätas till säkerhet för sökandens fordran. Med vidare åtgärd i den delen får anstå under högst ett år i avvaktan på att lön innehålls till betalning av fordringen.

Vid samtidig utmätning för flera underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 16 § skall det innehållna beloppet fördelas efter de löpande bidragens storlek. Om mera än som svarar mot de löpande bidragen har utmätts, har bidrag som har stått ute längst företräde vid fördelningen av det överskjutande beloppet.
Delbetalning som inflyter på viss underhållsberättigads fordran, avräknas i första hand på den fordran som har stått ute längst. Dock får belopp inte avräknas på en fordran som är äldre än tre år.

20 §

Sedan lön har betalats ut, gäller om utmätning av medlen vad som sägs i 5 kap.

Vid utmätning för flera fordringar avseende skatt m.m. enligt 16 § 3 skall avräkning ske på den fordran som enligt 2–3 §§ lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. stått ute längst. Beträffande lika gamla skulder skall influtet belopp fördelas efter skuldernas storlek.

Straffbestämmelse

21 §

Arbetsgivare, som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid tillställa kronofogdemyndigheten belopp som skulle ha innehållits enligt beslut om utmätning, döms till böter.

Vid samtidig utmätning för andra fordringar än sådana som har företrädesrätt enligt 16 § har dessa lika rätt om inte något annat följer av 13 kap. 20 a §.

22 §

Bor gäldenären varaktigt tillsammans med sin make och

överstiger underhållsbidrag till maken eller till makarnas barn vad som skäligen bör tillkomma den underhållsberättigade, får bidraget vid tillämpningen av 18, 19 och 21 §§ jämkas till fördel för annan fordran för vilken utmätning sker samtidigt. Om det finns särskilda skäl, får sådan jämkning ske även av annat underhållsbidrag, om detta överstiger vad som skäligen behövs för den underhållsberättigades försörjning.

Har gäldenären rätt till avdrag på underhållsbidrag enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken, får belopp som på grund härav tillgodoräknas honom inte tas i anspråk genom utmätning för fordran som tillkommer annan än den underhållsberättigade eller någon som har inträtt i dennes rätt.

23 §

Har utmätning för fordran med företrädesrätt enligt 16 § beviljats i förmån som avses i 1 § 3 eller 4 och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för annan fordran, har den förra utmätningen företräde till betalning ur vad som inflyter till följd av den senare utmätningen. I fråga om underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 16 § gäller det nu sagda de bidragsbelopp som har förfallit till betalning när beslutet om utmätning av rättigheten meddelas eller förfaller näst därefter.

Har utmätning beviljats i förmån som avses i 1 § 3 eller 4 för annan fordran än sådan som avses i 16 § och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för ytterligare fordran, skall den

senare utmätningen anses ha skett även för den obetalda delen av den förra fordringen.

24 §

Utmätning enligt detta kapitel får utan hinder av att gäldenären är i konkurs äga rum

1. för fordran som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 16 § 1 och

2. för konkursboets räkning.

Försätts gäldenären i konkurs under pågående löneutmätning för annan fordran än som sägs i första stycket 1, fortgår utmätningen för konkursboets räkning, om inte konkursförvaltaren begär att verkställigheten skall upphöra.

Arbetsgivares skyldigheter

25 §

Arbetsgivaren skall innehålla utmätningsbeloppet endast till den del som lönen överstiger förbehållsbeloppet.

Arbetsgivaren skall tillställa kronofogdemyndigheten det innehållna beloppet på tid och sätt som myndigheten bestämmer. Kronofogdemyndigheten får, i de fall regeringen medger det, besluta att det innehållna beloppet skall tillställas en annan myndighet än kronofogdemyndigheten.

Om det finns en särskild anledning till det, får arbetsgivaren åläggas att omedelbart tillställa kronofogdemyndigheten det innehållna beloppet.

26 §

Betalar arbetsgivaren ut lön i uppenbar strid mot ett beslut om löneutmätning eller underlåter

han att inom föreskriven tid eller på anfordran tillställa kronofogdemyndigheten det innehållna beloppet, får myndigheten hos arbetsgivaren genast genom utmätning ta ut vad denne skulle ha eller har innehållit.

27 §

Arbetar gäldenären i annans förvärvsverksamhet utan lön eller mot uppenbart för låg ersättning och kan till följd därav utmätning inte ske eller ske endast med ett belopp som enligt kronofogdemyndighetens mening är för litet, får myndigheten ålägga arbetsgivaren att för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat förordnas till myndigheten utge så mycket som hade kunnat tas ut genom utmätning, om skälig lön hade utgått för arbetet. Innan ett sådant beslut meddelas skall gäldenären och arbetsgivaren ges tillfälle att yttra sig.

Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i 26 §.

Verkan av utmätning

28 §

Har arbetsgivaren innehållit medel vid löneutmätning i allmänt mål för fordran som avses i 2 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, är gäldenären inte längre betalningsskyldig för den del av fordringen som motsvaras av det innehållna beloppet, även om det inte kan tas ut hos

arbetsgivaren. Detsamma gäller när medel innehållits för underhållsbidrag, om fordringen tillkommer allmän försäkringskassa enligt 15 § lagen (1964:143) om bidragsförskott.

29 §

Sedan lön betalats ut, kan medlen utmätas endast i enlighet med vad som sägs i 5 kap.

Straffbestämmelse

30 §

En arbetsgivare som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid tillställa kronofogdemyndigheten belopp som skulle ha innehållits enligt beslut om löneutmätning döms till böter.

13 kap.

1 §

Medel som har influtit till kronofogdemyndigheten i mål om utmätning skall redovisas så snart som möjligt. Är influtet belopp ringa och kan det antagas att ytterligare medel kommer att inflyta i målet, får *det* avvaktas.

Medel som har influtit till kronofogdemyndigheten i mål om utmätning skall redovisas så snart som möjligt. Är influtet belopp ringa och kan det antagas att ytterligare medel kommer att inflyta i målet, får *redovisningen* avvaktas.

Belopp som har influtit vid löneutmätning skall redovisas till sökanden eller, i förekommande fall, till dennes ombud. Att redovisning skall ske till konkursförvaltaren när gäldenären är försatt i konkurs följer av 3 kap. 8 § konkurslagen (1987:672).

Belopp som har influtit vid löneutmätning för fordran som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § 1 skall dock även under konkurs redovisas till sökanden,

eller, i förekommande fall, till dennes ombud.

Vid utmätning för ej förfallet underhållsbidrag enligt 7 kap. 4 § får redovisning ske tidigast i anslutning till den tidpunkt då bidraget förfaller till betalning.

6 §

Fordran som skall beaktas upptas med det belopp till vilket den uppgår på fördelningsdagen. Som fördelningsdag anses härvid den dag till vilken fördelningssammanträde är utsatt, även om hinder möter att då verkställa fördelningen. När sammanträde ej hålls, anses den dag då kronofogdemyndighetens beslut meddelas som fördelningsdag.

Vid fördelning betraktas sådan förrättningskostnad som sökanden svarar för som en del av hans fordran. Kostnader som är gemensamma för flera sökande skall tas ut före fördelningen.

Begär borgenär betalning för fordran som ej har anmälts i tid, skall utdelning utgå av överskott, om sådant uppkommer.

14 b §

Vid löneutmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § 1 tillämpas inte 14 § 3.

20 a §

Kronofogdemyndigheten är inte skyldig att betala ut belopp som understiger tio kronor. Om beloppet inte betalas ut, tillfaller det staten.

Belopp som understiger 25 kr. betalas inte ut utan tillfaller staten.

Om det finns flera sökande och om det belopp som skall betalas ut till en av dessa understiger 100 kr., skall beloppet, om särskilda skäl inte föranleder något annat, inte betalas ut till sökanden utan fördelas mellan andra sökande som inte har tillgodosetts fullt ut.

16 kap.

12 a §

Lämnar sökanden anstånd med verkställighet och varar

anståndet utöver sex månader från dagen för ansökan, är ansökningen förfallen. Detsamma gäller när sökanden ger anstånd för tredje gången.

Kronofogdemyndigheten får bevilja anstånd med handräckning, om särskilda skäl föreligger med hänsyn till köparens förhållanden och övriga omständigheter. Anstånd får dock inte beviljas utöver fyra månader från dagen för ansökningen om handräckning. Kronofogdemyndigheten får föreskriva villkor för anståndet och, om anledning förekommer till det, förklara att anståndet skall upphöra att gälla.

17 kap.

1 §

I utsökningsmål tas ut ersättning för statens kostnader för förfarandet hos kronofogdemyndigheten i den omfattning regeringen föreskriver (förrättningskostnader). *Vid införsel tas dock ej ut någon ersättning.*

I utsökningsmål tas ut ersättning för statens kostnader för förfarandet hos kronofogdemyndigheten i den omfattning regeringen föreskriver (förrättningskostnader).

3 §

Sökanden ansvarar ej för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. *17* § *eller* p. 19 § jämförd med 7 kap. 17 § eller för handräckning enligt 8 kap. 18 §.

Sökanden ansvarar ej för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. *26* § eller för handräckning enligt 8 kap. 18 §.

Vid avhysning ansvarar sökanden ej för kostnad för förvaring av svarandens egendom eller för annan åtgärd som väsentligen avser att skydda svaranden mot förlust. Detsamma gäller kostnad för försäljning enligt 16 kap. 7 §.

7 §

Förrättningskostnader i mål om utmätning tas ut ur köpeskillingen för såld egendom, behållen avkastning och andra tillgängliga medel. De får vid behov genast utsökas hos gäldenären.

Förrättningskostnader som är gemensamma för flera mål har

företräde framför kostnader som endast avser ett mål.

Förrättningskostnad för handräckning enligt 8 kap. 18 § får genast utsökas hos den mot vilken åtgärden har vidtagits.

18 kap.

7 §

Talan mot beslut om *utmätning som avses i 7 kap. eller mot beslut om införsel* får föras utan inskränkning till viss tid.

Talan mot beslut om *löneutmätning* får föras utan inskränkning till viss tid.

I fråga om annan utmätning skall talan av sökanden eller svaranden föras inom tre veckor från det att beslutet delgavs honom. Tredje man får föra talan mot sådan utmätning utan inskränkning till viss tid. Talan mot beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 12 kap. 49 § tredje stycket skall dock föras inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden.

Klagan över exekutiv försäljning skall föras inom tre veckor från försäljningen. Mot beslut om fördelning eller utbetalning av medel skall talan föras inom tre veckor från beslutet.

Talan som avses i 6 § andra stycket andra meningen får föras utan inskränkning till viss tid.

Talan mot kronofogdemyndighetens beslut i andra fall skall föras inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden.

12 §

Hovrätten får, utan att motparten dessförinnan har beretts tillfälle att inkomma med förklaring, förordna att åtgärd för verkställlighet ej skall vidtagas tills vidare eller, om synnerliga skäl föreligger, att redan vidtagen åtgärd skall hävas.

Hovrätten får, utan att motparten dessförinnan har beretts tillfälle att inkomma med förklaring, förordna att åtgärd för verkställighet ej skall vidtagas tills vidare eller, om synnerliga skäl föreligger, att redan vidtagen åtgärd skall hävas. *Vid löneutmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § 1 får förordnandet inskränkas till att avse utbetalning av influtna medel.*

Hovrätten får också omedelbart förordna att åtgärd för verkställighet skall genomföras och bestå till dess annat förordnas.

16 §

Hovrättens beslut i dit fullföljd fråga länder till efterrättelse enligt vad som sägs i 2 kap. 19 § om kronofogdemyndighetens beslut.

I mål om utmätning *eller införsel* skall dock vidtagen åtgärd ej utan särskilt förordnande

I mål om utmätning skall dock vidtagen åtgärd ej utan särskilt förordnande återgå

återgå innan hovrättens beslut har vunnit laga kraft.	innan hovrättens beslut har vunnit laga kraft.

---

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2. Äldre bestämmelser tillämpas alltjämt i mål som är anhängiga vid ikraftträdandet med undantag för vad som sägs i punkterna 3–4.

3. Beslut om införsel som tillämpas vid ikraft trädandet skall omedelbart ändras till ett beslut om utmätning enligt de nya bestämmelserna.

4. De nya reglerna om förbehållsbelopp i 7 kap. 7 § tillämpas omedelbart efter ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs i fråga om uppbördslagen (1953:272)
dels att 60 § skall upphöra att gälla,
dels att 41 § 2 mom., 45 § 3 mom., 59, 64–66, 68 § 6 mom., 75 a och 76 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
41 § 2 mom.	
Om det belopp, som skulle återstå sedan skatteavdrag för kvarstående skatt har gjorts, jämte den inkomst den skattskyldige i övrigt kan åtnjuta understiger vad den skattskyldige behöver för eget underhåll och familjens behov (förbehållsbeloppet) får skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige förordna antingen att skatteavdrag över huvud taget inte skall göras eller att för skatteavdraget får tas i anspråk endast vad av lönen överskjuter förbehållsbeloppet.	
Förbehållsbeloppet beräknas med ledning av bestämmelserna i *15 kap. 6 a* § utsökningsbalken.	Förbehållsbeloppet beräknas med ledning av bestämmelserna i *7 kap. 7* § utsökningsbalken.
Arbetsgivare skall tillämpa beslut om skatteavdrag enligt första stycket senast från och med det avlöningstillfälle som inträffar sedan en vecka förflutit från det han fått del av beslutet eller, om det ej kan ske, inom fyra dagar efter nämnda avlöningstillfälle tillställa den skattskyldige det belopp som skulle ha tillkommit denne om beslutet tillämpats.	
45 § 3 mom.	
Sker avdrag för preliminär A-skatt för arbetstagare, som är försatt i konkurs, och kan det antagas att avdraget är större än som fordras för att den preliminära skatten skall motsvara den slutliga skatten, må skattemyndigheten efter ansökan av konkursboet genom jämkning förordna om minskning av skatteavdraget och i samband därmed meddela beslut om utbetalning till konkursboet av för mycket innehållen preliminär skatt.	
Motsvarande gäller efter ansökan av kronofogdemyndighet när lön *tages* i anspråk genom *införsel eller utmätning*.	Motsvarande gäller efter ansökan av kronofogdemyndighet när lön *tas* i anspråk genom *löneutmätning*.
59 §	
Det åligger kronofogdemyndigheten att verkställa indrivning av skatt. Därvid får verkställighet enligt utsökningsbalken äga rum.	

Bestämmelserna om indrivning av skatt skall också tillämpas på indrivning av kvarskatteavgift, restavgift, tilläggsavgift, förseningsavgift eller ränta enligt denna lag.

Uppgår obetald skatt och avgift eller ränta enligt andra stycket sammanlagt endast till ett ringa belopp skall de inte överlämnas för indrivning om det inte finns några särskilda skäl för det.

64 §

Staten tillkommande fordran, som får uttagas genom utmätning utan föregående dom, indrives i samma ordning som skatt enligt denna lag, *dock att införsel ej får äga rum vid indrivningen*. Restavgift utgår enligt 58 § 1 mom. Under den tid, då sådan fordran är föremål för indrivning genom kronofogdemyndighetens försorg, beräknas ej ränta, som på grund av särskild föreskrift skall utgå efter förfallodagen.

Staten tillkommande fordran, som får uttagas genom utmätning utan föregående dom, indrives i samma ordning som skatt enligt denna lag. Restavgift utgår enligt 58 § 1 mom. Under den tid, då sådan fordran är föremål för indrivning genom kronofogdemyndighetens försorg, beräknas ej ränta, som på grund av särskild föreskrift skall utgå efter förfallodagen.

65 §

Avkortning av obetald debiterad skatt skall äga rum, då någon vunnit nedsättning i eller befrielse från honom påförd debitering, dock att preliminär skatt skall avkortas endast i den mån den blivit restförd.

Vidare skall, om skattskyldig vid debitering av slutlig skatt gottskrivits preliminär skatt till högre belopp än den slutliga skatten, det överskjutande beloppet avkortas i den mån det är obetalt.

Har en arbetsgivare för betalning av arbetstagares skatt verkställt avdrag på lön enligt denna lag eller enligt *15 kap.* utsökningsbalken men trots anmaning underlåtit att inbetala det innehållna beloppet, skall häremot svarande skatt, om denna är debiterad, avkortas såvitt den skattskyldige angår samtidigt som ett motsvarande belopp uppdebiteras såsom fordran på arbetsgivaren.

Har en arbetsgivare för betalning av arbetstagares skatt verkställt avdrag på lön enligt denna lag eller enligt *beslut om löneutmätning* enligt utsökningsbalken men trots anmaning underlåtit att inbetala det innehållna beloppet, skall häremot svarande skatt, om denna är debiterad, avkortas såvitt den skattskyldige angår samtidigt som ett motsvarande belopp uppdebiteras såsom fordran på arbetsgivaren.

66 §

Avskrivning av debiterad skatt, kvarskatteavgift eller ränta må äga rum:

1) då den skattskyldige saknar utmätningsbara tillgångar och fordringen ej kan uttas genom *införsel* enligt *15 kap.* utsökningsbalken, dock att avskrivning icke må ske för fordran, för vilken fast egendom svarar, med mindre utretts att betalning för fordringen icke kunnat vinnas ur egendomen;

1) då den skattskyldige saknar utmätningsbara tillgångar och fordringen ej kan uttas genom *löneutmätning* enligt utsökningsbalken, dock att avskrivning icke må ske för fordran, för vilken fast egendom svarar, med mindre utretts att betalning för fordringen icke kunnat vinnas ur egendomen;

2) då upplysning icke kunnat erhållas om skattskyldigs vistelseort eller skattskyldig icke kunnat anträffas å ort, där han enligt inhämtade upplysningar antagits uppehålla sig;

3) då den skattskyldige vistas utomlands och kronofogdemyndigheten vidtagit åtgärd för att driva in fordringen i utlandet utan att uppnå något resultat eller avstått från sådan åtgärd därför att den framstått som utsiktslös eller inte var försvarlig med hänsyn till kostnaderna för förfarandet;

4) då fordran icke överstiger trehundra kronor och förutsättningar för övrigt föreligga för avskrivning enligt föreskrifter av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer; samt

5) då fordran preskriberats eller bortfallit på grund av ackord som antagits enligt 62 § tredje stycket.

Avskrivning av preliminär skatt må i annat fall än då skattefordran bortfallit på grund av ackord icke äga rum förrän efter utgången av andra uppbördsåret efter det, under vilket skatten förfallit till betalning.

Avskrivning av kvarstående och tillkommande skatt må i annat fall än då skattefordran bortfallit på grund av ackord icke äga rum förrän efter utgången av det uppbördsår, under vilket skatten förfallit till betalning.

Då arbetsgivare jämlikt 75 § är ansvarig för arbetstagares skatt, må avskrivning av denna icke äga rum, förrän det befunnits, att skatten av anledning, som i första stycket sägs, ej heller kan utfås av arbetsgivaren.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer äger föreskriva att avskrivning av skattefordran hos juridisk person i särskilda fall får äga rum före de tidpunkter som angivits i andra och tredje styckena.

68 § 6 mom.

Fordran på skatt eller ränta, som skall återbetalas enligt denna lag, må ej överlåtas särskilt, innan beloppet kan lyftas.

Utan hinder av vad som sägs i första stycket får där avsedd fordran utmätas. Fordran på överskjutande skatt, som avses i 1 mom. första stycket, och ränta på sådan fordran får dock utmätas först i samband med att kronofogdemyndighet vid den årliga debiteringen av slutlig skatt bereds tillfälle att ta sådana fordringar i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. I enskilt mål får

fordringar av sistnämnda slag inte utmätas efter ansökan som gjorts senare än den 1 september under taxeringsåret.

Bestämmelserna i 5 kap. 1-3 §§ utsökningsbalken äga icke tillämpning vid utmätning av fordran som avses i första stycket. I enskilt mål skall dock undantagas ett belopp om femhundra kronor utom i mål om vad enskild har att utgiva enligt lagen om socialhjälp eller barnavårdslagen eller på grund av underhållsskyldighet enligt giftermålsbalken, föräldrabalken eller annan lag.

Utmätning i enskilt mål må icke ske utan att åtgärden kan beräknas inbringa sökanden något utöver vad som fordras för att täcka kostnaderna för utmätningen.

75 a §

Har betalningsskyldighet enligt 75 § ålagts både arbetsgivare och arbetstagare och vistas arbetstagaren på känd ort inom riket, får arbetsgivaren krävas endast om det kan antagas att arbetstagaren har underrättats om sin skyldighet att betala skattebeloppet.

Efterkommer arbetsgivaren inte anmodan att betala beloppet, får det uttagas i den ordning som stadgas i fråga om indrivning av skatt. *Införsel får dock inte beviljas.*

Efterkommer arbetsgivaren inte anmodan att betala beloppet, får det uttagas i den ordning som stadgas i fråga om indrivning av skatt. *Vid löneutmätning har en sådan fordran inte företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § 3 utsökningsbalken.*

Arbetsgivare eller arbetstagare, som är skyldig att betala mot underlåtet skatteavdrag svarande belopp, skall också betala restavgift på beloppet.

Om arbetsgivare efter omprövning eller överklagande av skattemyndighets beslut har funnits inte vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall skattemyndigheten till arbetsgivaren återbetala skatt, som han har betalat för arbetstagaren, samt betald restavgift. På skattebeloppet beräknas restitutionsränta. I fråga om ränteberäkningen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 69 § 2 mom.

Står arbetsgivare i skuld för restförd skatt eller arbetstagares skatt, för vilken betalningsskyldighet har ålagts honom, har han dock rätt att få ut endast vad som överstiger det obetalda skattebeloppet och restavgift. I lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till återbetalning.

Har arbetstagares skatt uttagits hos arbetsgivare, skall, om indrivningskvitto överlämnas till arbetsgivaren, nämnda förhållanden anmärkas på indrivningskvittot.

76 §

Arbetsgivare som har betalat skatt i enlighet med beslut om betalningsskyldighet enligt 75 § får söka beloppet åter av arbetstagaren. Den arbetsgivare som vill söka belopp åter av arbetstagaren skall till kronofogemyndigheten ge in det kvitto som han har fått vid betalningen eller på annat sätt styrka, att han har betalat skatten.

Kronofogdemyndigheten får hos arbetstagaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Införsel får dock inte beviljas.* Arbetstagaren skall betala restavgift på beloppet.	Kronofogdemyndigheten får hos arbetstagaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Vid löneutmätning har en sådan fordran inte företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § 3 utsökningsbalken.* Arbetstagaren skall betala restavgift på beloppet.

Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om arbetsgivarens regressfordran enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt att 5 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	5 §
Skatteavdrag samt *införsel, som beslutats innan lönefordringen förfallit till betalning, har företräde framför kvittning enligt denna lag.*	Skatteavdrag samt *löneutmätning för sådan fordran som har företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § utsökningsbalken har företräde framför kvittning enligt denna lag. Löneutmätningen skall ha beslutats innan lönefordringen förfallit till betalning.*
Är arbetsgivarens fordran sådan att rätt till kvittning föreligger enligt 3 § och vill arbetsgivaren kvitta mot belopp som han ålagts att innehålla genom beslut om *utmätning av lön*, beslutar kronofogdemyndigheten om beloppets fördelning mellan arbetsgivaren och utmätningssökanden efter fordringarnas storlek.	Är arbetsgivarens fordran sådan att rätt till kvittning föreligger enligt 3 § och vill arbetsgivaren kvitta mot belopp som han ålagts att innehålla genom beslut om *löneutmätning för sådan fordran som inte har företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § utsökningsbalken*, beslutar kronofogdemyndigheten om beloppets fördelning mellan arbetsgivaren och utmätningssökanden efter fordringarnas storlek.
I övrigt får kvittning ej åberopas mot beslut om *utmätning av lön.*	I övrigt får kvittning ej åberopas mot beslut om *löneutmätning.*

Talan mot kronofogdemyndighetens beslut enligt andra stycket föres i hovrätten genom besvär. Talan är inskränkt till viss tid.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1970:741) om statlig lönegaranti vid konkurs att 5 och 11 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §	
Garantibelopp betalas av myndighet som regeringen bestämmer. Härvid verkställes skatteavdrag samt avdrag med belopp som skall innehållas på grund av beslut om *införsel eller utmätning i lön.*	Garantibelopp betalas av myndighet som regeringen bestämmer. Härvid verkställes skatteavdrag samt avdrag med belopp som skall innehållas på grund av beslut om *löneutmätning enligt utsökningsbalken.*

Garantibelopp får ej betalas förrän beslutet om konkurs vunnit laga kraft och ej heller förrän arbetstagarens fordran har förfallit till betalning. Garantibelopp som avser fordran på lön för uppsägningstid får betalas efter hand under uppsägningstiden. Åberopas motfordran hos arbetstagaren, får garantibelopp, som motsvarar sådan del av motfordringen med vilken kvittning kan ske enligt lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt, betalas först om det utrönes att motfordringen icke föreligger.

Betalning enligt garantin av en fordran som bedöms som klar eller betalningsgrundande och som är förfallen till betalning får dock ske trots att konkursbeslutet inte har vunnit laga kraft.

Om ett bevakningsförfarande har anordnats, får betalning enligt garantin inte ske på grund av en underrättelse enligt 8 § fjärde stycket. Om en betalning redan har skett, skall denna räknas av från det lönegarantibelopp som arbetstagaren senare visar sig ha rätt till.

11 §

Överlåtes fordran, har förvärvaren rätt till garantibelopp enligt denna lag endast om förvärvet avsett av arbetsgivaren innehållet, ej utbetalt mätningsarvode eller därmed jämförlig avgift eller facklig medlemsavgift eller förvärvet skett sedan konkursbeslutet meddelats och förvärvaren är arbetstagarorganisation i vilken överlåtaren är medlem eller fond i vars förvaltning organisationen deltar.

Rätt till garantibelopp enligt lagen tillkommer underhållsberättigad för underhållsbidrag som har innehållits genom *införsel.* Sådan rätt tillkommer dock ej allmän försäkringskassa som har utgivit bidragsförskott för underhållsbidrag.	Rätt till garantibelopp enligt lagen tillkommer underhållsberättigad för underhållsbidrag som har innehållits genom *löneutmätning.* Sådan rätt tillkommer dock ej allmän försäkringskassa som har utgivit bidragsförskott för underhållsbidrag.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

Härigenom föreskrivs i fråga om förmånsrättslagen (1970:979) att 1, 3 och 9 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	
Vid utmätning eller konkurs har borgenärer inbördes rätt till betalning enligt denna lag. Föreskrift om lika rätt till betalning innebär att varje borgenär får betalt i förhållande till sin fordran.	
I fråga om företräde till betalning vid *införsel* gäller särskilda bestämmelser.	I fråga om företräde till betalning vid *löneutmätning* gäller särskilda bestämmelser.
3 §	
Förmånsrätt består, även om fordringen *överlåtes* eller *tages* i anspråk genom utmätning *eller införsel* eller på annat sätt övergår till annan.	Förmånsrätt består, även om fordringen *överlåts* eller *tas* i anspråk genom utmätning eller på annat sätt övergår till annan.
9 §	
Särskilda förmånsrätter gäller inbördes efter paragrafernas följd och efter den i 4–7 §§ angivna numreringen.	
Förmånsrätt enligt 4 § 3 har dock företräde framför förmånsrätt enligt 4 § 2 på grund av annan retentionsrätt än som avses i 247 § sjölagen (1891:35 s. 1).	
Förmånsrätt på grund av utmätning har företräde framför förmånsrätt på grund av företagsinteckning, vilken har sökts samma dag som beslutet om utmätning meddelades eller senare, och framför förmånsrätt på grund av annan inteckning, vilken har sökts samma inskrivningsdag som ett ärende angående anteckning om utmätningen har tagits upp eller senare.	
Utmätning ger företräde framför senare utmätning av samma egendom, om ej annat följer av 4 kap. 30 § andra stycket eller 7 kap. *13* § utsökningsbalken. Utmätning för flera fordringar på en gång ger lika rätt. Om det inbördes företrädet i övrigt mellan fordringar med samma slag av förmånsrätt finns för vissa fall särskilda bestämmelser.	Utmätning ger företräde framför senare utmätning av samma egendom, om ej annat följer av 4 kap. 30 § andra stycket eller 7 kap. *15* § utsökningsbalken. Utmätning för flera fordringar på en gång ger lika rätt, *om inte något annat följer av 7 kap. 16 och 19 §§ eller 13 kap. 20 a § utsökningsbalken.* Om det inbördes företrädet i övrigt mellan fordringar med samma slag av förmånsrätt finns för

vissa fall särskilda bestämmelser.

Vad i denna paragraf föreskrivs om förmånsrätt på grund av utmätning tillämpas även i fråga om förmånsrätt pågrund av betalningssäkring.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i preskriptionslagen (1981:130)

Härigenom föreskrivs i fråga om preskriptionslagen (1981:130) att 7 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	7 §
Om preskription har avbrutits genom att talan har väckts eller genom att fordringen annars har åberopats enligt 5 § 3, löper en ny preskriptionstid enligt 2 § från den dag dom eller slutligt beslut meddelas eller det rättsliga förfarandet avslutas på annat sätt. Fullföljs talan eller återupptas förfarandet av någon annan anledning före den nya preskriptionstidens utgång, avbryts preskriptionen, varefter ny tid räknas från den dag det återupptagna förfarandet avslutas.	Om preskription har avbrutits genom att talan har väckts eller genom att fordringen annars har åberopats enligt 5 § 3, löper en ny preskriptionstid enligt 2 § från den dag dom eller slutligt beslut meddelas eller det rättsliga förfarandet avslutas på annat sätt. *Ett mål om utmätningskall därvid anses avslutat även om handläggningen fortsätter på grund av en sådan förnyelseansökan som avses i 2 kap. 9 e § utsökningsbalken.* Fullföljs talan eller återupptas förfarandet av någon annan anledning före den nya preskriptionstidens utgång, avbryts preskriptionen, varefter ny tid räknas från den dag det återupptagna förfarandet avslutas.

Avslutas det rättsliga förfarandet utan att gäldenären har delgivits eller på annat sätt underrättats om borgenärens framställning, beräknas dock preskriptionstiden som om något avbrott inte hade skett. Fordringen preskriberas likväl tidigast ett år efter det att förfarandet avslutas.

Preskriptionstiden kan inte förlängas enligt andra stycket andra meningen mer än en gång.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs i fråga om utsökningsregisterlagen (1986:617) att 6 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 §	
Utöver de uppgifter som anges i 4 och 5 §§ får utsökningsregistret, i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, innehålla uppgifter om	
1. exekutionstitel, skuldens storlek, arbetsgivare eller annan utbetalare av ersättning som avses i 7 kap. 1 § *eller 15 kap. 2* § utsökningsbalken, medelsslag, dag när skulden fastställdes och när den förföll till betalning, influtna medel, den tidpunkt vid vilken skulden preskriberas samt andra förhållanden av betydelse för betalningsskyldigheten som framgår av exekutionstiteln eller av andra handlingar i målet,	1. exekutionstitel, skuldens storlek, arbetsgivare eller annan utbetalare av ersättning som avses i 7 kap. 1 § utsökningsbalken, medelsslag, dag när skulden fastställdes och när den förföll till betalning, influtna medel, den tidpunkt vid vilken skulden preskriberas samt andra förhållanden av betydelse för betalningsskyldigheten som framgår av exekutionstiteln eller av andra handlingar i målet,
2. de verkställighetsåtgärder som har begärts av sökanden,	2. de verkställighetsåtgärder som har begärts av sökanden,
3. den som sökt verkställigheten och vad som i övrigt behövs för utbetalning av influtna medel och annan redovisning,	3. den som sökt verkställigheten och vad som i övrigt behövs för utbetalning av influtna medel och annan redovisning,
4. ställd säkerhet, uppskov och avbetalningsplan,	4. ställd säkerhet, uppskov och avbetalningsplan,
5. utmätning, exekutiv försäljning, *införsel*, avräkning och betalningssäkring,	5. utmätning, exekutiv försäljning, avräkning och betalningssäkring,
6. kvarstad och återtagande av vara,	6. kvarstad och återtagande av vara,
7. bötesförvandling,	7. bötesförvandling
8. betalningsinställelse och likvidation,	8. betalningsinställelse och likvidation,
9. konkurs, ackord, näringsförbud och förordnande av god man enligt 2 § ackordslagen (1970:847),	9. konkurs, ackord, näringsförbud och förordnande av god man enligt 2 § ackordslagen (1970:847),

10. förhör eller annan åtgärd som har vidtagits för efterforskning av tillgångar,	10. förhör eller annan åtgärd som har vidtagits för efterforskning av tillgångar,
11. redovisningen av verkställighetsuppdraget,	11. redovisningen av verkställighetsuppdraget,
12. adminstrativa och tekniska uppgifter som behövs för registrets användning.	12. administrativa och tekniska uppgifter som behövs för registrets användning.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)
dels att 3 kap. 4 och 7 §§ skall ha följande lydelse,
dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 7 kap. 14 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 kap.
	4 §
Gäldenären får behålla lön och inkomst som vid utmätning jämställs med lön, om beloppet inte betalts ut vid konkursens början, samt inkomst av sådant slag som gäldenären förvärvar därefter. Detta gäller dock inte i den mån inkomsten, efter skatteavdrag, uppenbart överstiger vad som behövs för gäldenärens och hans familjs underhåll samt för annan underhållsskyldighet som gäldenären har. Om rätten till pension eller livränta är sådan att den kan utmätas, får konkursboet förfoga över den.	*Av lön eller annan ersättning som kan utmätas enligt 7 kap. 1 § utsökningsbalken får gäldenären behålla förbehållsbeloppet enligt 6–7 §§ samma kapitel.*
Vad som sägs om lön tillämpas också i fråga om periodiskt utgående ersättning för utnyttjande av rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annat sådant.	*För att ta i anspråk ersättning som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning hos kronofogdemyndigheten begära löneutmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.*
Gäldenären är skyldig att underrätta förvaltaren om sådan inkomst som avses i första och andra styckena. Vill förvaltaren göra anspråk på inkomsten, skall han underrätta arbetsgivare eller annan som skall utge förmånen. Innan sådan underrättelse har lämnats får förfallet belopp betalas ut till gäldenären.	*Att en pågående löneutmätning efter konkursutbrottet kan fortsätta för konkursboets räkning följer av 7 kap. 24 § andra stycket utsökningsbalken.*

7 §

Sedan beslut om konkurs har meddelats, får egendom som hör till konkursboet inte utmätas för fordran hos gäldenären. *Om det ändå sker, är åtgärden utan verkan.*

Sedan beslut om konkurs har meddelats, får egendom som hör till konkursboet inte utmätas för fordran hos gäldenären, *om inte något annat följer av 7 kap. 24 § första stycket utsökningsbalken. En utmätning som sker i strid mot detta är utan verkan.*

7 kap.
14 a §

Att förvaltaren hos kronofogdemyndigheten kan begära utmätning av lön eller annan ersättning som avses i 7 kap. 1 § utsökningsbalken framgår av 3 kap. 4 §.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning att 8 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	8 §
Har ansökan gjorts hos en kronofogdemyndighet som inte är behörig, skall målet genast överlämnas till en kronofogdemyndighet, som enligt vad handlingarna visar är behörig. Även om den myndighet där ansökan gjorts är behörig, får målet överlämnas till annan behörig kronofogdemyndighet, om det *inte utan avsevärd olägenhet kan handläggas vid den första myndigheten eller om det av andra skäl är uppenbart att ett överlämnande skulle främja* målets handläggning. Ansökan anses gjord när den kom in till den första myndigheten.	Har ansökan gjorts hos en kronofogdemyndighet som inte är behörig, skall målet genast överlämnas till en kronofogdemyndighet, som enligt vad handlingarna visar är behörig. Även om den myndighet där ansökan gjorts är behörig, får målet överlämnas till annan behörig kronofogdemyndighet, om det *främjar* målets handläggning. Ansökan anses gjord när den kom in till den första myndigheten.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1958:295) om sjömansskatt att 17 b och 18 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

17 b §

Belopp som sjömansskattenämnden fastställt till betalning eller som avses i 17 a § andra stycket må indrivas i den ordning, som gäller i fråga om skatt enligt uppbördslagen.

Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken må äga rum vid indrivning av sjömansskatt och därå belöpande restavgift och tilläggsavgift hos sjömannen och i fall, som avses i 17 § 1 mom. andra stycket, hos redaren.

18 §

Har en redare, som inte har verkställt skatteavdrag, betalat skatt för en sjöman, får redaren söka beloppet åter av sjömannen. Den redare som vill söka beloppet åter av sjömannen skall till kronofogdemyndigheten ge in det kvitto som han har fått vid betalningen eller på annat sätt styrka, att han har betalat skatten.

Kronofogdemyndigheten får hos sjömannen driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Införsel får dock inte beviljas.* Sjömannen skall betala restavgift på beloppet enligt bestämmelserna i 14 § 2 mom.

Kronofogdemyndigheten får hos sjömannen driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Vid löneutmätning har fordringen inte företrädesrätt enligt 7 kap. 16 § 3 utsökningsbalken.* Sjömannen skall betala restavgift på beloppet enligt bestämmelserna i 14 § 2 mom.

Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om redarens regressfordran enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring att 17 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	17 kap.
	1 §
Har en ersättning enligt denna lag eller enligt en annan författning betalats ut av en allmän försäkringskassa eller en erkänd arbetslöshetskassa och beviljas senare en annan ersättning retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen skall den retroaktiva ersättningen minskas. Minskningen skall ske med det belopp som överstiger vad som skulle ha utgetts om beslut om båda ersättningarna hade förelegat samtidigt. Avräkningen mellan ersättningarna skall därvid ske månadsvis.	
Om någon i väsentlig mån har fått sin försörjning genom socialbidrag enligt 6 § socialtjänstlagen (1980:620) får socialnämnden från försäkringskassan uppbära retroaktivt beviljad periodisk ersättning enligt denna lag, till den del den motsvarar vad socialnämnden har betalat ut till dennes samt hans makes och minderåriga barns försörjning för den tid som den retroaktiva ersättningen avser.	Om någon i väsentlig mån har fått sin försörjning genom socialbidrag enligt 6 § socialtjänstlagen (1980:620) får socialnämnden från försäkringskassan uppbära retroaktivt beviljad periodisk ersättning enligt denna lag, till den del den motsvarar vad socialnämnden har betalat ut till dennes samt hans makes och minderåriga barns försörjning för den tid som den retroaktiva ersättningen avser. *Skatteavdrag och beslut om löneutmätning enligt utsökningsbalken har företräde framför sådan utbetalning till socialnämnd.*
I fråga om minskning av pension då livränta utgår enligt äldre lagstiftning om yrkesskador gäller 2 §.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1968:430) om mervärdeskatt att 48 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
48 §	
Betalas inte skatt i behörig tid och ordning skall skatten och den restavgift, som belöper på denna, drivas in.	
Bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning, avkortning och avskrivning samt efterkrav gäller i tilllämpliga delar i fråga om mervärdeskatt. *Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum vid indrivning av mervärdeskatt och restavgift på skatten.*	Bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning, avkortning och avskrivning samt efterkrav gäller i tilllämpliga delar i fråga om mervärdeskatt.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)

Härigenom föreskrivs i fråga om studiestödslagen (1973:349) att 9 kap. 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 kap.	
3 §	
En fordran på studiestöd kan inte överlåtas.	
En fordran på studiehjälp eller studiemedel får inte tas i anspråk genom utmätning *eller införsel*. Andra fordringar på studiestöd kan *utmätas och* tas i anspråk genom *införsel i den ordning och i den omfattning som anges i 7 kap. och 15 kap.* utsökningsbalken.	En fordran på studiehjälp eller studiemedel får inte tas i anspråk genom utmätning. Andra fordringar på studiestöd kan tas i anspråk genom *löneutmätning enligt* utsökningsbalken.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt att 45 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
45 §	
Har intagen uppsåtligen förstört egendom som tillhör anstalten, får ersättning härför tagas ut av medel som tillkommer honom enligt 44 § första stycket.	
Arbetsersättning som för intagens räkning innestår hos kriminalvårdsmyndighet får ej utmätas.	Arbetsersättning som för intagens räkning innestår hos kriminalvårdsmyndighet får ej utmätas. *Dock får arbetsersättningen dessförinnan utmätas enligt reglerna om löneutmätning i utsökningsbalken.*

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1976:206) om felparkeringsavgift att 13 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
13 §	
Om ej annat följer av denna lag gäller uppbördslagen (1953:272) i tillämpliga delar i fråga om felparkeringsavgift. Reglerna om restavgift skall dock inte tillämpas. Regeringen får föreskriva avvikelser från uppbördslagen, när det gäller avkortning, avskrivning och det administrativa förfarandet i fråga om felparkeringsavgift. *Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum vid indrivning av felparkeringsavgift.*	Om ej annat följer av denna lag gäller uppbördslagen (1953:272) i tillämpliga delar i fråga om felparkeringsavgift. Reglerna om restavgift skall dock inte tillämpas. Regeringen får föreskriva avvikelser från uppbördslagen, när det gäller avkortning, avskrivning och det administrativa förfarandet i fråga om felparkeringsavgift.

Åläggande enligt 6 § andra stycket får ej utfärdas senare än ett år efter den dag då överträdelsen skedde.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1976:339) om saluvagnsskatt att 6 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	6 §
Vad i uppbördslagen (1953:272) stadgas om indrivning, avkortning och avskrivning av skatt skall i tillämpliga delar gälla saluvagnsskatt.	
Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum vid indrivning av saluvagnsskatt och restavgift.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs i fråga om konsumentkreditlagen (1977:981) att 22 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
22 §	
I fråga om handräckning och verkställighet av dom, som anges i 21 § tredje stycket, äger i övrigt 12 § andra och tredje styckena samt *14*–18 §§ lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. motsvarande tillämpning. Härvid skall hänvisningen i 16 § tredje stycket till 10 § första stycket avse 18 § första stycket denna lag.	I fråga om handräckning och verkställighet av dom, som anges i 21 § tredje stycket, äger i övrigt 12 § andra och tredje styckena samt *15*–18 §§ lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. motsvarande tillämpning. Härvid skall hänvisningen i 16 § tredje stycket till 10 § första stycket avse 18 § första stycket denna lag.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.,
dels att 14 § skall upphöra att gälla,
dels att 12 och 18 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
12 §	
Ansökan om handräckning skall göras skriftligen. Den skall innehålla uppgift om hur stor del av kreditfordringen som utestår obetald. Om säljaren gör anspråk på dröjsmålsränta eller, i fall då avtalet innehåller förbehåll som avses i 6 § andra stycket, ersättning för reparation eller annan åtgärd beträffande varan, skall i ansökningen också uppges vad säljaren fordrar i den delen. Vid ansökningen skall fogas styrkt avskrift av den handling som anges i 11 §.	
Utsökningsavgift skall förskotteras av sökanden, om kronofogdemyndigheten begär det. Betalas inte förskott inom förelagd tid, får handräckningen inställas.	
I fråga om handräckning enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om verkställighet i 16 kap. 10–12 §§ utsökningsbalken.	I fråga om handräckning enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om verkställighet i 16 kap. 10–12 *a* §§ utsökningsbalken.
18 §	
Ansökan om verkställighet av dom varigenom köparen har förpliktats återlämna vara som har sålts genom avbetalningsköp görs skriftligen eller muntligen, varvid domen skall ges in.	
I fråga om verkställigheten tillämpas *14* § *och,* om ej annat följer av domen, *15* §. Beträffande talan mot kronofogdemyndighetens värdering tillämpas 16 § andra och tredje styckena.	I fråga om verkställigheten tillämpas *15* §, om ej annat följer av domen. Beträffande talan mot kronofogdemyndighetens värdering tillämpas 16 § andra och tredje styckena.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1978:882) om säkerhet för skattefordringar m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:882) om säkerhet för skattefordringar m.m. att 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §	
Pant får tillgodogöras i den ordning som gäller för utmätt egendom.	
Borgen får genast utsökas. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning av restförd skatt. *Införsel får äga rum om det är medgivet beträffande den fordran som säkerheten avser.*	Borgen får genast utsökas. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning av restförd skatt.
Om ett företagshypoteksbrev utgör säkerhet, får utmätning genast ske i den egendom som omfattas av företagshypoteket, även när detta gäller i annan näringsverksamhet än gäldenärens.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs i fråga om bötesverkställighetslagen (1979:189) att 7, 9 och 13 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
7 §	
Indrivning inleds genom att den bötfällde avkrävs betalning, om ej särskilda skäl finns att underlåta krav.	
Kronofogdemyndigheten får bevilja uppskov med betalningen eller medge avbetalning. Mot beslut angående uppskov eller avbetalning får talan ej föras. Den bötfällde får dock begära prövning av beslutet i samband med klagan över utmätning *eller införsel*.	Kronofogdemyndigheten får bevilja uppskov med betalningen eller medge avbetalning. Mot beslut angående uppskov eller avbetalning får talan ej föras. Den bötfällde får dock begära prövning av beslutet i samband med klagan över utmätning.
9 §	
I den mån betalning inte kan erhållas med tillämpning av 7 § eller lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, sker indrivning genom utmätning *eller införsel enligt vad som är särskilt föreskrivet*.	I den mån betalning inte kan erhållas med tillämpning av 7 § eller lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, sker indrivning genom utmätning.
13 §	
Mot kronofogdemyndighets förordnande enligt 12 § får åklagaren i den ort där den bötfällde finns föra talan genom besvär hos tingsrätten i samma ort. Besvärshandling skall ha kommit in till rätten inom tre veckor från den dag då åklagaren fick del av beslutet. I ärendet äger lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden motsvarande tillämpning. Därvid skall i fråga om besvärshandlingen gälla vad som i den lagen sägs om ansökan och skall vid annan handläggning än som sägs i 3 eller 4 § samma lag rätten bestå av en lagfaren domare och nämnd.	
Mot kronofogdemyndighets beslut att icke meddela förordnande enligt 12 § får talan ej föras. Den bötfällde får dock begära prövning av beslutet i samband med klagan över utmätning *eller införsel*.	Mot kronofogdemyndighets beslut att icke meddela förordnande enligt 12 § får talan ej föras. Den bötfällde får dock begära prövning av beslutet i samband med klagan över utmätning.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar att 17 och 22 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
17 §	
Om en uppdragsgivare har innehållit ett belopp enligt 5 § men inte betalat in detta i rätt tid och ordning eller är betalningsskyldig för ett belopp enligt 12 §, får beloppet, sedan beslut om betalningskyldighet har meddelats, drivas in i den ordning som gäller för indrivning av skatt enligt uppbördslagen (1953:272). Detsamma gäller om en uppgiftsskyldig är betalningsskyldig för ett belopp enligt 13 §. *Införsel* enligt *15 kap.* utsökningsbalken får äga rum utom för belopp för vilket betalningsskyldighet ålagts med stöd av 12 §. Bestämmelserna i uppbördslagen om avkortning, avskrivning och antagande av ackordsförslag skall också tillämpas.	Om en uppdragsgivare har innehållit ett belopp enligt 5 § men inte betalat in detta i rätt tid och ordning eller är betalningsskyldig för ett belopp enligt 12 §, får beloppet, sedan beslut om betalningskyldighet har meddelats, drivas in i den ordning som gäller för indrivning av skatt enligt uppbördslagen (1953:272). Detsamma gäller om en uppgiftsskyldig är betalningsskyldig för ett belopp enligt 13 §. *Löneutmätning med företrädesrätt* enligt *7 kap. 16 § 3* utsökningsbalken får äga rum utom för belopp för vilket betalningsskyldighet ålagts med stöd av 12 §. Bestämmelserna i uppbördslagen om avkortning, avskrivning och antagande av ackordsförslag skall också tillämpas.

22 §

Den som i egenskap av företrädare för en uppdragsgivare, som är juridisk person, uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåtit att betala in ett innehållet belopp i rätt tid och ordning är tillsammans med uppdragsgivaren betalningsskyldig för beloppet och den restavgift som belöper på detta. Betalningsskyldigheten får jämkas eller efterges om det föreligger särskilda skäl.

Talan om att ålägga betalningsskyldighet enligt första stycket skall föras vid allmän domstol. Talan får inte väckas sedan uppdragsgivarens betalningsskyldighet för beloppet har bortfallit enligt lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. Hos den som som har blivit ålagd betalningsskyldighet får indrivning ske i den ordning som gäller för indrivning av skatt enligt uppbördslagen (1953:272). *Därvid får införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken äga rum.*

Talan om att ålägga betalningsskyldighet enligt första stycket skall föras vid allmän domstol. Talan får inte väckas sedan uppdragsgivarens betalningsskyldighet för beloppet har bortfallit enligt lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. Hos den som som har blivit ålagd betalningsskyldighet får indrivning ske i den ordning som gäller för indrivning av skatt enligt uppbördslagen (1953:272).

Den som har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt första stycket får söka beloppet åter av den juridiska personen. Därvid skall bestämmelserna i 19 § tilllämpas.

Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om regressfordringar enligt tredje stycket.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:151) om punktskatter *och prisregleringsavgifter att 5 kap. 16 § skall ha följande lydelse.*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 kap.	
16 §	
Betalas inte skatten i rätt tid och ordning skall den drivas in.	
Bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning, avkortning, avskrivning och efterkrav gäller i tilllämpliga delar för skatt enligt denna lag. Beskattningsmyndigheten beslutar dock om avkortning och kronofogdemyndigheten om avskrivning av skatt. *Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum vid indrivning av skatten.*	Bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning, avkortning, avskrivning och efterkrav gäller i tilllämpliga delar för skatt enligt denna lag. Beskattningsmyndigheten beslutar dock om avkortning och kronofogdemyndigheten om avskrivning av skatt.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare att 21 och 28 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
21 §	
Den som i egenskap av företrädare för en arbetsgivare, som är juridisk person, uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har underlåtit att betala arbetsgivaravgifter i den tid och ordning som följer av 4, 7 och 9 §§ är tillsammans med arbetsgivaren betalningsskyldig för beloppet samt den restavgift och tilläggsavgift som belöper på detta. Betalningsskyldigheten får jämkas eller efterges om det föreligger särskilda skäl.	
Talan om att ålägga betalningsskyldighet skall föras vid allmän domstol. Talan får inte väckas sedan arbetsgivarens betalningsskyldighet för beloppet har bortfallit enligt lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. Hos den som har blivit ålagd betalningsskyldighet får indrivning ske i den ordning som gäller för indrivning av skatt enligt uppbördslagen (1953:272). *Därvid får införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken äga rum.*	Talan om att ålägga betalningsskyldighet skall föras vid allmän domstol. Talan får inte väckas sedan arbetsgivarens betalningsskyldighet för beloppet har bortfallit enligt lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. Hos den som har blivit ålagd betalningsskyldighet får indrivning ske i den ordning som gäller för indrivning av skatt enligt uppbördslagen (1953:272).
Den som fullgjort sin betalningsskyldighet enligt första stycket får söka beloppet åter av arbetsgivaren. Därvid skall bestämmelserna i 76 § uppbördslagen tillämpas.	
Bestämmelserna i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om regressfordran enligt tredje stycket.	
28 §	
Har arbetsgivaravgifter inte betalats i den tid och ordning som är föreskriven i denna lag för betalning av sådan avgift eller som har bestämts enligt 7 §, eller 30 §, utgår restavgift och tilläggsavgift enligt 58 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272). Därvid skall bestämmelserna i 58 § 2 mom. första stycket samma lag tillämpas.	

Uppbördslagens bestämmelser om indrivning, avkortning, avskrivning och antagande av ackordsförslag skall också tillämpas i fråga om belopp på vilket denna lag är tillämplig. *Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum.*	Uppbördslagens bestämmelser om indrivning, avkortning, avskrivning och antagande av ackordsförslag skall också tillämpas i fråga om belopp på vilket denna lag är tillämplig.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:327)

Härigenom föreskrivs i fråga om vägtrafikskattelagen (1988:327) att 66 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	66 §
Betalas inte skatten i rätt tid skall den drivas in.	
Bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning, avkortning och avskrivning gäller även skatt enligt denna lag. Vad som sägs i 58 § 2 mom. första stycket och 67 § första stycket uppbördslagen om skattemyndighet skall därvid i stället gälla beskattningsmyndigheten. Fordonsskatt som skulle ha betalats men inte har erlagts får avkortas genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret. Vid återbetalning av skatt skall avräknas endast sådan till betalning förfallen fordonsskatt eller kilometerskatt som inte erlagts, restavgift och skattetillägg som belöper på sådan skatt, förseningsavgift enligt 48 § samt sådana avgifter enligt bilregisterkungörelsen (1972:599) som uppbärs i samband med uppbörd av vägtrafikskatt. I fråga om avräkningen skall 37, 38, 45 och 84 §§ tillämpas.	
Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum vid indrivning av skatten.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1989:471) om investeringsskatt för vissa byggnadsarbeten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1989:471) om investeringsskatt för vissa byggnadsarbeten att 10 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
10 §	
På framställning av skattemyndigheten skall investeringsskatt, som inte har betalats inom av skattemyndigheten angiven tid, indrivas i den ordning som föreskrivs i uppbördslagen (1953:272) om indrivning av restförd skatt. Därvid utgår restavgift enligt 58 § 1 mom. första stycket nämnda lag. *Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum vid indrivning av investeringsskatt eller restavgift.*	På framställning av skattemyndigheten skall investeringsskatt, som inte har betalats inom av skattemyndigheten angiven tid, indrivas i den ordning som föreskrivs i uppbördslagen (1953:272) om indrivning av restförd skatt. Därvid utgår restavgift enligt 58 § 1 mom. första stycket nämnda lag.

När särskilda omständigheter föranleder det, får skattemyndigheten meddela befrielse från skyldighet att betala restavgift. Därvid skall bestämmelserna i 58 § 2 mom. första stycket uppbördslagen tillämpas.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta att 22 § skall upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. att 24 § skall upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret att 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	
Fordran på familjebidrag får inte överlåtas och inte heller tas i anspråk genom utmätning *eller införsel.*	Fordran på familjebidrag får inte överlåtas och inte heller tas i anspråk genom utmätning.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Remissinstanserna

Yttranden över RSV Rapport 1992:1 har till Justitiedepartementet avgetts av Justitiekanslern, Domstolsverket, Rättshjälpsmyndigheten, Kriminalvårdsstyrelsen, Datainspektionen, Överbefälhavaren, Socialstyrelsen, Riksförsäkringsverket, Konsumentverket, Centrala studiestödsnämnden, Statskontoret, Riksrevisionsverket, Svea hovrätt, Riksdagens ombudsmän, Försvarets civilförvaltning, Skattemyndigheten i Malmöhus län, Kronofogdemyndigheten i Stockholms län, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, Sveriges advokatsamfund, Tjänstemännens centralorganisation, JUSEK, Svenska Arbetsgivareföreningen, Svenska Bankföreningen, Sparbankernas bank, Föreningen Sveriges kronofogdar, Ackordscentralen i Stockholm, Konkursförvaltarkollegiernas förening, Arbetslöshetskassornas Samorganisation, Finansbolagens förening, Svenska Inkassoföreningen, Socialtjänstlagsutredningen (dir. 1991:50) och Göteborgs konsumentnämnd.

1 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om utsökningsbalken

dels att 15 kap. skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 3 §, 3 kap. 4, 22 och 23 §§, 4 kap. 8–11, 33 och 36 §§, 7 kap., 13 kap. 1 §, 16 kap. 5 §, 17 kap. 3 och 6–8 §§ samt 18 kap. 7, 12 och 16 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i balken skall införas elva nya paragrafer, 4 kap. 1 a, 9 a–9 g och 13 a §§, 13 kap. 14 a § och 16 kap. 12 a §, samt närmast före 4 kap. 36 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
1 §	
Denna balk är tillämplig i fråga om verkställighet av dom eller annan exekutionstitel, som innefattar betalningsskyldighet eller annan förpliktelse, samt i fråga om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan liknande säkerhetsåtgärd.	
Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning *eller införsel.* Verkställighet som avser annan förpliktelse eller säkerhetsåtgärd sker i den ordning som anges i 16 kap.	Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning. Verkställighet som avser annan förpliktelse eller säkerhetsåtgärd sker i den ordning som anges i 16 kap.
2 kap.[1]	
3 §	
Ansökan skall göras hos den kronofogdemyndighet som är behörig enligt bestämmelserna i 4 kap. 8 §, *15 kap. 7* § eller 16 kap. 1 eller 10 §.	Ansökan skall göras hos den kronofogdemyndighet som är behörig enligt bestämmelserna i 4 kap. 8 § eller 16 kap. 1 eller 10 §.
Vid tillämpning av denna balk skall med svarandens hemvist förstås den ort där han är bosatt samt, beträffande dödsbo, den ort där den döde senast var bosatt och, beträffande annan juridisk person, den ort som enligt 10 kap. rättegångsbalken grundar domstols behörighet i tvistemål i allmänhet.	
3 kap.	
4 §	
Dom som ej har vunnit laga kraft får verkställas i fall och under villkor som anges i 5–9 §§.	

[1] Senaste lydelse 1993:893.

Om hinder mot att utmätt egendom säljs eller influtna medel betalas ut finns *bestämmelser* i 8 kap. 4 §, 13 kap. 14 § och *15 kap. 22* §.

Bestämmelser om hinder mot att utmätt egendom säljs eller influtna medel betalas ut finns i 8 kap. 4 § *samt* 13 kap. *1* och 14 §§.

22 §

Upphävs exekutionstitel, skall sökt verkställighet omedelbart inställas. Redan vidtagen åtgärd för verkställighet skall såvitt möjligt återgå. Sådan återgång skall ske genast, om *ej* annat har förordnats. I mål om utmätning *eller införsel* skall dock vidtagen åtgärd *ej* utan särskilt förordnande återgå förrän det avgörande varigenom exekutionstiteln har upphävts har vunnit laga kraft.

I mål om utmätning *eller införsel* skall kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad borgenären skall betala tillbaka. Härvid får ställd säkerhet *tagas* i anspråk. I annat mål skall myndigheten på begäran återställa besittning eller annat förhållande som har rubbats, om hinder *ej* möter.

Upphävs *en* exekutionstitel, skall sökt verkställighet omedelbart inställas. Redan vidtagen åtgärd för verkställighet skall såvitt möjligt återgå. Sådan återgång skall ske genast, om *inte* annat har förordnats. I mål om utmätning skall dock vidtagen åtgärd *inte* utan särskilt förordnande återgå förrän det avgörande varigenom exekutionstiteln har upphävts har vunnit laga kraft.

I mål om utmätning skall kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad borgenären skall betala tillbaka. Härvid får ställd säkerhet *tas* i anspråk. I annat mål skall myndigheten på begäran återställa besittning eller annat förhållande som har rubbats, om hinder *inte* möter.

Sökanden är även skyldig att ersätta skada som svaranden har lidit genom verkställigheten.

23 §

Bestämmelserna i 3–13 och 15–20 §§ samt 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna och andra och tredje styckena gäller ej i allmänt mål.

Dom eller beslut, varigenom någon har dömts att utge böter eller vite eller har ålagts sådan särskild rättsverkan av brott som innefattar betalningsskyldighet, får ej verkställas förrän domen eller beslutet har vunnit laga kraft. Annan exekutionstitel i allmänt mål får verkställas innan den har vunnit laga kraft, om det är särskilt föreskrivet.

Exekutionstitel i allmänt mål verkställs såsom lagakraftägande dom. I stället för vad som sägs i 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna gäller att återgång av utmätning *eller införsel* skall ske genast, när exekutionstiteln har upphävts.

Exekutionstitel i allmänt mål verkställs såsom lagakraftägande dom. I stället för vad som sägs i 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna gäller att återgång av utmätning skall ske genast, när exekutionstiteln har upphävts.

4 kap.

1 a §

Om någon på grund av underhållsskyldighet enligt lag på särskilda tider skall betala bidrag till make, förutvarande make, eget barn eller annans barn, skall utmätningen avse samtliga vid verkställighetstillfället förfallna bidrag. Sökanden kan dock begära att verkställigheten skall begränsas till vissa bidragsbelopp.

Utmätning får inte ske för underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken sedan tre år har förflutit från den ursprungliga förfallodagen.

8 §[2]

Frågor om utmätning prövas av kronofogdemyndigheten i det län där gäldenären har sitt hemvist, där egendom som tillhör gäldenären finns eller där verkställighet annars lämpligen kan ske.

Frågor om utmätning av lön eller annan förmån som avses i 7 kap. prövas, om gäldenären inte har hemvist här i landet, av kronofogdemyndigheten i *det län där arbetsgivaren eller någon annan som ger ut förmånen finns.*

Frågor om utmätning av lön eller annan förmån som avses i 7 kap. prövas, om gäldenären inte har hemvist här i landet, av Kronofogdemyndigheten i *Stockholms län.*

Har utmätning sökts hos kronofogdemyndighet som ej är behörig enligt första eller andra stycket, får myndigheten likväl i brådskande fall vidtaga åtgärd som avses i 6 kap. 12 § innan målet enligt 2 kap. 4 § första stycket överlämnas till kronofogdemyndighet som är behörig.

9 §

Ett mål om utmätning handläggs under ett år från dagen för ansökan. Målet kan under handläggningstiden vara föremål för utredning, verkställighet eller bevakning. Vid utmätning för ett konkursbos räkning enligt 7 kap. 19 § handläggs dock målet under konkursen utan tidsbegränsning.

Pågår vid utgången av ettårsperioden utmätning av lön för under-

[2] Senaste lydelse 1993:893.

hållsbidrag som avses i 1 a §, skall målet handläggas under ytterligare en ettårsperiod.

Försätts gäldenären i konkurs, avbryts handläggningen av målet, såvida inte utmätning av lön pågår för en fordran som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 eller utmätning skall ske för ett konkursbos räkning enligt 7 kap. 19 §.

9 a §

Sökanden kan under de sista sex månaderna av handläggningstiden begära att handläggningen skall fortsätta under ytterligare en ettårsperiod (förnyelseansökan). En förnyelseansökan får göras ett obegränsat antal gånger.

9 b §

Utmätt gods får säljas och influtna medel redovisas trots att handläggningstiden löpt ut eller handläggningen avbrutits enligt 9 §. Detsamma gäller i fråga om åtgärd mot arbetsgivare enligt 7 kap. 21 §.

9 §

Kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning som påkallas av *ansökningens* innehåll, gäldenärens förhållanden och övriga omständigheter undersöka *huruvida* gäldenären har utmätningsbar egendom.

9 c §

Om en ansökan avser utmätning utan inskränkning, skall kronofogdemyndigheten i den utsträckning som påkallas av *ansökans* innehåll, gäldenärens förhållanden och övriga omständigheter *utreda gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden samt* undersöka *om* gäldenären har utmätningsbar egendom *(fullständig tillgångsundersökning).*

9 d §

Om en ansökan om utmätning avser endast lön eller annan förmån som avses i 7 kap. 1 § och

fordringar som avses i 1 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, skall kronofogdemyndigheten utreda gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden (begränsad tillgångsundersökning).

9 e §

Sökanden kan under handläggningstiden begära att kronofogdemyndigheten skall göra sådan tillgångsundersökning som avses i 9 c eller 9 d § (kompletterande tillgångsundersökning). En sådan begäran får upprepas ett obegränsat antal gånger.

9 f §

Om kronofogdemyndigheten får kännedom om att gäldenären har utmätningsbar lös egendom, skall den utmätas även om ansökan om utmätning begränsats enligt 9 d §.

Fordringar som avses i 1 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter skall alltid utmätas.

Särskilda föreskrifter om utmätning av fast egendom, registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg finns i 4 kap. 5 §.

9 g §

Kronofogdemyndigheten skall i förekommande fall snarast efter genomförd utredning underrätta sökanden om att utmätning av lön inte kan ske eller att gäldenären saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen.

10 §[3]

Utmätning i enskilt mål skall ske så snart som möjligt efter det att behövliga handlingar har kommit in till kronofogdemyndigheten.

Om sökanden i enskilt mål medger uppskov med utmätningen och om uppskovet varar över *sex* månader *från dagen för ansökan,* är ansökan förfallen. Om sökanden medger uppskov fler än två gånger, är ansökan också förfallen.

Om sökanden i enskilt mål medger uppskov med utmätningen och om uppskovet varar över *två* månader, är ansökan förfallen. Om sökanden medger uppskov fler än två gånger *under en ettårig handläggningsperiod*, är ansökan också förfallen. *Under uppskovstiden tillämpas 9 f andra stycket och 11* §§.

Bestämmelser om indrivning i allmänt mål finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

11 §

Har två eller flera sökt utmätning mot samma gäldenär, skall utmätning för fordringarna ske samtidigt, om ej utmätning för någon av fordringarna därigenom fördröjs oskäligt.

Bestämmelserna i *15 kap. 16* § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid *införsel har motsvarande tillämpning* vid utmätning.

Bestämmelserna i *7 kap. 17* § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid *utmätning av lön tillämpas även* vid *annan* utmätning.

13 a §

Under den tid då varken utredning eller verkställighet pågår, skall kronofogdemyndigheten bevaka målet. Under bevakningstiden tilllämpas 9 f och 11 §§.

33 §

Om det genom rättegång eller på annat sätt blir utrett att utmätt egendom tillhörde tredje man, skall utmätningen hävas, såvida ej tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden. Har egendomen sålts, gäller hävandet av utmätningen endast rätten till influtna medel.

Utmätning skall också hävas, om försäljning av egendomen eller in-

Utmätningen skall också hävas, om försäljning av egendomen eller

[3] Senaste lydelse 1993:893.

drivning av utmätt fordran *ej* kan *antagas* ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig.

indrivning av utmätt fordran *inte* kan *antas* ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig *eller om fordringsanspråket kan antas bli tillgodosett genom utmätning av lön under handläggningsperioden.*

Särskild bestämmelse om allmänna mål

36 §[4]

Bestämmelserna i 9–10 och 13 a §§ tillämpas inte i allmänna mål. Bestämmelser om indrivning i allmänna mål finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

7 kap. Utmätning av lön m.m.

Allmänna bestämmelser

1 §[5]

Bestämmelserna i detta kapitel gäller i fråga om utmätning av

1. arbetstagares lön, vare sig den utgår som tidlön, ackordslön, provision eller annan gottgörelse,

2. annan ersättning för arbetsinsats av gäldenären, om dennes ställning är jämförlig med en arbetstagares,

3. periodiskt vederlag för utnyttjande av patent, rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annan sådan rättighet eller för överlåtelse av rörelse,

3. belopp som utgår som pension eller livränta,

4. belopp som utgår som pension eller livränta,

4. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, rehabiliteringspenning, ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och annan ersättning som *utgår* på grund av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring

5. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, rehabiliteringspenning, ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och annan ersättning som *lämnas* på grund av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring

[4] Förutvarande 36 § upphävd genom 1993:893.

[5] Senaste lydelse 1991:1989.

eller annan tjänstgöring som ersätts med samma eller liknande förmåner som värnpliktstjänstgöring, allt i den *mån* ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller skall återbetalas.

Bestämmelserna i detta kapitel är *ej* tillämpliga när gäldenären är dödsbo eller annan juridisk person.

För vissa fall när skälig lön ej utgår för gäldenärens arbete gäller enligt 18 § särskilda bestämmelser.

eller annan tjänstgöring som ersätts med samma eller liknande förmåner som värnpliktstjänstgöring, allt i den *utsträckning* ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller skall återbetalas.

Bestämmelserna i detta kapitel är *inte* tillämpliga när gäldenären är dödsbo eller annan juridisk person.

2 §

Vad som föreskrivs om utmätning av lön gäller även utmätning av annan förmån som avses i 1 §, om *ej* annat anges. Bestämmelser om arbetsgivare gäller därvid den som utger förmånen.

Vad som föreskrivs om utmätning av lön gäller även utmätning av annan förmån som avses i 1 §, om *inte* annat anges. Bestämmelser om arbetsgivare gäller därvid den som utger förmånen.

Villkor för utmätning

3 §

Lön som innestår hos arbetsgivaren får utmätas genom att arbetsgivaren åläggs att innehålla och *tillställa* kronofogdemyndigheten viss del. *Beslut* om utmätning får *meddelas beträffande lön som förfaller under viss i beslutet angiven tid eller beträffande* viss lönepost.

Lön som innestår hos arbetsgivaren får utmätas genom att arbetsgivaren åläggs att innehålla och *betala ut en viss del av lönen till* kronofogdemyndigheten . *Beslutet* om utmätning får *avse framtida utbetalningar av lön eller* viss lönepost.

Utmätning av lön skall ske endast om det är försvarligt med hänsyn till det belopp som kan beräknas flyta in.

4 §

Lön får *tagas* i anspråk genom utmätning endast *i den mån lönen uppenbart* överstiger vad *som behövs för gäldenärens och hans familjs underhåll* samt till fullgörande av *underhållsskyldighet som i övrigt åvilar honom.* Om utmätningen avser ackordslön,

Lön får *tas* i anspråk genom utmätning endast *till den del den* överstiger vad *gäldenären behöver för sitt eget underhåll och familjens behov* samt till fullgörande av *betalningsskyldighet mot annan som vid utmätning av lön har bättre rätt till lönen. Vid*

provision eller annan ersättning som innestår för längre tid än en månad, skall särskild hänsyn *tagas* till detta förhållande.

utmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 skall även betalningsskyldighet mot annan som har lika rätt som sökanden beaktas.

Om utmätningen avser ackordslön, provision eller annan ersättning som innestår för längre tid än en månad, skall särskild hänsyn *tas* till detta förhållande.

5 §

Utmätning får ej under ett och samma kalenderår tillämpas sammanlagt längre tid än sex månader. Utmätning får ej heller under två kalenderår efter varandra ske så att lönen i en följd eller utan större uppehåll tas i anspråk under längre tid än sex månader. Det bör om möjligt undvikas att lönen tas i anspråk under gäldenärens semester eller i omedelbar anknytning till denna.

Första stycket är ej tillämpligt vid utmätning av ackordslön, provision eller annan ersättning som innestår för längre tid än en månad. Meddelas i annat fall beslut om utmätning beträffande viss lönepost, skall beslutet vid tillämpning av första stycket anses gälla den tid på vilken den posten belöper.

Om belopp som utgår som pension eller livränta förfaller med längre mellanrum än en månad, får utmätning därav ej ske i vidare mån än om beloppen hade förfallit månadsvis.

Den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av ett normalbelopp, som för kalenderår utgör för ensamstående 43 800 kronor, för sammanlevande makar och därmed jämställda 72 360 kronor och för varje barn 23 240 kronor till och med det kalenderår barnet fyller 6 år. För äldre barn är normalbeloppet 26 750 kronor.

Normalbeloppen skall varje nytt kalenderår multipliceras med ett jämförelsetal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad föregående år och prisläget i oktober 1993. Normalbeloppen skall anses innefatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Normalbeloppen fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

6 §

Ersättning som utgår i stället för semester och innestår hos arbetsgivaren får ej i något fall utmätas utan gäldenärens medgivande i målet. Detta gäller även semestermedel som av arbets-

Utmätning av lön för underhållsbidrag som omfattas av 4 kap. 1 a § får ske endast om bidragsbeloppet utestår obetalt eller om gäldenären vid två eller flera tillfällen under de senaste två

givaren har betalats till särskild kassa och innestår hos denna.

åren före *utmätningsbeslutet* har underlåtit att betala i rätt tid och det finns anledning *att anta* att detta skall upprepas.

Utmätning får dock inte ske för annat bidragsbelopp än sådant som är förfallet när verkställighet skall ske eller som förfaller näst därefter.

Förfarandet

7 §

Innan beslut om utmätning meddelas skall gäldenären *beredas* tillfälle att yttra sig, om det *kan ske utan avsevärd tidsutdräkt. Gäldenären behöver dock ej* höras när han byter anställning och beslut skall meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren, *om ej särskilda skäl föreligger.*

Innan *ett* beslut om utmätning meddelas, skall gäldenären *ges* tillfälle att yttra sig, om det *inte avsevärt skulle fördröja handläggningen. Om det inte finns särskilda skäl för det, behöver gäldenären dock inte* höras när han byter anställning och beslut skall meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren.

8 §

Kronofogdemyndigheten bestämmer dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (utmätningsbeloppet), *dels det belopp som enligt 4 § skall förbehållas gäldenären (det utmätningsfria beloppet).*

Är det fråga om utmätning av sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket *4*, bestäms utmätningsbeloppet och *det utmätningsfria beloppet* per dag.

Vid utmätning av lön skall kronofogdemyndigheten bestämma dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (utmätningsbeloppet), dels *förbehållsbeloppet. I stället för att fastställa ett utmätningsbelopp får myndigheten bestämma att all lön som överstiger förbehållsbeloppet skall tas i anspråk.*

Vid utmätning av sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket *5*, bestäms utmätningsbeloppet *och förbehållsbeloppet* per dag. *Om sådan ersättning betalas ut* för mer än en dag, skall *utmätningsbelopp och förbehållsbelopp* för samtliga dagar som *ingår i* ersättningsperioden *räknas samman.*

8 a §[6]

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket utges för mer än en dag, skall *utmätningsbeloppen och de utmätningsfria beloppen räknas samman* för samtliga dagar som ersättningsperioden *omfattar.*

Vid utmätning för ett engångsbelopp som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 skall kronofogdemyndigheten vid behov fördela beloppet på särskilda poster efter vad som är skäligt med hänsyn till den tid som beloppet är avsett för och övriga omständigheter. De särskilda posterna anses vid utmätningen förfallna enligt vad som bestämts vid fördelningen. .

9 §

Om särskilda skäl *föreligger*, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att anpassa sättet för *lönens utbetalande* så att utmätning kan verkställas i *därför lämpad* ordning.

Om *det finns* särskilda skäl, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att anpassa sättet för *löneutbetalningen* så att *utmätningen* kan verkställas i *avsedd* ordning.

10 §

Beslut om utmätning skall ändras, om anledning *föreligger*. Innan ändring *beslutas skall den part som ändringen går emot beredas* tillfälle att yttra sig, om *ej* det är uppenbart obehövligt eller beslutet *ej* kan uppskjutas.

Ett beslut om utmätning skall ändras, om *det finns* anledning *till det*. Innan *en* ändring *som är till nackdel för gäldenären beslutas, skall denne ges* tillfälle att yttra sig, om *det inte* är uppenbart obehövligt eller beslutet *inte* kan uppskjutas.

Ett beslut om utmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 skall hävas, om gäldenären betalar förfallna bidrag och uppkomna förrättningskostnader och det finns anledning att anta att gäldenären även i framtiden fullgör bidragsskyldigheten.

11 §

Kronofogdemyndigheten får på begäran av sökanden eller gäldenären bevilja anstånd under pågående utmätning av lön. På

[6] Införd genom 1987:372.

begäran av gäldenären får anstånd dock beviljas endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl.

11 §

Kronofogdemyndigheten skall underrätta arbetsgivaren *angående* beslut om utmätning och i fråga som avses i 9 *eller 10* §.

12 §

Kronofogdemyndigheten skall underrätta arbetsgivaren *om ett* beslut om utmätning och i fråga som avses i 9–*11* §§.

13 §[7]

Utmätningen medför förmånsrätt när det belopp som skall innehållas har förfallit till betalning.

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket *4* utges för mer än en dag, skall ersättningen anses ha förfallit till betalning med utmätningsbeloppet varje dag som ersättningsperioden omfattar.

Företrädesordning

Utmätning av lön medför förmånsrätt när det belopp som skall innehållas har förfallit till betalning.

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket *5* utges för mer än en dag, skall ersättningen anses ha förfallit till betalning med utmätningsbeloppet varje dag som ersättningsperioden omfattar.

14 §

Vid utmätning av lön har följande fordringar i nämnd ordning företräde framför andra fordringsanspråk:

1. fordran som avser underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken,

2. konkursbos fordran på gäldenärens lön enligt 3 kap. 4 § konkurslagen (1987:672), om lönen innehållits under konkursen,

3. fordran som avses i 2 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Företrädesrätten enligt första stycket 1 gäller även sådant utländskt underhållsbidrag som får

[7] Senaste lydelse 1987:372.

verkställas i Sverige, om bidragsfordringen vid verkställighetstillfället inte är äldre än tre år.

Företrädesordning

12 §

Skatteavdrag har företräde framför utmätning. Om förhållandet mellan införsel och utmätning finns bestämmelser i 15 kap. 16 och 17 §§.

15 §

Avdrag för preliminär skatt har företräde framför utmätning av lön. Utmätning för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 och förrättningskostnaderna i målet har företräde framför avdrag för kvarstående skatt. Vid utmätning av lön för annan fordran har avdraget för kvarstående skatt företräde. En fordran enligt 14 § första stycket 1 har företräde framför förrättningskostnaderna i målet.

16 §

Vid samtidig utmätning för flera underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 skall det innehållna beloppet fördelas efter de löpande bidragens storlek. Om mer än som svarar mot de löpande bidragen har utmätts, har bidrag som har stått ute längre företräde vid fördelningen av det överskjutande beloppet.

En delbetalning som flyter in på en viss underhållsberättigads fordran avräknas i första hand på den fordran som har stått ute längst. Dock får belopp inte avräknas på en fordran som är äldre än tre år.

17 §

Bor gäldenären varaktigt tillsammans med sin make och överstiger underhållsbidrag till maken eller till makarnas barn vad som skäligen bör tillkomma den underhållsberättigade, får bidraget vid

tillämpningen av 14 och 16 §§ jämkas med hänsyn till annan fordran för vilken utmätning sker samtidigt. Om det finns särskilda skäl, får sådan jämkning ske även av annat underhållsbidrag, om detta överstiger vad som skäligen behövs för den underhållsberättigades försörjning.

Har gäldenären rätt till avdrag på underhållsbidrag enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken, får belopp som på grund av det tillgodoräknas honom inte tas i anspråk genom utmätning för fordran, som tillkommer annan än den underhållsberättigade eller någon som har inträtt i dennes rätt.

14 §

Har beslut om utmätning för viss fordran meddelats beträffande belopp som utgår som pension eller livränta och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för annan fordran, *skall den senare utmätningen anses ha skett även för obetald del av den förra fordringen.*

18 §

Har utmätning för fordran med företrädesrätt enligt 14 § beviljats i förmån som avses i 1 § första stycket 3 eller 4 och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för annan fordran, *har den förra fordringen företräde till betalning ur vad som inflyter till följd av den senare utmätningen. I fråga om underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 gäller detta i fråga om bidragsbelopp som har förfallit till betalning när beslutet om utmätning av rättigheten meddelas eller förfaller näst därefter.*

Har utmätning beviljats i förmån som avses i 1 § första stycket 3 eller 4 för någon annan fordran än som avses i 14 § första stycket och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för ytterligare fordran, skall den senare utmätningen anses ha skett även för den obetalda delen av den förra fordringen.

15§

Försätts gäldenären i konkurs, får beslut om utmätning ej tillämpas beträffande lön som förfaller under konkursen.

19 §

Även om gäldenären är i konkurs får utmätning enligt detta kapitel ske för fordran, som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1, och för konkursboets räkning.

Försätts gäldenären i konkurs under pågående utmätning av lön för någon annan fordran än som avses i 14 § första stycket 1, skall utmätningen fortsätta för konkursboets räkning, om inte konkursförvaltaren begär att verkställigheten skall upphöra.

Arbetsgivares skyldigheter

16 §[8]

Utmätningsbeloppet skall innehållas endast i den mån lönen överskjuter det utmätningsfria beloppet.

Arbetsgivaren skall *tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp* på tid och sätt som myndigheten bestämmer. *I de fall regeringen föreskriver kan kronofogdemyndigheten besluta att innehållet belopp* skall *tillställas* en annan myndighet än kronofogdemyndigheten.

Om särskild anledning *föreligger*, får arbetsgivaren åläggas att omedelbart *tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp.*

20 §

Arbetsgivaren skall innehålla utmätningsbeloppet endast till den del som lönen överstiger förbehållsbeloppet.

Arbetsgivaren skall *betala ut det innehållna beloppet till kronofogdemyndigheten* på tid och sätt som myndigheten bestämmer. *Kronofogdemyndigheten får, i de fall regeringen föreskriver det, besluta att det innehållna beloppet* skall *betalas ut till* en annan myndighet än kronofogdemyndigheten.

Om *det finns* särskild anledning *till det*, får arbetsgivaren åläggas att omedelbart *betala ut det innehållna beloppet* till kronofogdemyndigheten

17 §

Betalar arbetsgivaren ut lön i uppenbar strid mot beslut om utmätning eller underlåter han att inom föreskriven tid eller på anfordran *tillställa kronofogdemyndigheten innehållet belopp*, får hos arbetsgivaren genast utsökas vad

21 §

Betalar arbetsgivaren ut lön i uppenbar strid mot *ett* beslut om utmätning eller underlåter han att inom föreskriven tid eller på anfordran *betala ut det innehållna beloppet till kronofogdemyndigheten*, får hos arbetsgivaren genast

[8] Senaste lydelse 1983:924.

denne skulle ha innehållit eller har innehållit.

18 §

Arbetar gäldenären i annans förvärvsverksamhet utan lön eller mot uppenbart för låg ersättning och kan *till följd därav* utmätning *ej äga rum*, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att, för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat *förordnas*, till myndigheten utge så mycket som hade kunnat tagas ut genom utmätning om skälig lön hade *utgått* för arbetet. Innan beslut meddelas skall gäldenären och arbetsgivaren *beredas* tillfälle att yttra sig.

Åtgärd som avses i första stycket räknas som utmätning av lön. Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i *17* §.

utsökas vad denne skulle ha eller har innehållit.

22 §

Arbetar gäldenären i annans förvärvsverksamhet utan lön eller mot uppenbart för låg ersättning och kan utmätning *därför inte ske eller ske endast med för lågt belopp*, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att, för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat *beslutas*, till myndigheten utge så mycket som hade kunnat tas ut genom utmätning, om skälig lön hade *betalats* för arbetet. Innan *ett sådant* beslut meddelas skall gäldenären och arbetsgivaren *ges* tillfälle att yttra sig.

En åtgärd som avses i första stycket räknas som utmätning av lön. Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i *21* §.

Särskilda bestämmelser

19 §

Samtidigt som utmätning sker av lön får även annan tillgång utmätas till säkerhet för sökandens fordran. Med vidare åtgärd i den delen får anstå under högst ett år i avvaktan på att lön innehålls till betalning av fordringen.

23 §

Har arbetsgivaren innehållit medel vid utmätning av lön i allmänt mål för fordran som avses i 2 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m., är gäldenären inte längre betalningsskyldig för den del av fordringen som motsvaras av det innehållna beloppet, även om det inte kan tas ut hos arbetsgivaren. Detsamma gäller när medel har innehållits för fordran som avser underhållsbidrag, om fordringen tillkommer allmän försäkringskassa enligt 15 § lagen (1964:143) om bidragsförskott.

20 §

Sedan lön har betalats ut, *gäller om utmätning av medlen* vad som sägs i 5 kap.

24 §

Sedan lön har betalats ut, *kan medlen utmätas endast i enlighet med* vad som sägs i 5 kap.

Straffbestämmelse

21 §

Arbetsgivare, som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid tillställa kronofogdemyndigheten belopp som skulle ha innehållits enligt beslut om utmätning, döms till böter.

25 §

En arbetsgivare som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid tillställa kronofogdemyndigheten belopp som skulle ha innehållits enligt beslut om utmätning döms till böter.

13 kap.

1 §

Medel som har *influtit* till kronofogdemyndigheten i mål om utmätning skall redovisas så snart som möjligt. Är influtet belopp ringa och kan det *antagas* att ytterligare medel kommer att *inflyta* i målet, får *det avvaktas.*

Medel som har *flutit in* till kronofogdemyndigheten i mål om utmätning skall redovisas så snart som möjligt. Är influtet belopp ringa och kan det *antas* att ytterligare medel kommer att *flyta in* i målet, får *myndigheten avvakta med redovisningen.*

Vid utmätning för ej förfallet underhållsbidrag enligt 7 kap. 6 § andra stycket får redovisning ske tidigast i nära anslutning till den tidpunkt då bidraget förfaller till betalning.

14 a §

Vid utmätning av lön för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 tillämpas inte 14 § 3.

16 kap.

5 §

Lämnar sökanden *anstånd* med avhysningen och varar *anståndet* över sex månader från dagen för *ansökningen, skall denna förklaras* förfallen, om *ej* särskilda skäl *föranleder att* ytterligare *anstånd godtas.*

Lämnar sökanden *uppskov* med avhysningen och varar *uppskovet* över sex månader från dagen för *ansökan, är ansökan* förfallen, om *det inte finns* särskilda skäl att *godta* ytterligare *uppskov.*

12 a §

Medger sökanden uppskov med verkställighet och varar uppskovet över sex månader från dagen för ansökan, är ansökan förfallen. Detsamma gäller om sökanden medger uppskov fler än två gånger.

Kronofogdemyndigheten får bevilja anstånd med handräckning för återtagning av en vara, om det finns särskilda skäl med hänsyn till köparens förhållanden och övriga omständigheter. Anstånd får dock inte beviljas för mer än fyra månader från dagen för ansökan om handräckning.

Kronofogdemyndigheten får besluta om villkor för anståndet och, om det finns anledning till det, förklara att anståndet skall upphöra att gälla.

17 kap.

3 §[9]

Sökanden ansvarar *ej* för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. *17 § eller 15 kap. 19 § jämförd med 7 kap. 17 §* eller för handräckning enligt 8 kap. 18 §.

Sökanden ansvarar *inte* för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. *21* § eller för handräckning enligt 8 kap. 18 §.

Sökanden ansvarar *ej heller* för förrättningskostnaderna i mål om *införsel.*

Sökanden ansvarar *inte* heller för förrättningskostnaderna i mål om *utmätning för fordran som vid utmätning av lön har företrädesrätt enligt 7 kap. 14* §.

Vid avhysning ansvarar sökanden ej för kostnad för förvaring av svarandens egendom eller för annan åtgärd som väsentligen avser att skydda svaranden mot förlust. Detsamma gäller kostnad för försäljning enligt 16 kap. 7 §.

6 §

Kronofogdemyndigheten skall *taga* ut förrättningskostnader utan särskild begäran.

Kronofogdemyndigheten skall *ta* ut förrättningskostnader utan särskild begäran. *Preskription av en huvudfordran omfattar även*

[9] Senaste lydelse 1992:636.

fordran på förrättningskostnad. En förrättningskostnad som avser ett mål om utmätning för underhållsbidrag preskriberas vid utgången av kalenderåret två år efter det att avgiften debiterades.

7 §[10]

Förrättningskostnader i mål om utmätning tas ut ur köpeskillingen för såld egendom, behållen avkastning och andra tillgängliga medel. De får vid behov genast utsökas hos gäldenären.

Förrättningskostnad för handräckning enligt 8 kap. 18 § får genast utsökas hos den mot vilken åtgärden har vidtagits.

Förrättningskostnad i mål om införsel får genast tas ut genom införsel hos gäldenären.

8 §

Förrättningskostnader i mål om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd, vilken alltjämt består när verkställighet äger rum för det anspråk som har föranlettt åtgärden, anses som förrättningskostnad för sistnämnda verkställighet.

Om egendom i samband med avhysning säljs enligt 16 kap. 7 §, tas förrättningskostnad för försäljningen ut ur köpeskillingen.

När förrättningskostnader för avhysning tas ut hos svaranden, har kostnad som avses i 3 § *andra* stycket företräde framför annan förrättningskostnad.	När förrättningskostnader för avhysning tas ut hos svaranden, har kostnad som avses i 3 § *tredje* stycket företräde framför annan förrättningskostnad.

18 kap.

7 §[11]

Ett beslut om utmätning som avses i 7 kap. *eller ett beslut om införsel* får överklagas utan inskränkning till viss tid.	Ett beslut om utmätning som avses i 7 kap. får överklagas utan inskränkning till viss tid.

Ett beslut om annan utmätning skall överklagas av sökanden eller svaranden inom tre veckor från det att beslutet delgavs honom. Tredje man får överklaga sådan utmätning utan inskränkning till viss tid. Ett beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 12 kap. 49 § tredje stycket skall dock överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden.

[10] Senaste lydelse 1992:636.

[11] Senaste lydelse 1993:516.

En exekutiv försäljning skall överklagas inom tre veckor från försäljningen. Ett beslut om fördelning eller utbetalning av medel skall överklagas inom tre veckor från beslutet.

Ett sådant överklagande som avses i 6 § andra stycket andra meningen får göras utan inskränkning till viss tid.

Kronofogdemyndighetens beslut i andra fall skall överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden.

12 §[12]

Tingsrätten får, utan att motparten dessförinnan har *beretts* tillfälle att yttra sig över överklagandet, förordna att någon åtgärd för verkställighet tills vidare inte skall vidtas eller, om det finns synnerliga skäl, att en redan vidtagen åtgärd skall hävas.	Tingsrätten får, utan att motparten dessförinnan har *getts* tillfälle att yttra sig över överklagandet, förordna att någon åtgärd för verkställighet tills vidare inte skall vidtas eller, om det finns synnerliga skäl, att en redan vidtagen åtgärd skall hävas. *Vid utmätning av lön för underhållsbidrag får förordnandet inskränkas till att avse utbetalning av influtna medel.*

Tingsrätten får också omedelbart förordna att åtgärd för verkställighet skall genomföras och bestå till dess annat förordnas.

16 §[13]

Tingsrättens beslut i en fråga som överklagats dit gäller på det sätt som i 2 kap. 19 § sägs om kronofogdemyndighetens beslut.

I mål om utmätning *eller införsel* skall dock vidtagen åtgärd inte utan särskilt förordnande återgå innan tingsrättens beslut har vunnit laga kraft.	I mål om utmätning skall dock en vidtagen åtgärd inte utan särskilt förordnande återgå innan tingsrättens beslut har vunnit laga kraft.

---

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall beslutet omprövas med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap.

3. Mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet skall vid beräkning av den ettåriga handläggningstiden enligt 4 kap. 9 § anses ha kommit in till kronofogdemyndigheten på dagen för ikraftträdandet.

[12] Senaste lydelse 1993:516.

[13] Senaste lydelse 1993:516.

4. En ansökan om införsel som har gjorts före ikraftträdandet skall anses som en ansökan om utmätning med begäran om begränsad tillgångsundersökning enligt 7 kap. 9 d §.

2 Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 41 § 2 mom., 45 § 3 mom., 75 a och 76 §§ uppbördslagen (1953:272)[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
41 §	
2 mom.[2] Om *det belopp,* som skulle återstå sedan skatteavdrag för kvarstående skatt har gjorts, *jämte den inkomst den skattskyldige i övrigt kan åtnjuta* understiger vad den skattskyldige behöver för eget underhåll och familjens behov *(förbehållsbeloppet)* får skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige förordna antingen att skatteavdrag *över huvud taget* inte skall göras eller att *för skatteavdraget får tas i anspråk endast vad av lönen överskjuter förbehållsbeloppet.*	2 mom. Om *den lön,* som skulle återstå sedan skatteavdrag för kvarstående skatt har gjorts, understiger vad den skattskyldige behöver för *sitt* eget underhåll och familjens behov, får skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige *besluta* antingen att skatteavdrag inte skall göras eller att *lönen får tas i anspråk för skatteavdraget endast till den del den överstiger ett förbehållsbelopp som myndigheten bestämmer.*
Förbehållsbeloppet beräknas med ledning av bestämmelserna i *15 kap. 6 a* § utsökningsbalken.	Förbehållsbeloppet beräknas med ledning av bestämmelserna i *7 kap. 4 och 5* §§ utsökningsbalken. *Har ett förbehållsbelopp bestämts i ett beslut om utmätning av lön i ett mål hos kronofogdemyndigheten, skall detta förbehållsbelopp tillämpas under den tid beslutet gäller också i fråga om avdrag för kvarstående skatt.*

Arbetsgivare skall tillämpa beslut om skatteavdragenligt förstastycket senast från och med det avlöningstillfälle som inträffar sedan en vecka förflutit från det han fått del av beslutet eller, om det inte kan ske, inom fyra dagar efter nämnda avlöningstillfälle tillställa den skattskyldige det belopp som skulle ha tillkommit denne om beslutet tillämpats.

[1] Lagen omtryckt 1991:97.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

[2] Senaste lydelse 1992:680.

45 §

3 mom. Sker avdrag för preliminär A-skatt för arbetstagare, som är försatt i konkurs, och kan det antagas att avdraget är större än som fordras för att den preliminära skatten skall motsvara den slutliga skatten, må skattemyndigheten efter ansökan av konkursboet genom jämkning förordna om minskning av skatteavdraget och i samband därmed meddela beslut om utbetalning till konkursboet av för mycket innehållen preliminär skatt.

Motsvarande gäller efter ansökan av kronofogdemyndighet när lön *tages* i anspråk genom *införsel eller* utmätning.

Motsvarande gäller efter ansökan av kronofogdemyndighet när lön *tas* i anspråk genom utmätning.

75 a §[3]

Har betalningsskyldighet enligt 75 § ålagts både arbetsgivare och arbetstagare och vistas arbetstagaren på känd ort inom riket, får arbetsgivaren krävas endast om det kan antagas att arbetstagaren har underrättats om sin skyldighet att betala skattebeloppet.

Efterkommer arbetsgivaren inte anmodan att betala beloppet, får det *uttagas* i den ordning som *stadgas* i fråga om indrivning av skatt. *Införsel får dock ej beviljas.*

Om arbetsgivaren inte *följer en* anmodan att betala beloppet, får det *tas ut* i den ordning som *föreskrivs* i fråga om indrivning av skatt. *Vid utmätning av lön har en sådan fordran inte företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken.*

Arbetsgivare eller arbetstagare, som är skyldig att betala mot underlåtet skatteavdrag svarande belopp, skall också betala dröjsmålsavgift på beloppet. Som förfallodag räknas därvid den dag då beloppet skulle ha betalats om skatteavdrag hade gjorts.

Om arbetsgivare efter omprövning eller överklagande av skattemyndighets beslut har funnits inte vara ansvarig för arbetstagares skatt, skall skattemyndigheten till arbetsgivaren återbetala skatt, som han har betalat för arbetstagaren, samt betald dröjsmålsavgift. På skattebeloppet beräknas restitutionsränta. I fråga om ränteberäkningen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 69 § 2 mom.

Står arbetsgivare i skuld för restförd skatt eller arbetstagares skatt, för vilken betalningsskyldighet har ålagts honom, har han dock rätt att få ut endast vad som överstiger det obetalda skattebeloppet och dröjsmålsavgift. I lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter finns också föreskrifter som begränsar rätten till återbetalning.

Har arbetstagares skatt uttagits hos arbetsgivare, skall, om indrivningskvitto överlämnas till arbetsgivaren, nämnda förhållanden anmärkas på indrivningskvittot.

[3] Senaste lydelse 1992:1176.

76 §[4]

Arbetsgivare som har betalat skatt i enlighet med beslut om betalningsskyldighet enligt 75 § får söka beloppet åter av arbetstagaren. Den arbetsgivare som vill söka belopp åter av arbetstagaren skall till kronofogdemyndigheten ge in det kvitto som han har fått vid betalningen eller på annat sätt styrka, att han har betalat skatten.

Kronofogdemyndigheten får hos arbetstagaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Införsel får dock inte beviljas.*	Kronofogdemyndigheten får hos arbetstagaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Vid utmätning av lön har en sådan fordran inte företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken.*

Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om arbetsgivarens regressfordran enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

[4] Senaste lydelse 1992:624.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1958:295) om sjömansskatt[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 §[2]	
Har en redare, som inte har verkställt skatteavdrag, betalat skatt för en sjöman, får redaren söka beloppet åter av sjömannen. Den redare som vill söka beloppet åter av sjömannen skall till kronofogdemyndigheten ge in det kvitto som han har fått vid betalningen eller på annat sätt styrka, att han har betalat skatten.	
Kronofogdemyndigheten får hos sjömannen driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Införsel får dock inte beviljas.*	Kronofogdemyndigheten får hos sjömannen driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av skatt. *Vid utmätning av lön har fordringen inte företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken.*
Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om redarens regressfordran enligt första stycket.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

[1] Lagen omtryckt 1970:933.
[2] Senaste lydelse 1992:626.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	5 §[1]
Skatteavdrag *samt införsel, som beslutats innan lönefordringen förfallit till betalning,* har företräde framför kvittning enligt denna lag.	Skatteavdrag har företräde framför kvittning enligt denna lag. *Detsamma gäller utmätning av lön för sådan fordran som har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken, om utmätningen har beslutats innan lönefordringen förfallit till betalning.*
Är arbetsgivarens fordran sådan att rätt till kvittning föreligger enligt 3 § och vill arbetsgivaren kvitta mot belopp som han ålagts att innehålla genom beslut om utmätning av lön, beslutar kronofogdemyndigheten om beloppets fördelning mellan arbetsgivaren och utmätningssökanden efter fordringarnas storlek.	Är arbetsgivarens fordran sådan att rätt till kvittning föreligger enligt 3 § och vill arbetsgivaren kvitta mot belopp som han ålagts att innehålla genom beslut om utmätning av lön *för en fordran som inte har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § utsökningsbalken,* beslutar kronofogdemyndigheten om beloppets fördelning mellan arbetsgivaren och utmätningssökanden efter fordringarnas storlek.
I övrigt får kvittning *ej* åberopas mot beslut om utmätning av lön.	I övrigt får kvittning *inte* åberopas mot beslut om utmätning av lön.
Talan mot kronofogdemyndighetens beslut enligt andra stycket föres i hovrätten genom besvär. Talan är ej inskränkt till viss tid.	*Kronofogdemyndighetens beslut enligt andra stycket får överklagas hos tingsrätten utan inskränkning till viss tid. Vid överklagandet och vid handläggningen i domstol tillämpas 18 kap. utsökningsbalken.*

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. I fråga om beslut enligt 5 § andra stycket som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

[1] Senaste lydelse 1981:833.

5 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

Härigenom föreskrivs att 1, 3 och 9 §§ förmånsrättslagen (1970:979) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	
Vid utmätning eller konkurs har borgenärer inbördes rätt till betalning enligt denna lag. Föreskrift om lika rätt till betalning innebär att varje borgenär får betalt i förhållande till sin fordran.	
I fråga om företräde till betalning vid *införsel* gäller särskilda bestämmelser.	I fråga om företräde till betalning vid *utmätning av lön* gäller särskilda bestämmelser.
3 §	
Förmånsrätt består, även om fordringen *överlåtes* eller *tages* i anspråk genom utmätning *eller införsel* eller på annat sätt övergår till annan.	Förmånsrätt består, även om fordringen *överlåts* eller *tas* i anspråk genom utmätning eller på annat sätt övergår till annan.
9 §[1]	
Särskilda förmånsrätter gäller inbördes efter paragrafernas följd och efter den i 4–7 §§ angivna numreringen.	
Förmånsrätt enligt 4 § 3 har dock företräde framför förmånsrätt enligt 4 § 2 på grund av annan retentionsrätt än som avses i 3 kap. 39 § sjölagen (1994:000).	
Förmånsrätt på grund av utmätning har företräde framför förmånsrätt på grund av företagsinteckning, vilken har sökts samma dag som beslutet om utmätning meddelades eller senare, och framför förmånsrätt på grund av annan inteckning, vilken har sökts samma inskrivningsdag som ett ärende angående anteckning om utmätningen har tagits upp eller senare.	
Utmätning ger företräde framför senare utmätning av samma egendom, om *ej* annat följer av 4 kap. 30 § andra stycket eller 7 kap. 13 § utsökningsbalken. Utmätning för flera fordringar på en gång ger lika rätt. Om det inbördes företrädet i övrigt mellan fordringar med samma slag av förmånsrätt	Utmätning ger företräde framför senare utmätning av samma egendom, om *inte* annat följer av 4 kap. 30 § andra stycket eller 7 kap. 13 § utsökningsbalken. Utmätning för flera fordringar på en gång ger lika rätt, *om inte något annat följer av 7 kap. 14 eller 16 § utsökningsbalken.* Om det inbördes företrädet i övrigt mellan

[1] Lydelse enl. prop. 1993/94:151 och 195.

finns för vissa fall särskilda bestämmelser.	fordringar med samma slag av förmånsrätt finns för vissa fall särskilda bestämmelser.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

6 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 3 § studiestödslagen (1973:349)[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 kap. 3 §[2]	
En fordran på studiestöd kan inte överlåtas.	
En fordran på studiehjälp eller studiemedel får inte tas i anspråk genom utmätning *eller införsel.* Andra fordringar på studiestöd kan *utmätas och* tas i anspråk genom *införsel i den ordning och i den omfattning som anges i* 7 kap. *och 15 kap.* utsökningsbalken.	En fordran på studiehjälp eller studiemedel får inte tas i anspråk genom utmätning. Andra fordringar på studiestöd kan tas i anspråk genom *utmätning av lön enligt* 7 kap. utsökningsbalken.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

[1] Lagen omtryckt 1987:303.
[2] Senaste lydelse 1988:141.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m. fl

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.

dels att 14 §[1] skall upphöra att gälla,

dels att 12, 16 och 18 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
12 §[2]	
Ansökan om handräckning skall göras skriftligen. Den skall innehålla uppgift om hur stor del av kreditfordringen som utestår obetald. Om säljaren gör anspråk på dröjsmålsränta eller, i fall då avtalet innehåller förbehåll som avses i 6 § andra stycket, ersättning för reparation eller annan åtgärd beträffande varan, skall i ansökningen också uppges vad säljaren fordrar i den delen. Vid ansökningen skall fogas styrkt avskrift av den handling som anges i 11 §.	
Utsökningsavgift skall förskotteras av sökanden, om kronofogdemyndigheten begär det. Betalas inte förskott inom förelagd tid, får handräckningen inställas.	
I fråga om handräckning enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om verkställighet i 16 kap. 10–12 §§ utsökningsbalken.	I fråga om handräckning enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om verkställighet i 16 kap. 10–12 *a* §§ utsökningsbalken.
16 §[3]	
Talan mot beslut i fråga om handräckning förs i hovrätten genom besvär. Besvär skall anföras inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden. Mot hovrättens beslut får talan ej föras.	*Beslut om handräckning får överklagas hos tingsrätten. Vid överklagandet och vid handläggningen i domstol tillämpas 18 kap. utsökningsbalken. Hovrättens beslut får inte överklagas.*
Är köparen eller säljaren missnöjd med värdering eller annan åtgärd vid handräckningen, är han oförhindrad att väcka talan mot den andre vid domstol.	
Visar inte säljaren att han har väckt talan vid domstol inom en månad efter det att beslutet om handräckning vann laga kraft mot honom, får köparen hos kronofogdemyndigheten lyfta belopp som har nedsatts enligt 10 § första stycket.	

[1] Senaste lydelse av 14 § 1981:802.
[2] Senaste lydelse 1988:395.
[3] Senaste lydelse 1981:802.

18 §[4]

Ansökan om verkställighet av dom varigenom köparen har förpliktats återlämna vara som har sålts genom avbetalningsköp görs skriftligen eller muntligen, varvid domen skall ges in.

I fråga om verkställigheten tillämpas 14 § och, om *ej* annat följer av domen, 15 §. Beträffande talan mot kronofogdemyndighetens värdering tillämpas 16 § andra och tredje styckena.

I fråga om verkställigheten tillämpas *16 kap. 12 a § utsökningsbalken* och, om *inte något* annat följer av domen, 15 §. Beträffande talan mot kronofogdemyndighetens värdering tillämpas 16 § andra och tredje styckena.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Föreskrifterna i 12, 14 och 18 §§ gäller i sin äldre lydelse i fråga om ansökningar om handräckning som gjorts före ikraftträdandet. Föreskrifterna i 16 § gäller i sin äldre lydelse i fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet.

[4] Senaste lydelse 1981:802.

8 Förslag till lag om ändring i bötesverkställighetslagen (1979:189)

Härigenom föreskrivs att 13 § bötesverkställighetslagen (1979:189) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	13 §
Mot kronofogdemyndighets förordnande enligt 12 § får åklagaren i den ort där den bötfällde finns föra talan genom besvär hos tingsrätten i samma ort. Besvärshandling skall ha kommit in till rätten inom tre veckor från den dag då åklagaren fick del av beslutet. I ärendet *äger* lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden *motsvarande tillämpning*. Därvid skall i fråga om *besvärshandlingen* gälla vad som i den lagen sägs om ansökan och skall vid annan handläggning än som sägs i 3 eller 4 § samma lag rätten bestå av en lagfaren domare och nämnd.	*Åklagaren i den ort där den bötfällde finns får överklaga ett förordnande av en kronofogdemyndighet enligt 12 § hos tingsrätten i samma ort. Överklagandet* skall ha kommit in till rätten inom tre veckor från den dag då åklagaren fick del av beslutet. I ärendet *tillämpas* lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden. Därvid skall i fråga om *överklagandet* gälla vad som i den lagen sägs om ansökan och skall vid annan handläggning än som sägs i 3 eller 4 § samma lag rätten bestå av en lagfaren domare och nämnd.
Mot kronofogdemyndighets beslut att *icke* meddela förordnande enligt 12 § får *talan ej föras*. Den bötfällde får dock begära prövning av beslutet i samband med klagan över utmätning *eller införsel*.	*Kronofogdemyndighetens* beslut att *inte* meddela förordnande enligt 12 § får *inte överklagas*. Den bötfällde får dock begära prövning av beslutet i samband med klagan över utmätning.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 §[2]	
Beslut om betalningsskyldighet enligt 16 § första stycket skall fattas av skattemyndigheten.	
Den som har fullgjort betalningsskyldighet i enlighet med ett beslut enligt 16 § får söka beloppet åter av F-skattesedelsinnehavaren. Den som vill söka beloppet åter skall till kronofogdemyndigheten ge in det kvitto som han fått vid betalningen eller på annat sätt styrka, att han har betalat avgifterna.	
Kronofogdemyndigheten får hos F-skattesedelsinnehavaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av arbetsgivaravgifter. *Införsel får dock inte beviljas.* F-skattesedelsinnehavaren skall betala dröjsmålsavgift på beloppet.	Kronofogdemyndigheten får hos F-skattesedelsinnehavaren driva in beloppet i den ordning som gäller för indrivning av arbetsgivaravgifter. *Vid utmätning av lön har fordringen dock inte företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 3 utsökningsbalken.* F-skattesedelsinnehavaren skall betala dröjsmålsavgift på beloppet.
Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981:130) gäller i fråga om regressfordran enligt andra stycket.	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

[1] Lagen omtryckt 1991:98.

[2] Senaste lydelse 1993:908.

10 Förslag till lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617)

Härigenom föreskrivs att 6 § utsökningsregisterlagen (1986:617) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 §[1]	
Utöver de uppgifter som anges i 4 och 5 §§ får utsökningsregistret, i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, innehålla uppgifter om	
1. exekutionstitel, skuldens storlek, arbetsgivare eller annan utbetalare av ersättning som avses i 7 kap. 1 § *eller 15 kap. 2* § utsökningsbalken, medelsslag, dag när skulden fastställdes och när den förföll till betalning, influtna medel, den tidpunkt vid vilken skulden preskriberas samt andra förhållanden av betydelse för betalningsskyldigheten som framgår av exekutions titeln eller av andra handlingar i målet,	1. exekutionstitel, skuldens storlek, arbetsgivare eller annan utbetalare av ersättning som avses i 7 kap. 1 § *utsökningsbalken*, medelsslag, dag när skulden fastställdes och när den förföll till betalning, influtna medel, den tidpunkt vid vilken skulden preskriberas samt andra förhållanden av betydelse för betalningsskyldigheten som framgår av exekutionstiteln eller av andra handlingar i målet,
2. de verkställighetsåtgärder som har begärts av sökanden,	
3. den som sökt verkställigheten och vad som i övrigt behövs för utbetalning av influtna medel och annan redovisning,	
4. ställd säkerhet, uppskov och avbetalningsplan,	
5. utmätning, exekutiv försäljning, *införsel*, avräkning och betalningssäkring,	5. utmätning, exekutiv försäljning, avräkning och betalningssäkring,
6. kvarstad och återtagande av vara,	
7. bötesförvandling,	
8. betalningsinställelse och likvidation,	
9. konkurs, ackord, näringsförbud och förordnande av god man enligt 2 § ackordslagen (1970:847),	
10. förhör eller annan åtgärd som har vidtagits för efterforskning av tillgångar,	
10 a. förekomst av och tidpunkt för gäldenärsutredning enligt 6 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,	
11. redovisningen av verkställighetsuppdraget,	
12. adminstrativa och tekniska uppgifter som behövs för registrets användning.	

[1] Senaste lydelse 1993:910.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

11 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)
dels att 3 kap. 4 och 7 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 7 kap. 14 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
4 §	
Gäldenären får behålla lön och inkomst som vid utmätning jämställs med lön, om beloppet inte betalts ut vid konkursens början, samt inkomst av sådant slag som gäldenären förvärvar därefter. Detta gäller dock inte i den mån inkomsten, efter skatteavdrag, uppenbart överstiger vad som behövs för gäldenärens och hans familjs underhåll samt för annan underhållsskyldighet som gäldenären har. Om rätten till pension eller livränta är sådan att den kan utmätas, får konkursboet förfoga över den.	*Av lön eller annan förmån som kan utmätas enligt 7 kap. 1 § utsökningsbalken får gäldenären behålla förbehållsbeloppet enligt 4 och 5 §§ samma kapitel.*
Vad som sägs om lön tillämpas också i fråga om periodiskt utgående ersättning för utnyttjande av rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annat sådant.	*För att ta i anspråk lön som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning hos kronofogdemyndigheten begära utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.*
Gäldenären är skyldig att underrätta förvaltaren om sådan inkomst som avses i första och andra styckena. Vill förvaltaren göra anspråk på inkomsten, skall han underrätta arbetsgivare eller annan som skall utge förmånen. Innan sådan underrättelse har lämnats får förfallet belopp betalas ut till gäldenären.	*Att utmätning av lön som pågår vid konkursens början kan fortsätta för konkursboets räkning följer av 7 kap. 19 § andra stycket utsökningsbalken.*
7 §	
Sedan beslut om konkurs har meddelats, får egendom som hör	Sedan beslut om konkurs har meddelats, får egendom som hör

till konkursboet inte utmätas förfordran hos gäldenären. *Om det ändå sker, är åtgärden utan verkan.*	till konkursboet inte utmätas för fordran hos gäldenären, *om inte något annat följer av 7 kap. 19 § första stycket utsökningsbalken. En utmätning som sker i strid mot detta är utan verkan.*	
	7 kap. *14 a §* *Att förvaltaren hos kronofogdemyndigheten kan begära utmätning av lön eller annan förmån som avses i 7 kap. 1 § utsökningsbalken framgår av 3 kap. 4 §.*	

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Föreskrifterna i 3 kap. 4 § tredje stycket gäller i sin äldre lydelse om en förvaltare före ikraftträdandet har gjort anspråk på en förmån som avses i den paragrafen.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	8 §
Har ansökan gjorts hos en kronofogdemyndighet som inte är behörig, skall målet genast överlämnas till en kronofogdemyndighet, som enligt vad handlingarna visar är behörig. Även om den myndighet där ansökan gjorts är behörig, får målet överlämnas till annan behörig kronofogdemyndighet, om det *inte utan avsevärd olägenhet kan handläggas vid den första myndigheten eller om det av andra skäl är uppenbart att ett överlämnande skulle främja* målets handläggning. Ansökan anses gjord när den kom in till den första myndigheten.	Har ansökan gjorts hos en kronofogdemyndighet som inte är behörig, skall målet genast överlämnas till en kronofogdemyndighet, som enligt vad handlingarna visar är behörig. Även om den myndighet där ansökan gjorts är behörig, får målet överlämnas till annan behörig kronofogdemyndighet, om det *främjar* målets handläggning. Ansökan anses gjord när den kom in till den första myndigheten.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 §
Fordran på familjebidrag får inte överlåtas och inte heller tas i anspråk genom utmätning *eller införsel.*	Fordran på familjebidrag får inte överlåtas och inte heller tas i anspråk genom utmätning.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

14 Förslag till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497)

Härigenom föreskrivs att 6 och 24 §§ lönegarantilagen (1992:497) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 §	
Den som är berättigad till underhåll har rätt till garantibelopp för underhållsbidrag som har innehållits genom *införsel*. Allmänna försäkringskassor som har betalat ut bidragsförskott för underhållsbidrag har inte rätt till garantibelopp.	Den som är berättigad till underhåll har rätt till garantibelopp för underhållsbidrag som har innehållits genom *utmätning av lön*. Allmänna försäkringskassor som har betalat ut bidragsförskott för underhållsbidrag har inte rätt till garantibelopp.
24 §	
Innan garantibelopp betalas ut skall länsstyrelsen verkställa skatteavdrag samt avdrag med belopp som skall innehållas på grund av beslut om *införsel eller* utmätning *i* lön. Dessutom skall avräkning göras för förskottsbetalning som skett enligt 11 kap. 14 § konkurslagen (1987:672) och som avser fordringar som omfattas av garantin.	Innan garantibelopp betalas ut skall länsstyrelsen verkställa skatteavdrag samt avdrag med belopp som skall innehållas på grund av beslut om utmätning *av* lön. Dessutom skall avräkning göras för förskottsbetalning som skett enligt 11 kap. 14 § konkurslagen (1987:672) och som avser fordringar som omfattas av garantin.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

15 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen (1992:830)

Härigenom föreskrivs att 32 § konsumentkreditlagen (1992:830) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	32 §
I fråga om handräckning och verkställighet av dom, som anges i 31 § tredje stycket, tillämpas i övrigt 12 § andra och tredje styckena samt *14*–18 §§ lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl., varvid hänvisningen i 16 § tredje stycket till 10 § första stycket skall avse 18 § första stycket denna lag.	I fråga om handräckning och verkställighet av dom, som anges i 31 § tredje stycket, tillämpas i övrigt 12 § andra och tredje styckena samt *15*–18 §§ lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl., varvid hänvisningen i 16 § tredje stycket till 10 § första stycket skall avse 18 § första stycket denna lag.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om ansökningar om handräckning som gjorts före ikraftträdandet. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet gäller dock äldre föreskrifter endast om beslutet meddelats före ikraftträdandet.

16 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Härigenom föreskrivs att 2, 6 och 13 §§ lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §[1]	
Under indrivningen *får införsel enligt 15 § utsökningsbalken ske* för fordringar som påförts enligt bestämmelserna i	Under indrivningen *gäller bestämmelserna i 7 kap. 14 § utsökningsbalken om företrädesrätt vid utmätning av lön för böter och viten samt* för fordringar som påförts enligt bestämmelserna i

1. uppbördslagen (1953:272), om inte annat föreskrivs i den lagen,
2. lagen (1958:295) om sjömansskatt, om inte annat föreskrivs i den lagen,
3. lagen (1972:435) om överlastavgift,
4. lagen (1976:206) om felparkeringsavgift,
5. lagen (1972:339) om saluvagnsskatt,
6. lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
7. lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, om inte annat föreskrivs i den lagen,
8. fordonsskattelagen (1988:327),
9. lagen (1989:471) om investeringsskatt för vissa byggnadsarbeten,
10. lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatt,
11. lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatt artister m.fl.,
12. mervärdesskattelagen (1994:200), eller
13. lagen (1994:000) om brottsofferfond.

Att införsel får ske för böter och viten är föreskrivet i 15 kap. 1 § 2 utsökningsbalken.

6 §	
Kronofogdemyndigheten skall, utöver vad som följer av 4 kap. *9* § utsökningsbalken, göra den utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden som behövs för att en lämplig indrivningsåtgärd skall kunna bestämmas (gäldenärsutredning).	Kronofogdemyndigheten skall, utöver vad som följer av 4 kap. *9 c* § utsökningsbalken, göra den utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden som behövs för att en lämplig indrivningsåtgärd skall kunna bestämmas (gäldenärsutredning).

[1] Lydelse enl. bet. 1993/94 JuU25.

13 §

Sedan kronofogdemyndigheten beslutat att ta säkerhet i anspråk gäller, om säkerheten utgörs av

1. pant: att den får tillgodogöras i den ordning som gäller för utmätt egendom,

2. borgen: att den genast får utsökas och att bestämmelserna om indrivning i denna lag då gäller samt att *införsel* får äga rum om det är medgivet för den fordran som säkerheten avser,

2. borgen: att den genast får utsökas och att bestämmelserna om indrivning i denna lag då gäller samt att *utmätning av lön med företrädesrätt enligt 2* § får äga rum om det är medgivet för den fordran som säkerheten avser,

3. företagshypoteksbrev: att utmätning genast får ske i den egendom som omfattas av företagshypoteket, även när detta gäller i annan näringsverksamhet än gäldenärens.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

17 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:000)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 48 § sjölagen (1994:000) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 kap.
	48 §[1]
Sjöpanträtt består även om fordringen överlåts eller tas i anspråk genom utmätning *eller införsel* eller på annat sätt övergår till någon annan.	Sjöpanträtt består även om fordringen överlåts eller tas i anspråk genom utmätning eller på annat sätt övergår till någon annan.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

[1] Lydelse enl. prop. 1993/94:195.

18 Förslag till lag om ändring i skuldsaneringslagen (1994:000)

Härigenom föreskrivs att 8 och 25 §§ skuldsaneringslagen (1994:000) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse[1]	*Föreslagen lydelse*
8 §	
Vid en skuldsanering skall bestämmas	
1. vilka fordringar som enligt 6 § skall omfattas av skuldsaneringen och vad som enligt 7 § skall gälla för dem,	
2. vilket belopp som skall fördelas mellan borgenärerna,	
3. en betalningsplan som visar när och hur kvarstående belopp av varje borgenärs fordran skall betalas.	
Belopp som avses i första stycket 2 skall bestämmas så att skuldsaneringen tar i anspråk gäldenärens samtliga tillgångar och inkomster efter avdrag för vad som skall förbehållas gäldenären för hans och hans familjs försörjning. Därvid skall bestämmelserna i *15 kap. 6 a* § utsökningsbalken om förbehållsbelopp vara vägledande. Vid skuldsaneringen får bestämmas att förbehåll även skall göras för betalning av en fordran som, enligt 6 § tredje stycket eller beslut som fattas med stöd av 6 § andra stycket, inte omfattas av skuldsaneringen.	Belopp som avses i första stycket 2 skall bestämmas så att skuldsaneringen tar i anspråk gäldenärens samtliga tillgångar och inkomster efter avdrag för vad som skall förbehållas gäldenären för hans och hans familjs försörjning. Därvid skall bestämmelserna i *7 kap. 4 och 5* §§ utsökningsbalken om förbehållsbelopp vara vägledande. Vid skuldsaneringen får bestämmas att förbehåll även skall göras för betalning av en fordran som, enligt 6 § tredje stycket eller beslut som fattas med stöd av 6 § andra stycket, inte omfattas av skuldsaneringen.
Av fördelningen enligt första stycket 2 skall framgå hur stor procentandel av fordringarnas belopp som skall kvarstå.	
Den betalningsplan som skall bestämmas enligt första stycket 3 skall löpa under fem år, om det inte finns särskilda skäl att bestämma en längre eller kortare tid.	
25 §	
Efter kronofogdemyndighetens beslut om att inleda skuldsanering får utmätning *eller införsel* för fordringar som uppkommit dessförinnan inte äga rum innan frågan om skuldsanering är avgjord, om	Efter kronofogdemyndighetens beslut om att inleda skuldsanering får utmätning för fordringar som uppkommit dessförinnan inte äga rum innan frågan om skuldsanering är avgjord, om inte, efter

[1] Lydelse enl. prop. 1993/94:123.

inte, efter överlämnande eller överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer annat. Om utmätning *eller införsel* ändå sker är åtgärden utan verkan.	överlämnande eller överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer annat. Om utmätning ändå sker är åtgärden utan verkan.

Första stycket gäller inte fordringar, som enligt 6 § tredje stycket inte omfattas av skuldsaneringen.

Vad som sägs i denna paragraf tillämpas även i fråga om beslut om betalningssäkring och verkställighet av sådant beslut.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1994-09-20

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt Hamdahl, justitierådet Bo Svensson, regeringsrådet Arne Baekkevold.

Enligt en lagrådsremiss den 19 maj 1994 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i utsökningsbalken m.m.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Göran Anér.

Förslagen föranleder följande yttrande av *Lagrådet:*

Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken

Enligt punkt 2 första meningen i förslaget till övergångsbestämmelser skall de nya föreskrifterna tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet. För det fall att ett beslut om införsel har meddelats av kronofogdemyndigheten före ikraftträdandet men överklagandetiden inte har gått till ända finns i förslaget inte några bestämmelser som gör det möjligt att efter ikraftträdandet överklaga ett införselbeslut.

Lagrådet föreslår att i övergångsbestämmelserna förs in en regel som säger att i fråga om överklagande av ett beslut av kronofogdemyndigheten om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av utmätning.

I andra meningen den nämnda punkten i remissförslagets övergångsbestämmelser föreskrivs också att om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, beslutet skall omprövas med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. När det gäller beslut som överklagats före ikräftträdandet bör dock enligt Lagrådets mening kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad. En bestämmelse av denna innebörd bör tillföras övergångsbestämmelserna.

Den materiella prövningen i domstol av beslut som fattats före ikraftträdandet styrs av allmänna rättsgrundsatser. Äldre rätt tillämpas på sådant som avser tid före ikraftträdandet. Så skall t.ex. löneavdrag för sådan tid bedömas enligt äldre regler för införsel resp. utmätning av lön. Med hänsyn till lydelsen av punkt 2 första meningen framgår dock detta inte helt klart av lagtexten. Den nämnda meningen bör förses med tillägget "beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter".

Såvitt avser tid efter ikraftträdandet skall som nämnt de nya materiella reglerna tillämpas. Här måste dock instansordningsprincipen beaktas. Om t.ex. en domstol efter överklagande i ett fall av löneexekution som första instans bestämmer utmätningsbelopp och förbehållsbelopp med tillämpning av de nya reglerna skulle denna princip riskera att åsidosättas. Domstolen kan då välja att i stället återförvisa målet till kronofogdemyndigheten för beslut i sådana frågor. Däremot skall domstolen uttala sig i andra typer av frågor som föranleds av överklagandet och som har betydelse för den fortsatta prövningen. Detta

gäller t.ex. frågor om vilka inkomster och utgifter som skall få beaktas vid löneutmätning. Om domstolen bedömer att verkställighet överhuvudtaget inte skall få ske, kan återförvisning inte komma i fråga.

Övriga lagförslag

Förslagen lämnas utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 oktober 1994

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Sahlin, Hjelm-Wallén, Peterson, Hellström, Thalén, Freivalds, Wallström, Persson, Tham, Schori, Blomberg, Heckscher, Hedborg, Andersson, Winberg, Uusmann, Nygren, Ulvskog, Sundström, Lindh, Johansson

Föredragande: statsrådet Freivalds

Regeringen beslutar proposition 1994/95:49 Reformerad löneexekution och målhantering hos kronofogdemyndighten.